OĞLAK ANTOLOJİLERİ

Çağdaş Türk Edebiyatında
199 Şairden 199 Şiir

Hazırlayanlar: Eray Canberk-Metin Celâl

Çağdaş Türk Edebiyatında 199 Şairden 199 Şiir
Hazırlayanlar: Eray Canberk-Metin Celâl
OĞLAK ANTOLOJİLERİ

Çağdaş Türk Edebiyatında
199 Şairden 199 Şiir / Antoloji

OĞLAK ANTOLOJİLERİ

Çağdaş Türk Edebiyatında
199 Şairden 199 Şiir

Hazırlayanlar:
Eray Canberk - Metin Celâl

O Ğ L A K / EDEBİYAT /ANTOLOJİ

Çağdaş Türk Edebiyatında 199 Şairden 199 Şiir
Hazırlayan: Eray Canberk - Metin Celâl

© Eray Canberk - Metin Celâl 1998
© Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti., 1998
Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nın 34. maddesine dayanılarak hazırlanan bu antolojinin yayın hakkı işleyenin (FSEK, md. 8), her şiirin tek tek bütün hakları şairlerinindir. Bu antoloji aracılığıyla alıntı yapılamaz.

Kitap ve genel tasarım: Serdar Benli
Kapak tasarımı: Ulaş Eryavuz
Dizgi düzeni: GillSans Light 10 / 12 pt.
Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları
Baskı: Oğlak Baskı Hizmetleri

Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti.
Genel Yönetim: Senay Haznedaroğlu
Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş
Zambak Sokak 29, Oğlak Binası, 80080 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0-212) 251 71 08-09, Faks: (0-212) 293 65 50

Birinci baskı: Ocak 1998
ISBN 975 - 329 - 175 - 2

İçindekiler

Sunuş **11**

Ahmet Hâşim / *O Belde* **13**
Yahya Kemal Beyatlı / *Ses* **15**
Orhan Seyfi Orhon / *Mahalle Evleri* **16**
Halit Fahri Ozansoy / *Bir "Ân"ın Eşiğinde* **18**
Salih Zeki Aktay / *Persefon* **20**
Şükûfe Nihal (Başar) / *Neme Yetmez?* **22**
Ali Müm az Arolat / *Leylekler* **23**
Faruk Nafiz Çamlıbel / *Firârî* **24**
Kemalettin Kamu / *Kimsesizlik* **25**
Nâzım Hikmet / *Severmişim Meğer* **26**
Ahmet Hamdi Tanpınar / *Her Şey Yerli Yerinde* **31**
Ahmet Ku si Tecer / *Bir Toprak İşçisine* **32**
Halide Nusret Zorlu una / *Hürriyet* **33**
Zeki Ömer Defne / *Uzak Su* **34**
Ercüment Behzat Lav / *Tam Tam* **35**
Ömer Bedret in Uşaklı / *Ufuk Hasreti* **37**
Necip Fazıl Kısakürek / *Kaldırımlar* **38**
İlhami Bekir Tez / *İki Laf* **41**
Asaf Halet Çelebi / *He* **43**
Cevdet Kudret / *On Ölüm Şarkısı'ından* **44**
Sabri Esat Siyavuşgil / *Basık Şehir* **45**
Behçet Kemal Çağlar / *Bayburt Koşması* **46**
Yaşar Nabi Nayır / *Onar Mısra'dan* **47**
Mustafa Seyit Sutüven / *Kazdağı* **48**
Hasan İzzettin Dinamo / *Halkım* **50**
Ahmet Muhip Dıranas / *Olvido* **53**
Ziya Osman Saba / *Beyaz* **55**
Cahi Sıtkı Tarancı / *Paydos* **56**
Rıfat Ilgaz / *Aydın mısın* **57**
Bedri Rahmi Eyuboğlu / *Mor* **59**
Halim Şefik Güzelson / *Balık Ağzı* **61**
Orhan Veli Kanık / *Birdenbire* **63**
Celal Sılay / * **64**
Oktay Rifat / *Elimi Uzatırken* **66**
Melih Cevdet Anday / *Güneşte* **68**
Müm az Zeki Taşkın / *Hayti Adaları* **69**
Niyazi Akıncıoğlu / *İnsanlar Var Ki...* **70**
İlhan Berk / *Yüz* **72**
Cahit Irgat / *İnsan Gibi* **74**
Behçet Necatigil / *Panik* **75**
A. Kadir / *Bu Su Çoğala Çoğala* **77**
Cahit Külebi / *Deniz Boyunca* **78**
Hali Asım (Demirsoy) / *Orman* **79**
Nahit Ulvi Akgün / *Kuruntu* **80**
Fethi Giray / *Birtakım İnsanlar* **81**

83 Hasan Şimşek / *Gece Gündüz*
85 Salâh Birsel / *Dünya Süsü*
86 Ceyhun Atuf Kansu / *Bağımsızlık Gülü*
87 Suat Taşer / *Bu Saatte*
89 Orhon Murat Anbumu / *Selim*
90 Sabahattin Kudret Aksal / *Çekirdek*
92 Enver Gökçe / *Dost*
95 Mehmet Kemal / *Öğle Rakıları*
98 Rüştü Onur / *Memnuniyet*
99 Ömer Faruk Toprak / *Dağda Ateş Yakanlar*
101 Necati Cumalı / *Kar Aydınlığında*
102 Muzaffer Tayyip Uslu / *Büyük Şehir*
104 Özdemir Asaf / *Özdüşüm*
105 Arif Damar / *Gitme Kal*
106 Attilâ İlhan / *Hüzzam*
107 Mehmet Karabulut / *İşte Getirdiklerim*
108 Sedat Umran / *Leke*
109 Sabri Altınel / *Kim Duyar Yalnızlığını Toprağın*
110 Mehmet Başaran / *Yanlış Okul*
111 Ümit Yaşar Oğuzcan / *Hesap Dersi*
112 Can Yücel / *Hayatta Ben En Çok Babamı Sevdim*
113 Ahmed Arif / *Leylim - Leylim*
116 Metin Eloğlu / *Küme*
117 Hasan Hüseyin / *Kokmuşlar Mezarlığı*
119 Şükran Kurdakul / *Acılı Bahar*
121 Turgut Uyar / *Acının Tarihi*
123 İlhan Demiraslan / *Dirisu*
125 Edip Cansever / *İnfilak*
126 Ercüment Uçan / *Bozcaada*
127 Ali Yüce / *Bağnyanık Mahallesi*
129 Ece Ayhan / *Meçhul Öğrenci Anıtı*
130 Cemal Süreya / *Var*
132 Talât Sait Halman / *Acı Mevsim*
133 Tevfik Akdağ / *Çıplak ve Sevinçle*
134 Sait Maden / *Açıl Ey Gizem!*
135 Ahmet Necdet / *Kül ve Partikül*
136 Gülten Akın / *Kadın Olanın Türküsü*
138 Cevat Çapan / *Kuş Bakışı*
139 Sezai Karakoç / *Çocukluğumuz*
141 Ahmet Oktay / *Az Kaldı Kışa*
144 Cengiz Bektaş / *Mimar Günlüğü*
145 Sıtkı Salih Gör / *Gecenin Çobanı*
146 Erdoğan Alkan / *Yurt*
147 Kemal Özer / *Silâh*
148 Ali Püsküllüoğlu / *Arkadaş*
149 Bedrettin Aykın / *Gezgin*
150 Özdemir İnce / *Karşıyazgı*
152 Onat Kutlar / *Bir Soru*
154 Ruşen Hakkı / *Tepti Toprağı Ot*
155 Tekin Sönmez / *4. Türkü: Her Şey Tanıktır*
156 Hilmi Yavuz / *Akşamlar ve Zaman*

Nihat Ziyalan / *Bağnyanık* **157**
Ülkü Tamer / *Yazyurdu* **158**
Metin Demirtaş / *Che Guevara* **160**
Ergin Günçe / *Avcı* **162**
Afşar Timuçin / *Denizin Beklediği* **164**
Fikret Demirağ / *Yaşlı Bir Akdeniz Ezgisi* **165**
Erdem Bayazıt / *Sebeb Ey* **167**
Cahit Zarifoğlu / *İşaret Çocukları* **169**
Eray Canberk / *Zamanaşımı* **171**
Aydın Hatipoğlu / *Yaprak* **172**
Metin Altıok / *Sis* **174**
Egemen Berköz / *Basit Bir Yalnızlık Da Yeterdi* **175**
Ataol Behramoğlu / *Bir Gün Mutlaka* **177**
Abdülkadir Bulut / *San Bir Gül* **181**
Sennur Sezer / *Doğuran Bir Kadına Direnç* **182**
Süreyya Berfe / *Bütün Gün* **183**
İsmet Özel / *Evet, İsyan* **185**
Güven Turan / *Kayıp Bir Tarih* **187**
Özkan Mert / *Diren Ey Kalbim* **188**
Refik Durbaş / *Hücremde Ayışığı* **191**
Nihat Behram / *Doğadan İstek* **193**
Hidayet Karakuş / *Yorgun Çarşı* **194**
Mehmet Taner / *Nisan Şiiri* **196**
Ahmet Telli / *Gün Kararmasın Geldiğinde* **197**
Hüseyin Yurttaş / *Nostalgia* **199**
Ahmet Ada / *Aşk Her Yerde* **201**
Gülseli İnal / *Aşk ve Orman* **202**
Arkadaş Z. Özger / *Büyütürken Bir Gülü* **204**
İsmail Uyaroğlu / *Şimdi Yoksun* **206**
Hulki Aktunç / *Yağmurun Derinliğinde* **207**
Behçet Aysan / *Denize İnen Merdiven* **208**
Sina Akyol / *Sözler* **210**
Ebubekir Eroğlu / *Gömülmüş Şarkı* **212**
Seyyit Nezir / *İnsanın Beyaz Kokusunda* **214**
Barış Pirhasan / *Aşkın* **218**
Gültekin Emre / *Umut Umut'u Arıyor* **219**
İzzet Yasar / *Aşk Şiirleri* **221**
Erdal Alova / *Birinci Tekil Şarkı* **223**
Abdülkadir Budak / *Aşk Beni Geçer* **225**
Turan Koç / *Sarmal* **226**
Mehmet Müfit / *Tekkede Bahar* **228**
Enis Batur / *Kör Başlangıç* **230**
Şükrü Erbaş / *Köylüleri Niçin Öldürmeliyiz?* **231**
Erol Çankaya / *Yağmurun* **235**
Metin Cengiz / *Yasaklanmış Bir Aşk* **237**
Tank Günersel / *Yangın* **238**
Ali Günvar / *Yolculuk Şarkıları'ndan* **240**
Arif Ay / *Kundak* **242**
Tuğrul Tanyol / *Cem Gibi* **244**
Yaşar Miraç / *Gurbette* **246**
Ali Cengizkan / *Solfasol Otobüsü* **248**

249 Şavkar Altınel / *Gece ve Sessizlik*
250 İlhami Çiçek / *Satranç Dersleri'nden*
252 Hüseyin Avni Dede / *Giyotinsiz Karanfillere Ağıt*
253 Veysel Çolak / *Zaten Bitmişti Yaz*
255 Hüseyin Ferhad / *37. Enlem*
258 Oğuzhan Akay / *Bir Aylık Klasiği*
259 Roni Margulies / *Elsa'nın Gözleri*
260 Murathan Mungan / *Son El*
262 Mehmet Çetin / *Tek Çocuğumdu Kalbim*
264 Turgay Fişekçi / *Yüzün*
265 Yusuf Alper / *Gezgin*
267 Salih Bolat / *İlkbahar Üzerine Varsayımlar*
268 Mehmet Ocaktan / *Aşk Meleği*
270 Süha Tuğtepe / *Elim Sende*
272 Lale Müldür / *Dolce Vita*
274 Hüseyin Haydar / *Tutuşur Kemikler*
275 Haydar Ergülen / *Beni Aşka Terkettiğin İçin Seviyorum Seni*
276 Necat Çavuş / *Meşale*
277 Adnan Özer / *Kafileler*
279 Hasan Öztoprak / *Semt Şiirleri*
281 Engin Turgut / *Küs*
283 Ahmet Güntan / *Mektup*
284 Suat Vardal / *Saten Perdeli Sokak*
285 Orhan Alkaya / *Bir Telefon Konuşması*
287 Ahmet Erhan / *Anne*
288 Mehmet Yaşın / *İthake Yok*
289 Enver Ercan / *Gök Yüzünü Çevir Bana*
290 Osman Hakan A. / *Ölüm ve Zakkumlar*
292 Oktay Taftalı / *Senlerle Söyleşi*
294 Akif Kurtuluş / *Yüreğinin Vuruşuyla*
295 Orhan Kahyaoğlu / *Seni Böyle Bu Kadar İlk Defa*
297 İhsan Deniz / *Tortu*
298 Nevzat Çelik / *Şafak Türküsü*
300 Turgay Nar / *Yüz Yapraklı Ateş*
302 Turgay Kantürk / *Öç*
304 Metin Celâl / *Enjektör Havayla Dolduğunda*
305 Serdar Koçak / *Bakmalar Şehri ve Zaman*
306 Vural Bahadır Baynl / *İksir*
307 Seyhan Erözçelik / *Gülün Hançeresi*
309 Akgün Akova / *Caz Çiçeği*
310 Sami Baydar / *Kuğu*
312 Hüseyin Alemdar / *Gecede Gülümseme*
314 Sunay Akın / *Kaza Süsü*
316 Hüseyin Atlansoy / *İlk*
318 Birhan Keskin / *Cinayet Kışı*
320 Merih Akoğul / *Akşamlan / Çağnşımlar*
321 küçük İskender / *Ben Ölürsem*
322 Osman Olmuş / *Adam Çıkmaz Sülelesi*
323 Ali Asker Barut / *Yanın Sevinçle*
324 Osman Çakmakçı / *İki*
326 Hakan Savlı / *Yalnızlık*
328 İrfan Yıldız / *Eğreti Yıldız*

Sunuş

Bu antoloji "Çağdaş Türk Şiiri" ana başlığını taşıyor. "Yenilikçi Türk Şiiri"nin başlatıcıları, genel kabul gören bir saptamaya göre Recaizade Mahmut Ekrem, Abdülhak Hamit (Tarhan), Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin'dir. Tanzimat'tan sonra yenilikçi anlayış taşıyan başka şairler de vardır ama adı geçen dört şair yenilikçi anlayışın şiircesini (poetika) oluşturan şairlerdir. "Çağdaş Türk şiiri" dendiğinde dildeki değişim de söz konusu olduğundan antolojiyi Ahmet Haşim'den başlatmayı uygun gördük.

Sınırları ve içeriğiyle her antoloji eleştiriye açıktır. Bir dizinin parçası olan bu antolojinin adı; "199 Şairden 199 Şiir" olarak saptanmıştı. Bu saptama nedeniyle bu antolojiyi hazırlarken bir eleme yapmak zorunda kaldık. Daha geniş kapsamlı bir antolojiye rahatça girebilecek adları dışta bırakmak zorunluluğu buradan kaynaklanmaktadır. Bu antoloji aynı zamanda "Çağdaş Türk Şiiri"nin belirgin şairlerini - şiirlerini içeren bir antoloji de değildir. Böyle bir seçki kesinlikle çok daha az adı içine alırdı. Burada amaç, okuyucunun dikkatini Çağdaş Türk Şiiri'ne çekmek, genel bir bilgi ve kanı sahibi olmasını sağlamak ve buradan aldığı ipuçlarıyla, tadlarla daha geniş şiir okumalarına yönelmesini sağlamaktır. Bu antoloji şiir eğitiminin başlangıcında bir ön bilgi kaynağı olarak düşünülebilir.

Bu antolojinin hazırlanışında öncelikle bir işbölümü söz konusu. Eray Canberk başlangıçtan, Ahmet Haşim'den 1938 doğumlulara kadar olan bölümü ele aldı, Metin Celâl ise Metin Demirtaş'tan günümüze, doksanlı yıllara kadar uzanan zaman dilimindeki şairleri - şiirleri seçti. Şiir seçimine gelince; şairlerin her

zaman seçilmiş, her antolojiye alınmış şiirlerinin etkisinde kalmamak, öznel bir tavırla seçme yapmak ortak bir kanı olarak belirdi. Her şairden tek bir şiir seçilecek olması da kısıtlayıcı bir ölçüttü. Seçilen tek şiirle, bir şairin bütün özelliklerini, özgünlüğünü yansıtabilmek düşüncesi de öznel bir seçim anlayışı içinde söz konusu olamazdı. Her antoloji için söylendiği gibi bir başka seçici ya da seçiciler çok başka şiirleri seçebilirler. Önemli olan antolojilerin işlevlerini yerine getirmesi, okuyucularını şiir okumaya, şiirle ilgilenmeye yöneltmesidir

Yasal bir zorunluluk olmamasına rağmen antolojide yer alacak şiirler için ulaşabildiğimiz şairlerden izin aldık. Ulaşamadıklarımızın bizi anlayışla karşılayacaklarını umarız. Aynı şekilde F. H. Dağlarca'ya da baş vurduğumuzda antolojilerde yer almak istemediğini söyledi.

Antolojide yer alan şairlerden artık aramızda olmayanları saygıyla anıyoruz. Antolojide yer alma alçakgönüllüğü gösteren yaşayan şairlerimize de teşekkür ediyoruz.

Aralık 1997
Eray Canberk - Metin Celâl

Ahmet Hâşim
(1884-1933)

O Belde

Denizlerden
Esen bu ince havâ saçlannla eğlensin.
Bilsen,
Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-ı şâma bakan
Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!
Ne sen,
Ne ben,
Ne de hüsnünde toplanan bu mesâ,
Ne de âlâm-ı fikre bir mersâ
Olan bu mâi deniz,
Melâli anlamayan nesle âşinâ değiliz.
Sana yalniz bir ince tâze kadın,
Bana yalnızca eski bir budala
Diyen bugünkü beşer,
Bu sefîl iştihâ, bu kirli nazar;
Bulamaz sende, bende bir ma'nâ,
Ne bu akşamda bir gam-î nermîn,
Ne de durgun denizde bir muğber
Lerze-î istitâr ü istiğnâ.

Sen ve ben
Ve deniz
Ve bu akşam ki lerzesiz, sessiz,
Topluyor bû-yı rûhunu gûyâ,
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak,
Bu nefy ü hicre müebbed bu yerde mahkûmuz...

O belde
Durur menâtık-ı dûşîze-î tahayyülde;
Mâi bir akşam
Eder üstünde dâimâ ârâm;
Eteklerinde deniz
Döker ervâha bir sükûn-ı menâm...
Kadınlar orda güzel, ince, sâf, leylîdir;
Hepsinin gözlerinde hüznün var,
Hepsi hemşîredir veyâhut yâr;
Dilde tenvîm-i ıztırâbı bilir
Dudaklarındaki giryende bûseler, yâhut,
O gözlerindeki nîlî sükût-ı istifhâm.
Onların rûhu şâm-ı muğberden
Mütekâsif menekşelerdir ki
Mütemâdî sükûn u samtı arar;
Şu'le-yî bî-ziyâ-yı hüzn-i kamer
Mültecî sanki sâde ellerine.
O kadar nâ-tüvân ki, âh, onlar,
Onların hüzn-i lâl ü müştereki,
Sonra dalgın mesâ, o hasta deniz,
Hepsi benzer o yerde birbirine...

O belde
Hangi bir kıt'a-yî muhayyelde?
Hangi bir nehr-i' dûr ile mahdûd?
Bir yalan yer midir, veyâ mevcûd,
Fakat bulunmayacak bir melâz-ı hülyâ mı?
Bilmem... yalnız
Bildiğim sen ve ben ve mâi deniz
Ve bu akşam ki eyliyor tehzîz
Bende evtâr-ı hüzn ü ilhâmı,
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak,
Bu nefy ü hicre müebbed bu yerde mahkûmuz.

Yahya Kemal Beyatlı
(1884-1958)

Ses

Günlerce ne gördüm, ne de bir kimseye sordum;
"Yâ Rab, hele, kalb ağrılarım durdu!" diyordum.
His var mı bu âlemde nekaahat gibi tatlı?
Gönlüm, bu sevincin heyecânıyle kanadlı,
Bir tâze bahâr âlemi seyr etti felekte;
Mevsim mütehayyil, vakit akşamdı Bebek'te...
Akşam... lekesiz, sâf, iyi bir yüz gibi akşam...
Tâ karşı bayırlarda tutuşmuş iki, üç cam;
Sâkin koyu, şen cebheli kasrıyle Küçük Su;
Ardında, vatan semtinin ormanlan kuytu.
Bir neş'eli hengâmede, çepçevre, yamaçlar;
Hep aynı tahassüsle meyillenmiş ağaçlar;
Dalgın duyuyor rüzgârın âhengini dal, dal...
Baktım, süzülüp geçti açıktan iki sandal.
Bir lâhzada, bir pancur açılmış gibi yazdan,
Bir bestenin engin sesi yükseldi Boğaz'dan.
Coşmuş yine bir aşkın uzak hâtırasıyle...
Aks etti, o yanmış tepelerden, sırasıyle;
Dağ, dağ o güzel ses bütün etrâfı gezindi;
Görmüş ve geçirmiş denizin kalbine sindi.

Ânî bir üzüntüyle bu ru'yâdan uyandım;
Tekrâr o alev gömleği giymiş gibi yandım...
Her yerden o, hem aynı bakış, aynı emelde;
Bir kanlı gül ağzında ve mey kâsesi elde.
Her yerden o, hem aynı güzellikle göründü!
Sandım bu biten gün, beni râm ettiği gündü.

Orhan Seyfi Orhon
(1890-1972)

Mahalle Evleri

Saçaklarında her akşam fısıldaşır kuşlar;
Derîçelerde klnk saksılar çiçekler açar.
İner muhîte - güneş batmadan ufukta - gece,
Bir isli lâmba yanar titrek elle sessizce..
Patiska perdeler örter kırık kafeslerini.
Beşik gıcırtısı, pejmürde ninni seslerini
Zaman zaman uyanan yavrunun şehîki keser;
Tehî sokaklara gökten sükûn ü zulmet eser.
Vurur saatleri bir darbe tâ uzaklardan;
Sükûtu, korkulu bir sayhanın dudaklardan
Çıkan iniltisi bir lâhza titretir, yırtar;
Yakar tahayyülü çılgın alevli yangınlar.
Ulur köpekler, eder âsumandan istirhâm:
Bozulmasın bu derin, bî-nihâye samt ü zalâm.
Sönen nazarlara bir nokta yok ufukta muzî;
Doğan çocukları solgun benizli, hep marazî.
Bütün kadınları mâtemde, yüzlerinde peçe,
Hayâtı her birinin bir sebebsiz işkence.
Sükûn ü ye's ile pejmürde münzevî kızlar,
Sürür şebâbını bir zâlim izdivâca kadar.
Emellerinde uzak sevgiden, sevinçten uzak;
Yaşarlar öyle derin bir melâle müstağrak.

Bu izbe yolların üstünde kimsesiz geceler,
Zaman zaman görünür bir yabancı yüzden eser:
Siner duvarlara, ta'kîbe sa'y eder bu yolu,
Derûnu aşka mukâbil ezâ ve korku dolu..
İlerde bir kafes altında sallanır bir el
Ve bir kadın sesi titrer yavaşçacık: "Gel, gel!"
Düşer zemîne karanlıkta penbe bir mektub,
İçinde bir iki tel saçla bir bozuk üslûb.
Ve sonra her gece etrâfı kaplayınca sükût,
Bu mâ-cerâyı saatlerle haykırır bir ûd...

Halit Fahri Ozansoy
(1891-1971)

Bir "Ân"ın Eşiğinde

Ân olur, içimde özlemsiniz,
Ân olur uykumda bir düş,
Bir öpüş.
Ân olur, ince, sessiz,
Yağan yağmur.
Ân olur, duman gibi,
Yüzünüz bir belirir, bir kaybolur.
Ân olur, bir şimşeksiniz,
Karanlıkta çakıp sönen.
Ân olur, bir sedefsiniz, yâhut inci,
İpek tüle pırıl pırıl beyazlığınız vurur.
Ân olur, çağıltılı bir dere kenarında saz,
Kuş cıvıltıları.
Ân olur, kış; ân olur, yaz;
Çiçekler, renk renk açar:
Kırmızı, mor, pembe, sarı.
Ân olur, üzümsünüz, tâze, buğulu.
Ân olur, bir köşk, yeşil parıcurlu.
Ân olur, bir balkondaki saksıda karanfiller;
Ân olur, bir şenlikteki kandiller.
Ân olur, bir billûr parıltısı,
Fakat her ân, her ân yine
İçimde aynı sızı.
Ân olur, geceleyin yıldızsınız boşlukta;
Ân olur, bir bahçede güle uzanan el;
Ân olur, yumuşacık

./...

Ayak seslerisiniz bir kapının dışında.
Ân olur, ayrılık;
Gölge olur geçersiniz o zaman
Aynalardan
Solgun ay ışığında...

Salih Zeki Aktay
(1896-1971)

Persefon

Attik'in gül kokan bahân gibi,
Yüzünden neşeler taşardı her ân...
Renkli çiçeklerde uçardı kalbi,
Şafaklar açılıp gülerken cihân.

Sâhiller açarken duvaklarını,
Kokulu rüzgârlar gülleri sallar..
Beklerdi nağmeli dudaklarını
Sularda kendini dinleyen dallar..

Persefon her sabah iner sâhile,
Güvercinler ona hâle sarardı.
Görünce dalgalar gelirdi dile,
Sularda uyuyan eşleri vardı.

Bâzan çimenlerde, bâzan kumlarda,
Osean kızları onu beklerdi,
Gözleri titrerdi al zakkumlarda;
Gezdikleri, yeşil bahârlı yerdi...

Çıplak ayakları kumlarda, suda,
Yeşil çimenlerde uçar kuş gibi.
Yorulup dinlenir sonra uykuda,
Köpüklerde gizli bir uçuş gibi..

Menekşe karanfil, haşhaş gülleri,
Lâleler, sünbüller, şebboylar açar.
Göllerde uyurken genç gönülleri,
Zafera havaya kokular saçar..

Perküs sâhilinde bir sabah yine
Toplandı genç kızlar meltemler gibi.
Sazlardan dokunmuş sepetlerine
Dizdiler gülleri bir kemer gibi...

Uçarken otlarda beyaz etekler,
Kızlar karanfilden çelenkler ördü.
Bilmeden ardında onu ne bekler,
Persefon ansızın bir nergis gördü.

Sular çağıldarken dik kayalardan,
Beline sihirli bir kemer taktı.
Vazgeçti zambaktan, papatyalardan;
Coşkun bir hevesle nergise baktı.

İçinde yenilmez meyiller coştu
Almak için onu kendi eline.
Bir güvercin gibi neşeyle koştu
Uzaklarda açan son emeline...

Tutunca gördüğü meş'ûm nebâtı,
Birden yer yarıldı, yerler açıldı.
Görüldü Hades'in dört yağız atı,
Bir feryâd, bir acı feryâd saçıldı...

Bağırdı, ağladı, inledi... heyhât!..
Sesini yalnız dağlar işitti.
İndi zindanlara o dört hızlı at,
İlâhın şanıyla süzülüp gitti...

Şükûfe Nihal (Başar)
(1896-1973)

Neme Yetmez?

Yâkut, mine, zümrüd bana birdir kayalarla;
Bir gül dikeninden iklîl neme yetmez?
Kâşâne, sedir, sırma, ışık onların olsun;
Bir köhne kitab, bir sarı kandil neme yetmez?.
Rûhum ki yanıktır ve şifâsızdır ezelden,
Sarmak dilesem, bir kara mendil neme yetmez?

Dağlar neme yetmez, bağlar neme yetmez?
Bir kuş ki benim derdime ağlar, neme yetmez?
Yanmaz âteşinden deli gönlüm bu diyânın,
Gökten bir alev bağrımı dağlar, neme yetmez?..
Kestimse ümîd artık ezelden ve ebedten;
Bir eski rübâb ömrümü bağlar, neme yetmez?

Bir çölde biten dal gibi ıssızsa da rûhum,
Dost âleminin ettiği kem söz neme yetmez?
Vardır anacak bir gün olup ismimi elbet,
Bir servinin altında dolan göz neme yetmez?
Dağlar neme yetmez, bağlar neme yetmez?
Bir kuş ki benim derdime ağlar, neme yetmez?

Ali Mümtaz Arolat
(1897-1967)

Leylekler

Bu akşam sonbahar ne kadar serin;
Geceyi hasretle bekliyor zaman.
Üstünde hasretle leylekler uçan
Beyaz perdeleri indiriverin!

Masamda düşünen eski lâmbayı
Yakmayın, odamız karanlık dursun.
Gecenin ufkundan yükselen ayı
Görelim, perdemiz üstüne vursun.

Perdemiz üstünde uçan leylekler;
Şimdi ay vurunca, yabancı, uzak,
Mâvi bir iklîmden kanad çırparak
Geçen leyleklere benzeyecekler.

O zaman unutup aşkı, hevesi,
Neş'eyle çarparken yorgun kalbimiz,
Göğsümüzden kopan bu coşkun sesi
Kanad seslerine benzeteceğiz.

Faruk Nafiz Çamlıbel
(1898-1973)

Firârî

Sana çirkin dediler, düşmanı oldum güzelin;
Sana kâfir dediler, diş biledim Hakk'a bile.
Topladın saçtığı altınlan yüzlerce elin,
Kahpelendin de garez bağladım ahlâka bile...

Sana çirkin demedim ben, sana kâfir demedim;
Bence, dînin gibi, küfrün de mukaddesti senin.
Yaşadın beş sene kalbimde, misâfir demedim,
Bu firâr aklına nerden, ne zaman esti senin?

Zülfünün yay gibi kuvvetli çelik tellerine
Takılan gönlüm, asırlarca peşinden gidecek.
Sen, bir âhû gibi, dağdan dağa kaçsan da yine
Seni aşkım canavarlar gibi tâkîb edecek!.

Kemalettin Kamu
(1901-1948)

Kimsesizlik

Yıllardır ki bir kılıcım, kapalı kında,
Kimsesizlik dört yanımda bir duvar gibi.
Muztaribim, bu duvarın dış tarafında
Şefkatine inandığım biri var gibi.

Sanıyorum saçlarımı okşuyor bir el,
Kıpırdamak istemiyor gözkapaklarım;
Yan odadan bir ince ses diyor gibi "gel!"
Ve hakîkat bırakıyor hülyâmı yarım.

Gözlerimde parıltısı bakır bir ṭasın,
Kulaklarım komşuların ayak sesinde.
Varsın gene bir yudum su veren olmasın.
Baş ucumda biri bana "Su yok" desin de.

Nâzım Hikmet
(1901-1963)

Severmişim Meğer

yıl 62 Mart 28
Pırağ-Berlin tireninde pencerenin yanındayım
akşam oluyor
dumanlı ıslak ovaya akşamın yorgun bir kuş gibi inişini severmişim meğer
akşamın inişini yorgun kuşun inişine benzetmeyi sevmedim

toprağı severmişim meğer
toprağı sevdim diyebilir mi onu bir kez olsun sürmeyen
ben sürmedim
Pılatonik biricik sevdam da buymuş meğer

meğer ırmağı severmişim
ister böyle kımıldanmadan aksın kıvrıla kıvrıla tepelerin eteğinde
doruklarına şatolar kondurulmuş Avrupa tepelerinin
ister uzasın göz alabildiğine dümdüz
bilirim ırmak yeni ışıklar getirecek sen göremiyeceksin
bilirim ömrümüz beygirinkinden azıcık uzun karganınkinden alabildiğine kısa
bilirim benden önce duyulmuş bu keder
benden sonra da duyulacak
benden önce söylenmiş bunların hepsi bin kere
benden sonra da söylenecek

gökyüzünü severmişim meğer
kapalı olsun açık olsun

./...

Borodino savaş alanında Andrey'in sırtüstü seyrettiği gökkubbe
hapiste Türkçeye çevirdim iki cildini Savaşla Barış'ın
kulağıma sesler geliyor
gökkubbeden değil meydan yerinden
gardiyanlar birini dövüyor yine

ağaçları severmişim meğer
çırılçıplak kayınlar Moskova dolaylarında Peredelkino'da kışın çıkarlar karşıma alçakgönüllü kibar
kayınlar Rus sayılıyor kavakları Türk saydığımız gibi
İzmir'in kavakları
dökülür yaprakları
bize de Çakıcı derler
yâr fidan boylum
yakarız konakları
Ilgaz ormanlarında yıl 920 bir keten mendil astım bir çam dalına
ucu işlemeli

yolları severmişim meğer
asfaltını da
Vera direksiyonda Moskova'dan Kırım'a gidiyoruz Koktebel'e
asıl adı Göktepe ili
bir kapalı kutuda ikimiz
dünya akıyor iki yandan dışarda dilsiz uzak

hiç kimseyle hiçbir zaman böyle yakın olmadım
eşkiyalar çıktı karşıma Bolu'dan inerken Gerede'ye kırmızı yolda ve yaşım on sekiz
yaylıda canımdan gayrı alacakları eşyam da yok
ve on sekizimizde en değersiz eşyamız canımızdır
bunu bir kere daha yazdımdı
çamurlu karanlık sokakta bata çıka Karagöze gidiyorum ramazan gecesi
önde körükü kâat fener

./...

belki böyle bir şey olmadı
belki bir yerlerde okudum sekiz yaşında bir oğlanın Karagöze gidişini ramazan gecesi İstanbul'da dedesinin elinden tutup
dedesi fesli ve entarisinin üstüne samur yakalı kürkünü giymiş
ve harem ağasının elinde fener
ve benim içim içime sığmıyor sevinçten

çiçekler geldi aklıma her nedense
gelincikler kaktüsler fulyalar
İstanbul'da Kadıköy'de Fulya tarlasında öptüm Marika'yı
ağzı acıbadem kokuyor
yaşım on yedi
kolan vurdu yüreğim salıncak bulutlara girdi çıktı
çiçekleri severmişim meğer
üç kırmızı karanfil yolladı bana hapishaneye yoldaşlar 1948
yıldızları hatırladım
severmişim meğer
ister aşağıdan yukarıya seyredip onları şaşıp kalayım
ister uçayım yanıbaşlarında

kosmos adamlarına sorularım var
çok daha iri iri mi gördüler yıldızları
kara kadifede koskocaman cevahirler miydiler
turuncuda kayısılar mı
kibirleniyor mu insan yıldızlara biraz daha yaklaşınca
renkli fotoğraflarını gördüm kosmosun Ogonyok dergisinde
kızmayın ama dostlar non figüratif mi desek soyut mu desek işte o soydan yağlı boyalara benziyordu kimisi yani dehşetli figüratif ve somut
insanın yüreği ağzına geliyor karşılarında
sınırsızlığı onlar hasretimizin aklımızın ellerimizin
onlara bakıp düşünebildim ölümü bile şu kadarcık keder duymadan
kosmosu severmişim meğer

gözümün önüne kar yağışı geliyor
ağır ağır dilsiz kuşbaşısı da buram buram tipisi de
meğer kar yağışını severmişim

güneşi severmişim meğer
şimdi şu vişne reçeline bulanmış batarken bile
güneş İstanbul'da da kimi kere renkli kartpostallardaki gibi batar
ama onun resmini sen öyle yapmıyacaksın

meğer denizi severmişim
hem de nasıl
ama Ayvazofski'nin denizleri bir yana

bulutları severmişim meğer
ister altlarında olayım ister üstlerinde
ister devlere benzesinler ister ak tüylü hayvanlara

ayışığı geliyor aklıma en aygın baygını en yalancısı en küçük burjuvası
severmişim
yağmuru severmişim meğer
ağ gibi de insem üstüme ve damlayıp dağılsa da camlarımda yüreğim beni olduğum yerde bırakır ağlara dolanık ya da bir damlanın içinde ve çıkar yolculuğa hartada çizilmemiş bir memlekete gider
yağmuru severmişim meğer

ama neden birdenbire keşfettim bu sevdalan Pırağ-Berlin tireninde yanında pencerenin
altıncı cigaramı yaktığımdan mı
bir teki ölümdür benim için
Moskova'da kalan birilerini düşündüğümden mi geberesiye
saçları saman sarısı kirpikleri mavi

zifiri karanlıkta gidiyor tiren

/...

zifiri karanlığı severmişim meğer
kıvılcımlar uçuşuyor lokomotiften
kıvılcımları severmişim meğer
meğer ne çok şeyi severmişim de altmışımda farkına vardım bunun

Pırağ-Berlin tireninde yanında pencerenin yeryüzünü dönülmez bir yolculuğa çıkmışım gibi seyderek

Ahmet Hamdi Tanpınar
(1901-1962)

Her Şey Yerli Yerinde

Her şey yerli yerinde, havuz başında servi.
Bir dolab gıcırdıyor uzaklarda durmadan.
Eşyâ fışkırmış gibi tılsımlı bir uykudan,
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi.

Her şey yerli yerinde: masa, sürahi, çardak.
Serpilen aydınlıkta, dalların arasından,
Büyülenmiş bir ceylân gibi. bakıyor zaman.
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak.

Biliyorum, gölgede senin uyuduğunu.
Bir deniz mağarası kadar kuytu ve serin
Hazlann âleminde yumulmuş kirpiklerin,
Yüzünde bir tebessüm bu ağır öğle sonu.

Belki rûyâlarındır bu tâze açmış güller,
Bu yumuşak aydınlık dalların tepesinde.
Bitmeden aşk türküsü kumrulann sesinde,
Rûyâsı ömrümüzün çünkü eşyâya siner.

Her şey yerli yerinde; bir dolab uzaklarda,
Azâbta bir rûh gibi, gıcırdıyor durmadan.
Bir şeyler hatırlıyor belki mâcerâmızdan
Kuru güz yaprakları uçuşuyor rüzgârda.

Ahmet Kutsi Tecer
(1901-1967)

Bir Toprak İşçisine

Sen omzunda yorgan, elinde torban,
Sen mevsim işçisi, büyük gezginci,
Doğduğundan beri sen, anan, baban,
Orakçı, çapacı, ırgat, ekinci.

Sen, anan ve baban... Siz topraksızlar,
Sizi ben tanınm uzun yollardan.
Siz ey yığın yığın büyük yalnızlar,
Sizi de yaratmış bizi yaradan.

Ekip biçtiğiniz toprak sizindir,
Sizindir zorluğu, derdi, mihneti.
Sizin çektiğiniz derde dar gelir,
Tannının amban olsa cenneti.

Ve cennet, dünyanın kurulduğundan
Beridir Tann'nın düşüncesidir
Sen sabrını yere çaldığın zaman
Bu güzel hulyadan Tann ürperir.

Siz ey yığın yığın büyük yalnızlar,
Sizi de yaratmış bizi yaradan.
Ey mevsim işçisi, ey topraksızlar,
Sizin toprağınız size bu vatan.

Halide Nusret Zorlutuna
(1901-1968)

Hürriyet

Bana bakın güzel kuşlar, özgür kuşlar,
Nedir bu telâş, bu gürültü, bu şenlik?
İnsanlara nispet olsun diye mi?

Biliyoruz dallar sizin,
Kervan geçmez yollar sizin;
Mesâfeler, yakın gökler...
Hep sizin.

Biz,
Kara toprağa bağlıyız ayaklarımızla.

Ne çıkar... Omuzda kanat olmasın kuzum, ne çıkar?
İçimizde bir şeyler var kanatlı.
İçimizde gökler,
Sizinkinden daha geniş, daha derin...
Mesâfelere gülüyor hâyalimiz.

Güzel kuşlar, aptal kuşlar,
Böbürlenmeyin bize.
İçimizde kanat çırpıyor hürriyetlerin en güzeli,
İçimizde!..

Zeki Ömer Defne
(1903-1992)

Uzak Su

Bir mavi sudur akar o hep uzaklarımda.
Bastırdıkça bir beyaz susuzluk gündüzlerde,
Arar döne döne o suyu gölgem..
Yetişemez en uzun gölgeler vakti bile
Ona dallarımdan en ince özlem.

Bir suyun hayatına girmek kolay mı öyle,
Bir uzak ağaç iken kuş olmak, bulut olmak?
Bir meşaleymişiniz siz yeşil bir meşale,
Nerden bilecek ırmak!

Bir mavi sudur akar o hep uzaklarımda.
Bastırdıkça bir siyah susuzluk gecelerde,
Bir serin şey duyarım ondan yapraklarımda...

Sanki bir kol gelmiş de akar gibi olur ondan
Tâ sabahlara dek topraklarımda.

Ercüment Behzat Lav
(1903-1984)

Tam Tam

Bütün Afrika uyanır içimde
Abanoz kolların bana dolanınca:
Gururu lime lime çiğnenmiş ululuğu gorilleri cüceleri
Korkunç güzelliğini ışıktan Beyaz Efendi'den kıskanan
Dalları bulutlara sarmış göz gözü görmez ormanlarıyla

Günün timsah ağzı cehennemine
Şafağın fildişi aydınlığına bürünmüş çıplaklığınla övün
övünebildiğin kadar
Güneş ana seni katran parlaklığında en yalın görünüşünle
kapıp koyvermiş
Sanki Beyaz'ın kirinden arınmış ta öyle kararmışsın
Memelerin yıldız ışıltılarından pırıl pırıl yakamozlanarak
geceyi ağartmışsın

Sen zebra yavrusunun yüreciği kadar ürkek
Taze bir bambu
Sevilirken vahşi ve yaman
Engerek bakışlım
Sabrın şefkatin tok gözlülüğün cömertliğin emeğin köleliğin
Bir avuç tuza encik boncuğa dünya'ya sebîl

Cedler'in korsan kadîrgalarında haraç mezat deryâlar öte
Sürek avlarında kurban ayaklarında pranga
Kurşunlar ciğerlerini yakarken o gök toprak
O Beyaz'ı -ölümü ve ateşi- getiren canavar deniz
Parça parça göz bebeklerinde

Sen Şâhâne Çıplaklık
Siyah Venüs'üm
Pervâsız ve hayâsız
Zehirli okların kârètmedi kaçırdığın hürriyete

Kabarmış hıncının yankısı tamtam
Sayılı günlere işâret
Ben uzaktayım şimdi ama seni unutamam
Güzel gecem Afrikam
Affetmez sevgilim beni affet

Ömer Bedrettin Uşaklı
(1904-1946)

Ufuk Hasreti

Sarp dağlardan örülmüş dört duvar içindeyim,
Nerdesiniz güneşler, nerdesiniz ovalar?
Dağılmaz, simsiyah bulutlar içindeyim;
Nerdesiniz güneşler, nerdesiniz ovalar?..

Yine duman kapladı zindanımda her yeri,
Çoruh'a savuruyor yaprakları sonbahar...
Nerdesiniz ay sabah ve akşam güneşleri;
Nerdesiniz atımı koşturduğum ovalar?..

Duvarlara çarparak çırpınan bir kuş gibi,
Gözlerim uzak, geniş bir ufuk aranıyor.
Çoruh, dağlar içinde akamaz olmuş gibi;
Süzülerek geçtiği ovaları anıyor

Ufuk... Ufuk... Upuzun deniz olsun, göl olsun!
Gözlerimi dikince kanarak indireyim;
Doğan, batan günleri içime sindireyim;
Ufuk... Ufuk... isterse alevden bir çöl olsun...

Bir gün ufuk derdine gönlümü verip bir an,
Ufuk!.. diye dağları gözümle deleceğim!..
Bir gün, ufuk!.. diyerek bu çıplak kayalıktan,
Bir siyah kartal gibi göğe yükseleceğim...

Necip Fazıl Kısakürek
(1905-1983)

Kaldırımlar

I
Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa sapfanan noktasında,
Sanki beni bekleyen, bir hayâl görüyorum.

Kara gökıer kül rengi bulutlarla kapanık,
Evlerin bacasını kolluyor yıldınmlar.
İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık;
Biri benim, biri de serseri kaldınmlar.

İçimde damla damla bir korku birikiyor,
Sanıyorum her sokak başını kesmiş devler.
Üstüme camlannı, hep simsiyah, dikiyor
Gözüne mil çekilmiş bir âmâ gibi evler.

Kaldırımlar, çilekeş yalnızlann annesi;
Kaldınmlar, içimde yaşamış bir insandır.
Kaldınmlar, duyulur sükûn içinde sesi,
Kaldınmlar, içinde kıvnlan bir lisandır.

Bana düşmez can vermek yumuşak bir kucakta;
Ben, bu kaldınmlann emzirdiği çocuğum.
Aman, sabah olmasın bu karanlık sokakta;
Bu karanlık sokakta bitmesin yolculuğum.

Ben gideyim yol gitsin, ben gideyim yol gitsin,
İki yanımdan aksın bir sel gibi fenerler.
Tak tak ayak sesimi aç köpekler işitsin,
Yolumun zafer tâkı, gölgeden taş kemerler.

Ne sabahı göreyim, ne sabah görüneyim;
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları!
Islak bir yorgan gibi sımsıkl bürüneyim,
Örtün üstüme, örtün serin karanlıkları.

Uzanıverse gövdem taşlara boydan boya,
Alsa buz gibi taşlar alnımdan bu ateşi
Dalıp sokaklar kadar esrârlı bir uykuya,
Ölse kaldırımların kara sevdâlı eşi...

II
Başını bir gayeye satmış kahraman gibi,
Etinle, kemiğinle sokakların malısın.
Kurulup şiltesine bir tahtaravan gibi
Sonsuz mesâfelerin üstünden aşmalısın.

Fahişe yataklardan kaçtığın günden beri,
Erimiş rûhlarınız bir derdin postasında.
Senin gölgeni içmiş onun göz bebekleri,
Onun taşı erimiş senin kafatasında.

İkinizin de ne eş, ne arkadaşınız var;
Sükût gibi münzevi, çığlık gibi hürsünüz.
Dünyada taşınacak bir kuru başınız var,
Onu da hangi diyar olsa götürürsünüz.

Yağız atlı süvari, koştur atını, koştur!
Sonunda kabre çıkar bu yolun kıvrımları.
Ne kaldırımlar kadar seni anlayan olur,
Ne senin anladığın kadar kaldırımları...

III

Bir esmer kadındır ki, kaldırımlarda gece,
Vecd içinde başı dik, hayalini sürükler.
Simsiyah gözlerine, bir ân gözüm değince:
Yolumu bekleyen genç, haydi düş peşime, der.

Ondan bir temâs gibi rüzgâr beni bürür de,
Tutmak, tutmak isterim, onu göğsüme alıp.
Bir türlü yetişemem fecre kadar yürür de...
Heyhât, o bir ince rûh, bense etten bir kalıp.

Arkamdan bir kahkaha duysam yaralanırım;
Onu bir başkasına râm oluyor sanırım,
Görsem pencerelerde soyunan bir karaltı.

Varsın, bugün bir acı duymasın gözyaşımdan;
Bana rahat bir döşek serince yerin altı,
Bilirim, kalkmayacak bir yâr gibi başımdan...

İlhami Bekir Tez
(1906-1984)

İki Laf

Poliste adımızı sordular,
-Bileklerimize kelepçe vurdular-
Dedik ki biz oyuz
Dosyada künyemiz vardır.
Babamız Ahmet annemiz Fatma...
Vaktimiz yoktu evlenemedik
dedik;
Nüfusta kaydımız bekârdır.
Ne avrat, evlat ne dünür...
Yirminci asırda her şair
bizim gibi düşünür.

İçerde küf ve nem
Demir parmaklık arkasında ışıltılar!
-Geç dediler;
Aralandı kapı, yürüdük,
Eğildi üstünde atladık- duvar.
Sağnak sağnak
Yağıyordu gökten aydınlık
Yürüdük...
Yer bizimle
gökler bizimle
Sular bizimle başladı yürümeğe,
Yürüdük
Demirkapı, Ahırkapı, Adliye.
Yürüdük...
Bileklerimizde tel kelepçe
Bütün gece...

Yargıçta suçumuzu sordular
-Bileklerimizde karakol mühürü vurgular-
Dedik ki çok
Dedik ki yok
Dedik ki adam öldürmedik kan içmedik
Yalnız iki laf dedik
Dedik ki

Gün ağardı göğe bak!
Dedik ki
Güneş doğsa sırtımız ısınacak!
Dedik ki çok

Hür bir dünyada mesut insanlar
Onlar için yemiş verir ormanlar
İnsan büyür mihnet küçülür
Ve pürüzsüz sular gibi akar zamanlar.
Yıldızlar omuzların hemen tepesinde
Keder ve hınç Kafdağı'nın ötesinde
Gök bir anneçınar gibi üstünde onların
Ve onlar oynaşırlar bu çınarın gölgesinde

Sokakta yolumuza durdular
Neticeyi sordular
Dedik ki
Ya kırmızı, ya sarı!
Şahit edip deriz ki gökleri ve tarlaları
Adam öldürmedik kan içmedik!
Yalnız iki laf dedik.

Asaf Halet Çelebi
(1907-1958)

He

vurma kazmayı
ferhâaad

he'nin iki gözü iki çeşme
âaahhh

dağın içinde ne var ki
güm güm öter
ya senin içinde ne var
ferhâaad

ejderha bakışlı he'nin
iki gözü iki çeşme
ve ayaklar altında yamyassı

kasrında şiirin de böyle ağlıyor
ferhâaad

Cevdet Kudret
(1907-1992)

On Ölüm Şarkısı'ndan

I
Perdeleri sımsıkı örtünce odamda ben,
En fazla yaptığım şey ağlamak, ağlamaktı!
Bir melek - ne güneşe, ne aya görünmeden -

Siyah bir kedi gibi yüzüme baktı, baktı,
Altınımı gizlice aldı avuçlarına
Karanlığın içinde çamurumu bıraktı.

Nasıl çıkabilirim bu şekilde yarına?
Sırtüstü yatıyorum, görmesinler diyerek,
Simsiyah gecelere ben sarına sarına,

Esmer bir kadın gibi koynuma giren melek
Beni gece yarısı çırılçıplak bıraktı,
Ve böyle sabahadek, ve böyle sabahadek,
Gece bir nehir gibi üstümden aktı, aktı!

Sabri Esat Siyavuşgil
(1907-1968)

Basık Şehir

Bana küçük geliyor bu şehir, bilmem neye:
Kollarımı açarak esnesem bir saniye,
Yıkmaktan korkuyorum eyri sokaklarını.

Elim, incinmiyecek tiyatrosunu kırsa;
Nasıl iskambillerden bir kule yıkılırsa
Parmağım devirecek dokunsa taklarını.

Başımı bir dakika kaldırırsam kibirden,
Sanıyorum kördüğüm olacaklar hep birden
Bir yumak iplik gibi şehri saran bu teller

Ne olur söküp alsam bir gün utanmasam da,
Kitaplarla birlikte yeralsalar masamda
Meydanları süsleyen bu tunç yüzlü heykeller

Çok mu gidersè burda ömür sürmek anma,
Caddeler yetişmiyor uzun adımlarıma;
Göğsümün hizasında kalıyor bütün damlar.

Huvardaca rüzgâra serper gibi varımı,
Kuşlara söyleyorum her gün şarkılarımı,
Eyilmezsem sesimi duymıyor bu adamlar...

Behçet Kemal Çağlar
(1908-1969)

Bayburt Koşması

Çoruh coşkun Çoruh hırçın Çoruh şen
Ark boyunca nabız gibi atıyor
Bir tepede Âşık Zihni yer almış
Bir tepede Şehit Osman yatıyor

Bir sararmış beniz hali taşında
Kalesi var göğe ağmak peşinde
Kavakları yıldız öper düşünde
Kargaları firak firak ötüyor

Celâli'de çilesini denemiş
Hicranî'si sevgisizi kınamış
Zaman saat kulesinde tünemiş
Tezeklerde tütsü tütsü tütüyor

Kavağının suna gibi boyu var
Irmağında insan kapma huyu var
Oyunu var türküsü var suyu var
Gönülleri birbirine katıyor

Dağ ardında kovalarken biz onu
Çoruh bizi dâvet etti en sonu
Visâl yeri "Cumhuriyet balkonu"
Geç kalmışım çağıl çağıl çatıyor

Taşı oyan su bana da işledi
Köpük köpük yüreğimi dişledi
Madem Çoruh konuşmaya başladı
Âşık Ömer koşman burda bitiyor

Yaşar Nabi Nayır
(1908-1981)

Onar Mısra'dan

2
Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak.
Gözlerine yavaşça doldu akşam.
Ufuktaki lâmbanın fitilini kısarak
Benim içimde yaktı sanki grubu akşam,
Tutuşan bağrım için ne serin bir su, akşam.
Gündüzden, gürültüden ve kâinattan ırak,
Akşamı seyredeyim bakışlarında bırak,
Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam,
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak.

Mustafa Seyit Sutüven
(1908-1969)

Kazdağı

Kazdağı âşık dağıdır
Sevgi bu dağlarda yaşar
Kazdağı âşık dağıdır
Eski Yunan devri kadar.

Göğse dolan çam kokusu
Gösterir orman yolunu
Her yana sırtındaki su
Atmış, uzatmış kolunu.

Akdenizin sâhiline
Yaslı bir aşk ejderidir
Mor suya dalmış diline
Dalga nasiplerle gelir

Burda gömülmüş "Sarıkız"
Bin taşa, binbir pınara.
Burda "Venüs"ler sayısız
Burda dudakıarda yara.

Kazdağı şâir dağıdır
Korkulu yalçın kayalar
Kazdağı şâir dağıdır
Fırtına, sağnak, bora, kar!

Her tepenin üstüne yük
Tâc gibi bir kar tomarı
Her tepe sırtında köpük
Mavi deniz dalgaları.

Taktı bu dağlarda kanat
Şanlı şiirler "Homer"e.
Burda Aşil sürdü de at
Erdi zaferden zafere.

İşte bu dağ, dağ olalı
Vurdu deniz kahpeliğe
Başladı fuhşun ṃasalı
Doldu eserlerle "Ege"

Kazdağı âşık dağıdır
Eski Yunan devri kadar
Kazdağı şâir dağıdır
Fırtına, sağnak, bora, kar

Hasan İzzettin Dinamo
(1909-1989)

Halkım

Türkiyeli'm, türküm, benim garip halkım,
Her zaman görmek istedim seni
mutlular mutlusu,
Bu dünya güzeli yurdumda
Sıra dağlar gibi felaketler
sana kurdukça pusu
Ağulu dizelerle dolup taştı şarkım.

Ulusun döktüğü gözyaşının
Ağusu mermeri deler de geçer.
Kanlar geçer damar damar mermerden,
O, isterse canlanıp yürür mermer.

Meyhanelerde içen şairlerin
Elbette, saygıya değer tasaları.
Söyle, yalnızlıklarından başka hangi gölgenin
Ağırlığı altında çatırdar masaları?

Talihsiz sanatçıları memleketimin
Halkımın türküsünden uzakta
içtikçe içerler.
Sonra, birkaç münzevi okuyucunun
ölümsüzlüğünde
öbür yana göçerler.

Kına beni, arkadaşım kına:
Yalnız, şunu bil ki rahattır içim,
./...

Ellerim bulaşmadıkça ihanete,
Ellerim batmadıkça kana.

Kırk yıl geçtiğim yollan
İncileriyle süsledim gözyaşlarımın,
Gelip geçmesi için ulustaşlanmın,
Bağışlanm da beni bilmeyerek
bıçaklayan insanımı,
Bağışlanm bilmeyerek alsa da canımı
Suratıma bilerek tükürene beslerim kin.
Dikilir durur ortasında tanyerinin
Şair nöbettedir insanlar uyusun
Şiir nöbettedir insanlar uyusun,
Bu topsuz, tüfeksiz nöbetçinin
Gölgesinde korkusuz canlar uyusun.

Ne güzel ölümsüzlüğü
halklann,
halklann.
Sonra, onlann göğüslerinde yatan
Mutluluk düşlü şarkılann.
Oturur bir yanda şairler
Uzatıp başını sözcüklerin aralığından
Söyler içinin zifir gibi karanlığından
Leyla'yı, Şirin'i güldüren türküler.
Halksa, öbür yanda döker gözyaşı,
Yatar acıdan ısınr
toprağı, taşı,

Sözcük sultanlan
gönüllerinin harem dairesinde
unutur giderler
ulusçul kayguyu, telaşı.

Güzel halkım,
Senden bir tek alkış beklemeden
Salt senin için ağladı durdu kırk yıl
binlerce şarkım.

Bitirdim nice dert okulunu,
Yalnız, şununla öğünebilirim
Bir gün işçime ihanet etmedim
Bir gün ihanet etmedim insana.
Bin bir yerinden vurulmuş yüreğimi
Ah, anlatabilsem bir gün sana.

Ahmet Muhip Dıranas
(1909-1980)

Olvido

Hoyrattır bu akşamüstüler daima.
Gün saltanatıyle gitti mi bir defa
Yalnızlığımızla doldurup her yeri
Bir renk çığlığı içinde bahçemizden,
Bir el çıkarmaya başlar bohçamızdan
Lavanta çiçeği kokan kederleri;
Hoyrattır bu akşamüstüler daima.

Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
Unutuşun o tunç kapısını zorlar
Ve ruh, atılan oklarla delik deşik;
İşte, doğduğun eski evdesin birden,
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven,
Susmuş ninnilerle gıcırdıyor beşik
Ve cümle yitikler, mağlûplar, mahzunlar...

Söylenmemiş aşkın güzelliğiyledir
Kâğıtlarda yarım bırakılmış şiir;
İnsan, yağmur kokan bir sabaha karşı
Hatırlar bir gün bir camı açtığını,
Duran bir bulutu, bir kuş uçtuğunu,
Çöküp peynir ekmek yediği bir taşı...
Bütün bunlar aşkın güzelliğiyledir.

Aşklar uçup gitmiş olmalı bir yazla
Halay çeken kızlar misali kolkola.
Ya sizler! ey geçmiş zaman etekleri,

/...

İhtiyar ağaçlı, kuytu bahçelerden
Ayışığı gibi sürüklenip giden;
Geceye bırakıp yorgun erkekleri
Salınan etekler fısıltıyla, nazla.

Ebedi âşığın dönüşünü bekler
Yalan yeminlerin tanığı çiçekler
Artık olmayacak baharlar içinde.
Ey, ömrün en güzel türküsü aldanış!
Aldan, gelmiş olsa bile ümitsiz kış;
Her garipsi ayak izi kar içinde
Dönmeyen âşığın serptiği çiçekler.

Ya sen! ey sen! esen dallar arasından
Bir parıltı gibi görünüp kaybolan
Ne istersin benden akşam saatinde?
Bir gülüşü olsun görülmemiş kadın,
Nasıl ölümsüzsün aynasında aşkın;
Hatıraların bu uyanma vaktinde
Sensin hep, sen, esen dallar arasından.

Ey unutuş! kapat artık pencereni,
Çoktan derinliğine çekmiş deniz beni;
Çıkmaz artık sular altından o dünya.
Bir duman yükselir gibidir kederden
Macerası çoktan bitmiş o şeylerden.
Amansız gecenle yayıl dört yanıma
Ey unutuş! kurtar bu gamlardan beni.

Ziya Osman Saba
(1910-1957)

Beyaz

Bir bademin altına, yorgun, oturmak biraz,
Ayrı ayrı seyretmek çiçek açmış her dalı.
Artık bütün renklerden, artık uzaklaşmalı:
Beyaz işte, aylardır gözümde tüten beyaz.

Kış bitti... Uzaklarda ilk ümitler gibi yaz,
Duyuyorum bu sabah, kış içimden çıkalı,
İçimin dört duvarı bembeyaz badanalı,
Ah, sade nefes almak, göğsüme dolan bu haz...

Bir kuş ötecek şimdi... Havada bir durgunluk,
Mermeriyle konuşan açık kalmış bir musluk,
Beyaz çiçeklerini tektük düşüren kiraz.

Bahar pınarlarından içime damlıyan su,
Bembeyaz çiçeklerin ıslak, temiz kokusu,
Kış bitti... Uzaklarda ilk ümitler gibi yaz...

Cahit Sıtkı Tarancı
(1910-1956)

Paydos

Paydos bundan böyle çılgınlıklara;
Sert konuşmağa başladı aynalar.
Yetişir koştum aşkın peşi sıra;
Bitirdi beni bu içki, bu kumar.

Ne saklıyayım gaflet ettiğimi?
Elimle batırmışım gençliğimi;
Binip bineceğim en güzel gemi!
Aldığını geri vermez dalgalar.

Meyhaneler, sabahçı kahveleri,
Cümle eş dost, şair, ressam, serseri,
Artık cümbüşte yoksam geceleri,
Sanmayın tarafımdan ihanet var.

Yaş ilerliyor... Artık geçti bizden;
Kişi ev bark edinmeli vakitken.
Gün gelince biz değil miyiz ölen?
Cenazemiz yerde kalmasın dostlar!

Rıfat Ilgaz
(1911-1993)

Aydın mısın

Kilim gibi dokumada mutsuzluğu
Gidip gelen kara kuşlar havada
Saflar tutulmuş top sesleri gerilerden
Tabanında depremi kara güllelerin
Duymuyor musun

Kaldır başını kan uykulardan
Böyle yürek böyle atardamar
Atmaz olsun
Ses ol ışık ol yumruk ol
Karayeller başına indirmeden çatını
Sel suları bastığın toprağı dönüm dönüm
Alıp götürmeden büyük denizlere
Çabuk ol

Tam çağı işe başlamanın doğan günle
Bul içine tükürdüğün kitapları yeniden
Her satırında buram buram alınteri
Her sayfası günlük güneşlik
Utanma suçun tümü senin değil
Yırt otuzunda aldığın diplomayı
Alfabelik çocuk ol

Yollar kesilmiş alanlar sarılmış
Tel örgüler çevirmiş yöreni
Fırıl fırıl alıcı kuşlar tepende
Benden geçti mi demek istiyorsun
Aç iki kolunu iki yanına
Korkuluk ol

Bedri Rahmi Eyuboğlu
(1913-1975)

Mor

Yapraktan yosundan yoncadan
Bahar inceden inceden
Paris baharı bu bulanık
Bir kül rengidir tüter nazlı nazlı
Bir kül rengi yorgun argın ılık
Serde ressamlık var azcık
Bütün gün mor üstüne çalışmışım
Boğazıma kadar mora gömülmüşüm
Uzaktan bir akordeon sesi geliyor mosmor
Dilimin acısı kolumun sızısı
Kırk yıllık emektar baş ağrılarım mor
Sen nehri bal rengi Eyfel kulesi mor
Bir yüz morardıkça moranıyor
Kanlıca sırtlarında bir yerde akşam oluyor.

Bütün gün mor üstüne çalışmışım
Mor deyip geçme belâlı renk musibet
Yeryüzünde ne kadar insan varsa bir o kadar mor
Menekşenin moru mavzerin moru, kasaturanın moru
Suya dökülmüş mazotun moru
Neftin moru ziftin moru asfaltın moru
Telgraf tellerinde petekkıranlar
Buğday tarlasında devedikenleri
Karadutun moru, karamuğun moru, kuzgunun moru
Sıfırın altında çocuk elleri
Elâ gözlere konmuş murdar sineklerin moru

./...

Gözlerimi yumduğum zaman gördüğmü mor
Morun karanlığı karanlığın moru
Yok ölünün körü...

Mor deyip geçme insan misali
Yeryüzünde ne kadar insan varsa bir o kadar mor
İnsanlann hesabı kimden sorulur bilmem
Ama morların hesabı benden sorulur benden.

Halim Şefik Güzelson
(1913-1990)

Balık Ağzı

Bu bir kılıç balığının öyküsü
Yazılmasa da olurdu
Ama bizi yeni sulara götürecek akıntı durdu
Uskumrunun arkasından gidiyorduk
Sürünün içinde ben de vardım
Sırtımda bir zıpkın yarası
Bahtiyar olmasına bahtiyardım
Nedense gitmiyordu kulağımdan
Bir türlü o "Ağ var" sesleri

Denizkızı girmiş düşünceme
Ben iflah olmam
Dalyanlan birbirine katmak orkinosların harcı
Dolanınca ağa çok geçmeden küserim
Bir çocuk bile çeker sandala beni
Bu kadar ağır olmasam

Beni böyle koşturan yaşama sevinci
Kanal boyunca bir o yana bir bu yana
Siz yok musunuz siz derya kuzulan
Kestim kılıcımla karanlığını dibin
Yakamoz içinde bıraktım sulan
Ah aysız gecelerde olur ne olursa

Atın beni mor kuşaklı bir takaya götürün
İri gözlerimde keder
Kılıcımda hüzün
Satın beni satın
Rakı için

Orhan Veli Kanık
(1914-1950)

Birdenbire

Herşey birden oldu.
Birdenbire vurdu gün ışığı yere;
Gökyüzü birdenbire oldu;
Mavi birdenbire.
Herşey birden bire oldu;
Birden tütmeye başladı duman topraktan;
Filiz birdenbire oldu, tomurcuk birdenbire
Yemiş birdenbire oldu.

Birdenbire,
Birdenbire,
Herşey birdenbire oldu.
Kız birdenbire, oğlan birdenbire;
Yollar, kırlar, kediler, insanlar...
Aşk birdenbire oldu,
Sevinç birdenbire.

Celal Sılay
(1914-1974)

*

nisanda ağaç gördünüz mü
dalları arasına ışık giren
tek tek yaprak üstünde
damla damla güneş gezen

mayısta ağaç gördünüz mü
her sabah yeşeren yaprakları
her akşam savrulup düşen

dalın böyle çırpınışı
ağacın öyle
çatlayışından

ağacın öyle çatlayışı
dalın böyle
çırpınışından

haziranda dal kırdınız mı
dal kırıp
içine baktınız mı

görülen

her yaprakta bir damlası güneşin
dökülen

daldan dala
daldan dala
daldan dala
dökülen

Oktay Rifat
(1914-1988)

Elimi Uzatırken

Elimi uzatırken var gibiydi. Sesle,
Işıkla tüketti ömrünü. Bir silinti,
Bir gölge kaldı uzun süre sonra bitti.
Baktığım yüzler vardı sevdiğim anlamlar,
Yaş gibi titrer kirpiklerinde düşleri,
Durgun göllerini çizerler bir gülüşle,
İnce yağmurlarını serperler, ay büyür,
Sıcak bir yaz kokusu yükselir topraktan,
Işırdı alnımız, gecemiz serinlerdi.
Göçtüler yılların ardına bahçemizden,
Düşen yapraklarla kapattılar mevsimi.

Sevdiğim görünümler vardı, taş ve güneş
Karışımı: akşam göklerine benzerler,
Bir anda bozarlar bir anda kurdukları
Yapıyı, takllıp ağlarına uçuşan
Bulutların giderler, giderken bizi de
Götürürler eski günlerin artık uzak
Ve gidilmez zamanına. Yanar kubbeler,
Minareler günbatısında, turuncu, mor.
Sonra birdenbire silkinerek geçmişten
Düşerler aynalaşmış sulara bal rengi,
Oynaşırlar yüze vurmuş balıklar gibi.

Yakınlıklar, yaklaşmalar vardı usulca,
Yanan idare lambaları bütün gece,

/...

Bir dönüşü beklerler eşiklerde. Tüter
Gibidirler, oysa biterler için için,
Kopçaları çözük gencecik göğüslerde.
Bir kitap alsalar ellerine, bir şamdan
Tutsalar çiçek demetlerine dönüşür,
Yediverendi gülleri dört mevsim taze,
Tığlarla ve şişlerle mavili yeşilli.

Onlar mı kocadı çabucak, yoksa biz mi!

Melih Cevdet Anday
(d. 1915)

Güneşte

Çünkü saatler dardır, her şeyi almaz
Güneşte çözülür ve kayarlar bir yana.
Mısırlar güçlükle büyürken yağmursuzluk
Kaygılandırır dilsiz bahçıvanı.
Sessiz kuşlar, bir keçi, ağır iğde ağaçları.
Bir araba geçti incelmiş yoldan
El salladı biri, belki tanıdık,
Belki değil, süreksizliğin eşanlamı.
Ve denizin yorgun çağındaydı çocuklar
Çığlıkları titretir balkondaki sarmaşığı,
Çünkü dardır saatler, sığmaz birarayа
Dalgınlık, deniz ve sardunya.
Rüzgâr alıp götürdü balıkçı teknelerini
Uzaktaki kılıçlara, ki bilemeyiz
Hangi derinlikte dölleyerek denizi
Gidiyorlar öyle ağırbaşlı, doğuya.

Ve ocaktan çorbanın kokusu geldi demin
Burun deliğine kedinin ve köpeğin.
Rafta kitaplar, mavi bir şişe ve gül
Donmuş kalmışlar tek başlarına.
Duvarda bir resim, resimde kalabalık
Köy alanı, çocuklar, çember ve zaman,
Breughel nasıl da toplamış bunca
Ortaklığı ve uyumu biraraya,
Çünkü saatler dardır, sığdırılmaz,
Güneşte her şey çözülür gider bir yana.

Mümtaz Zeki Taşkın
(d. 1915)

Hayti Adaları

Bir istiridyedir bizim ada
Dada...
Dada....
Dada...
Benim istridye adamın incisidir
Dadam...
Dadam...
Dadam derken çıldıracak adam.
Dada
Benim istiridye adamın incisidir.
Dada
Ne bir Arjantin güzeli
Ne bir Afrika zencisidir.
Okyanusun
Koyu nefti adaları
Hayti adaları
Ah.. Da... Da
Da... Da...
Da...
Da...

Niyazi Akıncıoğlu
(1916-1979)

İnsanlar Var Ki...

İnsanlar var ki adaşım;
yeşil dut yaprağında,
yürür ormanlar gibi
Ve bir ipek böceği kahramanlığında,
Alaysız,
merasimsiz
ve muttasıl;
Sulhun beyaz bayrağını dokumakta.

Güneşi bir daha görmemek üzre,
Gecenin derinliğinde saf saf,
güneşe giden yolda,
Kara katran karanlığına karşı gecenin,
Kumral perçemleri rüzgârda,
Yeni şarkılara hazır dudakları,
mahzun ve melûl;
Fakat ümitli,
fakat pervasız durmaktadırlar.

Onların kitabında yazılıdır
Niçin hep yanık türküler bildiğimiz,
Kime gücendiğimiz, kimi sevdiğimiz.

Bir kuş uçsa daldan,
Bir garip geçse yoldan,
melûl oluruz neden?
Onlar biliyorlar biz söylemeden,
onlar biliyorlar!

Onlar biliyorlar;
Kızılca kıyamettir kopan,
Siz serin uykunuzu uyuyadurun;
Ve rüyasında mes'ut insanlar
meleklerle zina ededursun.

Dünya hepsine yeter
Fakat kızılca kıyamettir kopan.
Gökyüzünde uçurtmaları çocukların
Mesel simitlerle döğüşüyor
İnsanlar var ki civanım;
Ölümü ekmek gibi,
meyve gibi bölüşüyor.

İlhan Berk
(d. 1916)

Yüz

Biliyor musun sen bir şiirde ilk satırsın ilk sözcük
Beyaz bir gül
beyaz bir gül ne kadar beyaz olursa
o kadar
Bir yaprak
bir yaprak ne kadar yapraksa
o kadar
Ne kadar suysa bir su
o kadar

Ben en yakın yüzüm yüzüne
Uyandığın sabaha, yatağına
Birden bulup birden yitirdiğin bir şey olur ya, ona
Bir dağ okulunda ilk derslere giren çocuklara
İlk coğrafyacılara
İlk harflerine bir alfabenin.

Yüzün ki korkular verir bana ne zaman yüzümü tutsam yüzüne.

Ben ki ölüme hiç eğilmedim hiç girmedi sözlüğüme
Benim sokağa ilk çıkan bir çocuktur ölüm
Belki senin bazan topuz yaptığın saçın
Bir yaban çileği ya da ve daha ilk geliyordur dünyaya
Bir demet maydanozu koparıp bırakmak belki de.

Dedim ya hiç bilmiyorum arabı belki de benim sık sık çıkarıp baktığım bir fotoğrafın
Bıyıkları hep yüzüne düşen bir adama çektirdiğim
Bir suya bakarken
Bir suya
Duru mu duru ve daha sessiz ölümün kendinden.

Ben ki seninle aştım yaşları
Koydum çağıma adımı. Bir burukluğu
yüzün gibi.

Cahit Irgat
(1916-1971)

İnsan Gibi

Çok yakında bir gün
Çok yakında bir gün
Ağır uykulardan uyanacaklar
Zor kapılan açacaklar
Yere sağlam basacaklar.

Sevgiden sınlsıklam
Yangınlanacak aşklar
Çok yakında bir gün
Çok yakında bir gün
İnsanlar insan gibi yaşayacaklar.

En dar en karanlık sokaklar
Çok yakında bir gün
Çok yakında bir gün
Bayramlaşıp ışıyacaklar
Hürriyet giyecek aydınlık ayaklar.

Behçet Necatigil
(1916-1979)

Panik

Artık ıssız kırları bıraktı Pan;
Şimdi birçok ülkelerin milyonluk kentlerinde
Asfaltlarda, betonlarda dolaşıyor
Kızgın, uzun yazların öğlen saatlerinde.

Blok apartmanların şahane katlarından
En çalımlı taşıtlara atlıyor.
Devcileyin arkalar, koskoca bankalardan
Yanın'da yardakçılar, yaşıyor.

Sessiz dilsiz kimseleri kestiriyor gözüne.
Dişlilerden kaçıyor.
Fabrika duvarları sağır kale kapıları
Yılgın yorgun adamlar, bezgin ürkek kadınlar..
Çullanıyor onların az ekmek sevincine.

Değil yalnız yazların kızgın sıcaklarında
Hemen her gün, hele büyük kentlerde
Bulvarları tarıyor, hain gülüşleri sessiz.
Pan'la karşı karşıya, gözleri kararıyor
Katı cıvık asfaltta yalın ayak bir işsiz.

Yoksullar açlar hastalar sürünürken
Kentlerin göbeğinde, kuytu köşelerinde;
Hıncını alamamış sanki insanlardan
Uygarlığı zalim, daha da azıtıyor
Atom bombalarında, uzay füzelerinde.

Yarınlar? Gizli kara gazete haberlerinde
O varsa ekmeklerde, sularda ağulu
Hattâ çocuk yüzlerine düşmüşse gölgesi,
Keser bizim gibiler yarınlardan umudu.

Renklerde, emeklerde, ırklarda..
Yahudiler, işçiler, zenciler.. Pan!
Şu dünyada insanca yaşamak da yoksa
Ne kalıyor geriye, yüzyıllardan?

A. Kadir
(1917-1985)

Bu Su Çoğala Çoğala

Yaşlılara saksılar dizdim, bahçeler yaydım.
Yorgunlara diri beden verdim, taze yürek.
Döşekler serdim hastalara, rahat, yumuşacık.
Nerde yalan dolan gördüysem kızardım.
Yiğit yüreklere, dedim, canım armağan.
Ardına kadar açtım çocuklara kapıları.
Dostluklar boy attı yeryüzünde,
dostluklar orman orman.
Ebemkuşakları gökyüzünde fır dolandı.
Yürüdü dağlardan ovalara doğru
gümbür gümbür bir deli su,
yıktı bu su önüne geleni,
bu su, çoğala çoğala.
İnsanlar insanları aldı götürdü.

Ne kavga kaldı, ne zulüm, ne korku.

Cahit Külebi
(1917-1997)

Deniz Boyunca

Seninle el ele deniz boyunca
Tasalardan uzak
Bir çift yıldız gibi kayıp gecede
Küçüle küçüle uzaklaşarak
Türküler çağırsak.

Saçlarımız rüzgârda, yalınayak-
Larımızı dalgalar
Küçük kediler gibi okşayarak
Bizi uzak dağlara taşısalar
El ele günahkâr.

Dağ başında iki duman tüter
Tanrımıza karşı.
Biri küçük, biri yangından beter.
Garibiz, nâçarız, gözlerimiz yaşlı.
Tanrım bizi kurtar!

Halit Asım (Demirsoy)
(1918-1941)

Orman

Vehim, içimde büyüyen orman...
Es artık pervasız rüzgârım,
Emzirmede gözlerimi liman.
Çekiyor beni kendine kuyu,
Denizde görüyorum kalbimi;
Yosun bahçeleri... Sarhoş uyku...

Ağlıyorum dizlerinde bahtın,
Gecesini getirmiyor gemi;
Hâlâ bir yabancı tabiatın!
Alnımda hatıraların yolu,
Hasretim o şehevî gündüze;
Mazi, Taliin bükülmez kolu.
Ey rayıha! Tütsü yap iç ağrıma;
Ve sen ey bir avuç toprağım geç kal,
Dökülmek için buzdan bağrıma...

Kaçmak namütenahi bir güze...
Bir gecede ağaran saçlarım!
Gözyaşı hayâlim ve yakut dal.
Es artık ey pervasız rüzgârım,
Hasretim o şehevî gündüze.
Ve sen ey bir avuç toprağım geç kal!

Vehim, İçimde büyüyen orman,
Ve emzirmede gözlerimi liman.

Nahit Ulvi Akgün
(1918-1996)

Kuruntu

Bitirmek gerek bir an önce
Hiçbir şey eksik kalmasın
Ha şunu göreyim ha bunu derken
Kırılır kolun kanadın

Koşun başlar mavilikte
Sığmaz evrene daralırsın
Açılır faltaşı gibi
Gözlerin kulakların

Oraya koş buraya yetiş
Kıl üstünde düştün düşeceksin
Ekmeğin suyun umulmaz tadında
Ürperir öyle ellerin

Hep o kurt kemirir içini
Hep o kuruntu yatağa girince
Her şey tamamlanmıya görsün
Bir telâş alır bir düşünce

Fethi Giray
(1918-1970)

Birtakım İnsanlar

Sürü sürü,
Caddelerden, meydanlardan geçiyorlar;
Hepsi tanıdık, kardeş, hemşehri...
Aynı gök, aynı güneş altındayım onlarla:
Anamdan doğduğum günden beri.

Onlar alınteri,
Onlar çile,
Onlar kader,
Onlar dostum,
Yaşamanın ne demek olduğunu bilirler.
Atacak kurşunlan bitince bir gün;
Hudutlarda, siperlerde,
Dimdik, erkekçesine ölebilirler...

Onlar kadar cesur;
Sivas'ın ekin tarlalan gibi:
Pırıl pırıl yüreğim.
Bu çatlamış, bu kara toprak
Sen benim ey ekin kokulu, meyve kokan memleketim.

Şiirlerimde övemedim diye,
Utanıyorum,
Seni ve onlan;
Kan oturuyor yüreğime düşündükçe;
O yağız yüzlüleri,
O dalyan boylulan.

Onlar çift sürüyorlar,
Taş kırıyorlar,
Ve sonra her akşam ekmekleri koltuklarının altında,
Sürü sürü,
Şehrin caddelerinden,
Meydanlarından geçiyorlar

Hasan Şimşek
(1918-1988)

Gece Gündüz

Benden sor
Kardeşim
Benden sor
Söyleyim;
Bu sevda
Yıllardır
Çektiğim:
Öyle zor
Şaşırdım
Neyleyim!

Ne varsa
Okuyup
Bitirdim;
Yazılmış
Ne varsa
Faslı aşk
Üstüne;
Uykumu
Yitirdim
Uykumu:
Geceler
Şahidim

Anladım
Ne mantık
Kâr eder
Ve ne de
./...

Felsefe;
Ateşten
Bir gömlek
Giydiğim...

Tut artık,
Elimden
Tut artık
Çalabım!
Bir hattı
Üstüva
Geçiyor
İçimden...

Her akşam
Sairün-
filmenâm,
Her sabalı
Ya Ferhad
Gibiyim
Ya Kerem...

Benden sor
Kardeşim
Benden sor
Söyleyim;
Konuşan
Dilim var
./...

İşiten
Kulağım,
Ellerim
İş tutar.

Dedemiz
FUZULI
Ve YUNUS
Misâli
Garibim;
Ne bahçem
Bağım var,
Ne çiftim
Çubuğum
Bir lokma
Bir hırka
Nasibim..

Bir deniz
Çalkanır
Bir deniz
Ruhumda
Bütün yaz.
Rüzgârlar
Yıkanır,
Yelkenler
Açılır,
Yelkenler:
./...

Bembeyaz
Tertemiz...

Geceden
Çıkarım;
Geceden
Sabaha;
Yeniden
Yaşarım,
Yeniden
Bir daha;
Güneşler
İçinde...

Bakarım
Gök mavi,
Bulutlar
./..

Seyrinde.
Gün, derim,
Gün - bugün,
Dem-bu dem:
Aklımdan
Geçen şey
Sevdâdır:
Ölümü
Düşünmem...

Ve sen ey
Yaşamak!
Bu denlü
Güzelken
Bilirim;
Ölümlü
Dünyadır:
./...

Aldığım
Her nefes.
Attığım
Her adım;
Hayata vedâdır...
Var olsun
Bu toprak
Şu sürüp
Ektiğim...
Var olsun
Bu sevda
Yıllardır
Çektiğim

Var olsun
YAŞAMAK..

Salâh Birsel
(d. 1919)

Dünya Süsü

Size bin yemin ben uyganım
Gerçek değere zinhar yaklaşmam
Seçkin bir incinin bile
Başına duman üfürürüm

Bu dünyada herkes cıbır herkes cüce
Akıllıdan çok hebenneka var
Bitirimler acı-baḍemler ilerdeyse
Angutlar kerkenezler en önde

Değneği yiyenle süslü ortalık
Yerini eşip de yatarsa bir hayvan
Ben de el yordamıyla iniş yaparım
Kaşının gözünün üstüne insanların

Hele ki dört köşedir ibadullahın başı
Uygarlıkla aleyk alıp aleyk verir
Kurşun akıtır mahşerinde
Pılısında pırtısında tepinir

Ceyhun Atuf Kansu
(1919-1978)

Bağımsızlık Gülü

Yerden alıp o gülü
Hangi gülü?
Bir topçu neferinin
Sakaryalı yaz toprağında
Sıcak kan gülü.

Alıp koklamak o gülü
Hangi baharda?
Türkçe'nin özgür kırlarında
Türkülerde burcu burcu,
Bilgeliğin ana gülü!

Bir basmadan alıp o gülü,
Hangi basmadan?
Nazilli fabrikasından
Pamuğumuzdan, emeğimizden,
Dokuduğumuz halk gülü.

Hoyrat ellerinden alıp o gülü
Hangi ellerden?
Uzak Teksaslı çobanların
Bilmediği, uğruna can vermediği
Türkiyeli o çileler gülü.

Yerine koymak, kutsamak o gülü,
Hangi yerine?
Mustafa Kemal'in bahçesine
Bir ulusun suladığı beslediği
Yedi veren bağımsızlık gülü!

Suat Taşer
(1919-1982)

Bu Saatte

Bu saatte
Kapım vurulabilir
Kurduğum hayalin gördüğüm düşün
Hesabı sorulabilir

Arı bal yapar bu saatte
Ala tavşan yavrularını emzirir
Büyük balıklar küçük balıkların peşinde
Güneşe dilini çıkarır
Kertenkelenin biri
Alçacık bir tepenin başında
Onbaşının ya kulağı çınlar ya gözü seğirir
Bu saatte

Toprak sancılar içinde
Tohum kabuğunu parçalar
Dal sürer kök salar
Bu saatte

Derin derin denizler
Aynasında bulut yüzdürür
Kıyısında kayalan kemirir
Dalgalanır köpüklenir delirir
Bu saatte

Bir adam cigara yakar
Dalmış düşünür bir çocuk
Bir kadın aynada kendini arar
Dudaklan titrer bir kızın
Bu saatte

Orhon Murat Arıburnu
(1920-1989)

Selim

Seliiim
Selim
Bu eller kimin
Benim
Bu gözler kimin
Benim
Afferin Selim

Seliiim
Selim
Bu dağlar kimin
Benim
Bu bağlar kimin
Benim
Yapma Selim

Seliiim
Selim
Uçan kuşlar kimin
Benim
Esen rüzgâr kimin
Benim
Allah mısın Selim

Aaah Selim
Vah Selim
Bu insanlar kimin
Benim

Kör ol selim

Sabahattin Kudret Aksal
(1920-1993)

Çekirdek

Kaptan basıp gidelim artık demir al
Gör arkamızdan itecek bize dalga
Martı belki bulut çekecek bizi bil
Güneşte pul pul bir aydınlığa dal
Kıyıda kalsın kir pas kıyıda kavga
Su çekti bir kez durulur gibi değil

Önce açılalım şamandıralara
Bağlı teknelerin arasından bir bir
Direk ormanından midye kokusundan
Değinip kol gezen yırtıcı kuşlara
Duyduğumuz gemici türküleridir
Oynak ya da durgun gün gece durmadan

Görelim tanyerinin ağardığını
Gökyüzüyle birleştiği yerde suyun
Bağıralım bak işte uzakta ada
Yoğun bitkilerle çevrili dört yanı
Nemli bir sıcak derimizde yapışkan
Düş gücüm görün şöyle biraz kımılda

Hadi kaptan hadi emektar büyücü
Açığa vurduk dümenin başına geç
Yelkeni .nasıl bilirsen öyle kullan
Sende gerçeği değiştirmenin gücü
Bellediğimiz çizginin dışına kaç
Gel bilinmeyenin kapısına dayan

Deniz bu yüzünü gördüğün derinlik
Kıldan ince eşiğinde uykuların
Yastığına başını bıraktığın yer
Tanıt bize ne bilirsen görülmedik
Acıyla bağırışını balıkların
Güneşin mosmor ışınlarını göster

Ne der bundan böyle bize artık anı
Ne söyler yaşadığımız bunca yıldır
Avcı gözünden kaçan tavşan acı tuz
Bir derinin mavi kımıldanışını
Tutkuyla kovalamadan yeğ ne vardır
Bir uzay açıldı önümüze sonsuz

Tümü bunların koku kadar uçucu
Gün ışığında çiğ tanesinden beyaz
Çocuk yaşta görülen düşlere örnek
Yenilik dileğidir bu yaman sancı
Ne etsen boş gözümüze uyku komaz
Oldum bittim boy atan diri çeklrdek

Enver Gökçe
(1920-1981)

Dost

Ben berceste mısraı buldum
Hey ömrümce söylerim
Gözden, gezden, arpacıktan olsun
Hey ömrümce söylerim!

Bizsiz Ilgaz'ın çam ormanlan güzel değildir.
Hayda günlerim hayda!
Sırtını düşmana verdikçe
Murat dağlan güzel değildir,
Dost dost ille kavga!

Biz olmasak gökyüzü, biz olmasak üzüm,
Biz olmasak üzüm göz, kömür göz, ela göz;
Biz olmasak göz ile kaş, öpücük, nar içi dudak;
Biz olmasak ray, dönen tekerlek, yıkanan buğday,
Ayın onbeşi;
Biz olmasak Taşova'nın tütünü, Kütahya'nın çinisi,
Yani bizsiz
Anne dizi, kardeş dizi, yar dizi
Güzel değildir.

Gel günlerim gel de dol
Gel Aydınlım İzmirlim,
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan, Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan!

Gel günlerim gel de dol
Gel Aydınlım İzmirlim,
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan, Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan!

Adana'nın pamuğu dokumada;
Diyarbakır, Afyon, Kütahya fabrikada
Ümit işkencede mahzun
Emek işkencede mahzun
Tenim, ayaklarım üryan
Ekmek işkencede mahzun
Ve Divrik'in demiri arabada
İşçi-köylü ve işçi birarada
Söyle türküler yadigârı kardeş
Söyle ağnlar yadigârı kardeş!
Neden alınterleri
Nimetler, haklar haram oldu sana

Gel günlerim gel de dol
Gel Aydınlım İzmirlim,
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan, Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan!

Sana selam olsun
Hürriyetlerin meçhul olduğu dünya
Canım Türkiye,
Memleketimiz!
Çalışan halklarıyla ümmi

/...

Çalışan halklarıyla garip,
Irgadı, esnafı, madencisi, iptidai âletleri
Kadınları, erkekleri, hapishaneleri;
Başı boş suları, dumanlı vadileri, yoz toprakları yla,
İşsizleri, realist şairleri, mücahitleri,
Sokak şarkısı, keten helvası,
Akşam Haberleri satanlarıyla memleketim!

Sana selam olsun
Sürgünler, mahkûmlar, hastalar!
Alacağın olsun
Seni İstanbul seni
Seni Bursa, Çankırı, Malatya,
Sizlere selam olsun üniversiteler!
Öğretmenleri alınmış kürsüler,
Öğretmenler!
Sizlere selam olsun
Hürriyeti yazan eller, dizen eller!
Sizlere selam olsun makineler
Entertipler, rotatifler, bobinler!
Bu gülünç, aşağılık,
Namussuz şeyler dışında,
Sana selam olsun
Zincirin, zulmün kâr etmediği,
Kırbacın kâr etmediği
Büyük tahammül!

Gel günlerim gel de dol
Gel Aydınlım İzmirlim,
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan, Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan!

Mehmet Kemal
(d. 1920)

Öğle Rakıları

Buyurun içelim birer kadeh
Güzeldir öğle rakıları efendim
Unutulmaz
Bir kadından söz eder gibi
Utangaç, gizli yasak
Burası Arnavutköy efendim,
Eskiden ne güzel yerler vardı
Bir şilep geçiyor, bir tanker,
Bu Tarsus gemisi bizim
Karadenizden, seferden dönüyor
Sağlığa içelim, iyiliğe
Mutluluğa diyemem, dilim varmaz
Bugünlerde pek mutlu olanımız yok

Bakın denizin mavisi bitti
Çerçöp döküyorlar, ne derler
Çevreyi kirletiyorlar
Görgüsüz oldular çok
İttihatçılardan bu yana
Bet bereket kalmadı
Enver Paşa'nın mı dediniz,
Hayır, Naciye Sultan'ın
Kuruçeşme'deydi bilmezsiniz,
Kömür mezarlığı bütün kıyılar
Tekel mekel, Galatasaray adası
Onlar da öyle efendim,

./...

Hoyrat, ne oldum delisi
Boğaz da kalmadı artık
Beşiktaş'tan başlardı
Bebek de bitti
Ya şu yeni yetmeler efendim
Boğazlı oldular
Yahya Kemal Beyle evet

Dalgın sular, körfez martılar
Kalmadı efendim kalmadı
Saat başına efendim
Birkaç yunus geçerdi
Ne mi oldu, öldüler
Bilir misiniz efendim öğle rakıları
Yeni resimlere benzer gündüz gözüyle
Gündüz gözüyle bakılan
Yeni resimlere inanmazsınız
Bir Asmalımescit meyhanesinde, Pera'da
Biraz küf, mazi, mahrem kokan
Biraz Tünel, Sait Faik, Mösyö Rober
Kimler yoktu buralarda
Kimler gelip geçmedi
En iyisini Fikret Adil bilirdi
Kitaplarında kaldı
Siyah-beyaz bir fotoğraf oldu

Beyoğlu·geceleri mi
Kalmadı efendim nerde
Hani karanfilli Ümit Deniz
Her masada bir damla gözyaşı
Her yudumu zehir Cahit Irgat
Hacıağalardan bu yana
Dünya savaşından sonra
Her şey bitti

/...

Yok caddeyi kebir
Banka banka banka
Sakal sakal sakal
Neden mi öğle rakılan
Gündüz gözüyle efendim
Bir kadehin özgürlüğü
Nalçalı kundura uygun adım
İçki, kadın, porselen
Ses, söz şarkı
Her şey bunadı efendim
Ben de bunadım.

Rüştü Onur
(1920-1942)

Memnuniyet

Benden zarar gelmez
Kovanındaki arıya
Yuvasındaki kuşa;
Ben kendi halimde yaşanm
Şapkamın altında.
Sebepsiz gülüşüm caddelerde
Memnuniyetimden;
Ve bu çılgınlık delicesine
İçimden geliyor.
Dilsiz değilim susamam
Öyle ölüler gibi
Bu güzel dünya ortasında.

Ömer Faruk Toprak
(1920-1979)

Dağda Ateş Yakanlar

-Bu saatte Kuzey Afrikanın
dağlannda ateş yakanlar var-

Bir şafak vakti başlayacak yolculuğumuz
Cıgaralar sönmüş parmaklarımızda
Düşünmemek mümkün mü gelecek günleri
Bir başka mâkam üzre başlamış şarkılar
Seslerini duyuyorum görmediğim şehirlerin
Milyonlarca insan karşılamış orda barışı
Şu mavi gökyüzü bu ıslak asfalt caddeler
Okyanus kıyıları işte yeşil sırtlı balıklar
Say sayabildiğin kadar hepsi yeryüzünde
Onlann ḥasretini sizler kadar kimbilir
Afrika kıyılarında çarpışan vatanseverler
Korkusuz uyanacağınız sabahları düşünüyorsunuz
Mavi salkımlı pencerelerin arkasında
Başladı işte akşam saatlerinizin hüznü
Dile gelmiş bırak dört duvar konuşuyor
Kimdir onlar diye sormayın bütün insanlar

Ben bilirim o cana kıyan sabahları
Gün doğmuş kuşlar cıvıldaşır dışarda
Bir ince duman tüter bacalardan
Şakır şakır güneşle yıkanır kiremitler
Haberin olmaz çiçek açmış yemyeşil dallardan
Nasıl unutabilirim işte karşımdasın

./...

Dilimde hâlâ tadı var dudaklarının
Yaşamak ne kadar mümkünse o kadar güzel
Elbette özgür konuşmak kolay değil
İstemem artık gözyaşı korku ve keder
Yalnız aydınlık bir Afrika için konuşacağız
Bilmem sen de bunları düşünüyor musun
Yaşamak sadece kederle kanla yuğrulmamış
Bir defa da alınterinin saadetin hakkını düşün
Düşün zafer türkülerini düşün barış adına atılan topları

Necati Cumalı
(d. 1921)

Kar Aydınlığında

Uyandım kar aydınlığında
O küçük kasaba uykuda
Uykusuz bir sıra kavak
Hem gider hem dinlerim
Düş önüme yol göster derem benim
Kar mıhı atımın nallarında
Cebimde bir şişe konyak

Evlerinin avlusunda ayva nar
Sedirinde acı biber rengi bir kilim
Odan ıslak tahta kokar biraz da toprak
Gözlerim sana değer ısınır
Uzattım mı mangalına ellerimi
Her yanım tane tane mısır
Sanırdım patladı patlayacak

Sen sıcaktın yataklar sıcak
Pencerende aydınlık kar
Ateşim kömürüm esmerim benim
O günlerin tadı başka nerde var
Gençtik âşıktık deliydik
Sevişikçe ağardı karanlıklar
Bunca dağın karlarını erittik

Muzaffer Tayyip Uslu
(1922-1946)

Büyük Şehir

Büyük ve kalabalık şehirlerin
Islak asfalt caddeleri
Bol ışıklı aydınlık geceleri
Kürk mantolu güzel kadınlan
Büyük ve kalabalık şehirlerin

Büyük ve kalabalık şehirlerde
Sayılmıyacak kadar insan vardır
Kaldırımlarda, tramvaylarda, otomobillerde
Apartmanlarda, evlerde ve kahvelerde
Hastanelerde, hapishanelerde
Sayılmayacak kadar insan vardır
Büyük ve kalabalık şehirlerde

Gazete satan çocukların sesleri duyulur
Akşam olunca
Işıkları yanar meyhanelerin
Sonra bir kalabalık birikir
Sinemaların önlerinde
Ve sokaklara dökülür
Bahtı kötü kadınlar

Sokaklara dökülür
Bahtı kötü kadınlar
Güzel veya çirkin
Esmer veya sarışın

./...

Bahtı kötü kadınlar
Ve bir takım insanlar
İplik gibi zayıf ve uzun
Anası ölmüş gibi mahzun
Bir takım insanlar

Büyük ve kalabalık şehirlerde
Zavallı işçi
Unutuvermiştir kendini
Ev ve fabrika
Fabrika ve ev arasında

Özdemir Asaf
(1923-1981)

Özdüşüm

Ah ben hep duyguyla aklI
Kapılarını bunca yıl
Zorladım. Bir düş gerçeği
Topladım gerçek düşümde.
Savaştı bu huyla akıl,
Hep kafamda ve gönlümde.

Baktım, bölüşmüş gerçeği.
Aklım bir düş-dönüşü'mde.
Duyguyla anlaşmış akıl..
Aşk motoru olmuş düş'ün.
Ve düş de aklın eşeği.
Vardığım her öpüşüm'de
Aklım ısırdı her şeyi.

Motor çıkmaza dayandı.
Eşek renklere boyandı.
Baktım, o uslanmaz aklım,
Elinde duyu çiçeği,
Bir yorgun, renkli eşeği
Koklayarak okşayandı.

Arif Damar
(d. 1925)

Gitme Kal

Nice nice acıları aklına getir
Bunca yoksulluğu aklına getir
Gözyaşlarını aklına getir
"GİTME KAL" var yok dinlemez bir çocuk isteğidir
Gitme aklına getir

Kıraç mı kıraç toprakların üstüne
Güneşler açar yağmurlar kesilince
Çırıl çıplak kayada yeşerir incir ağacı
Dağların kuytusunda bir uslu çiçek
Dağıtır mavisini kendi kendine
Gitme beraberlik içinde
Nasıl sevinirdik aklına getir

Her şeyi her şeyi aklına getir
Gece yarılarını aklına getir
Söylediklerini aklına getir
Sinsi yağmurlar yağıyordu
Soğuktu
Yaktığımız ateşi aklına getir

Nelerden geçiyorsun aklına getir
Gitme dünyamızın her yerinde
Yorgun eller gülleri derleyince
Ellerin sevincini aklına getir
Güllerin sevincini aklına getir

Ne çok severdik seni aklına getir

Attilâ İlhan
(d. 1925)

Hüzzam

beykoz'da bir balkonda alıngan bir ud buldular
ay buluta giriyor yıldızlarla doldu sular
ağaçlar mehtabı dağıtıyorlardı unutuldular
ölmekle sevmek hiç yakınlaşmamışlardı bu kadar
infilâk edebilirler dudak dudağa bir dokunsalar
ay buluta giriyor yıldızlarla doldu sular

uzak boğaz'daki udun gittikçe hüzzam dalgınlığı
gecikmiş duygu depremlerinin usulca kımıldandığı
insanların ömürleri boyunca bilmeden yaşadığı
en büyük sevgi ölmek midir içlerisıra taşıdığı
sevgiliden sevgiliye aktanp asla anlayamadığı
boğucu sevgi kementleri balta gibi tutkular

sevenler el koyar sevdiğine kısaca yok olmaktır
sevdanda kendini kaybetmek sevdiğinde bulmaktır
ne o gerçektir ne sen aşk büyük bir avunmaktır
ne kadar görkemliyse o kadar hüsrana uğratır
en iyisi bu belâya belki hiç tutulmamaktır
o ağır yalnızlardır ki bu sayede kurtuldular

Mehmet Karabulut
(d. 1925)

İşte Getirdiklerim

Gün ışır ışımaz çıktım yola
Sana geldim dosdoğru
Haziran getirdim dağlardan al işte bak
Bir bakış getirdim bir kadından, al gözlerine
Boydan boya Güney-Doğu.

Tanker şoförlerinden, grevcilerden
Dünya kadar umut, bir avuç uyku
Pusu yataklarından kardeş kanı
Ağrı Dağı dibinden sarı sıtma
İçebilirsen iç bir tas Dicle suyu.

Yalanı tuttum getirdim, milyonu kaldı geride
Çaldı güneşimi, gülümü
Yendi beni köyde, kentte
Bir ova gibi yorgunum şimdi
Binbir çiçek, binbir böcek dişinde.

Bir anı getirdim kuşluk sularından, baksana
Allı turnam türküsünden bir Sıvas göğü
Koskoca bozkırlardan mendil kadar sevinç
Yanım bile düşmezmiş telli kavak payına
Sultan-sazı'ndaki ota, hiç.

Sedat Umran
(d. 1925)

Leke

Takılıp kalmış bir noktada
gölgesini içine düşürerek;
leke sabnn gücüyle büyür
tek başına.

Uzanır güneşe dek,
annır kirinden;
yürüyen ak lekeleri olur göğün,
mavi gök - uykusunun düş lekeleri.

Leke aşmaz sınınnı,
kendini bilir;
durur bütün oturmuşluğuyla;
dağıtmaz, yaymaz gücünü
siz dokunmayınca.

Leke lekelenmekten korkmaz,
kurtulmuş geleceğin ürküntüsünden,
alabildiğine özgür;
sevincimin kumaşında parlayan
üzüntü lekeleridir;
silip de bir türlü çıkaramadığım
içimin dökülen mürekkebidir.

Sabri Altınel
(1926-1985)

Kim Duyar Yalnızlığını Toprağın

Yağmurun hasadı altından geçiyor insanlar
Sulara vuruyor kent evlerin açık kalmış kapıları
Odalar duvarlar ışığa giren yüzler
Kimsenin oğlu değil kimse yalnızlığa bulandığı zaman kendi
evreninde
Ya da bir sevinci bulunca insan çok eskiden okunmuş bir
kitap gibi
Herkes bir yana geçiyor kendini adamaya bir biçime

Yurdumun insanları geçiyor bir yazgıyı birlikte taşıdığımız
Yaban ve kaskatı bir davranışla kimi zaman
kimi zaman incecik ipek bir yürekle
Yiğit ve çilekeş insanlar gözyaşları ve sevinçleri apaçık sevgi
ve öfkeleri apaçık
Yanık salâlarda yankılanan ölümleri bir öğle ıssızında
Yurdum yurdum kara trenleri otobüsleri uzak köylerdeki
öküz arabalarıyla
Yakan güneşleri serin gölgeleriyle yemyeşil bahçelerin
tarlaların

Ellerim boş duruyorum en ıssız yerinde günün
Kim duyar uzak titreyen yalnızlığını toprağın
Ve sonsuz güneşin ısıtıcı güneşin çıkarır bizi
Aydınlığa erince bu pencere karanlık inmeden önce

Mehmet Başaran
(d. 1926)

Yanlış Okul

Sabah çiylerine benziyen gözlerini
Söndürüyor tozlu kitaplar
Güneşi kapatan duvarların dibinde
Taş kesilmiş soğuk bir dünya
Yıldızlara dokunmak çiçek sulamak varken
Anlaşılmaz çizgiler karatahtada

Rakamlarla harflerle ince bir tuzak

Krallardan savaşlardan sözediyor boyuna hasta bir ses
Yengi diye belletiyor kanı ve külü
Dağları denizleri gözkamaştırıcı göğü
Sincice bir yana itip
Tann diyor her şeyi silen karanlığa
Kafalara kuruyor sömürgesini

Bir ses ki toprağa güllere uzak

Neye yarar bu kırık taşlar ölü kentler
Kurutulmuş zaman koleksiyonları
Nerde ellerin sonsuz coğrafyası
Buğdayın şafağı yaz kımıltıları
Yüreğin buluşlarını anlatan Tarih
Nerde erişilmez dorukları aşkın

Nerde yaşarn o gürül gürül akan ırmak

Ümit Yaşar Oğuzcan
(1926-1984)

Hesap Dersi

Milyonlar hanesinde istifçiler, vurguncular
Yüzbinler hanesinde sahtekârlar, yalancılar
Onbinler hanesinde yağcılar, sabuncular
Binler hanesinde hancılar, hamamcılar
Yüzler hanesinde semerciler, palancılar
Onlar hanesinde köylümüz, efendimiz
Birler hanesinde biz.

Can Yücel
(d. 1926)

Hayatta Ben En Çok Babamı Sevdim

Hayatta ben en çok babamı sevdim.
Karaçalılar gibi yardanbitme bir çocuk
Çarpı bacaklarıyla -- ha düştü, ha düşecek --
Nasıl koşarsa ardından bir devin,
O çapkın babamı ben öyle sevdim.

Bilmezdi ki oturduğumuz semti,
Geldi mi de gidici -- hep, hepp acele işi! --
Çağın en güzel gözlü maarif müfettişi.
Atlastan bakardım nereye gitti,
Öyle öyle ezber ettim gurbeti.

Sevinçten uçardım hasta oldum mu,
40'ı geçerse ateş, çağ'nrlar İstanbula,
Bi helâllaşmak ister elbet, diğ'mi, oğluyla!
Tifoyken başardım bu aşk oy'nunu,
Ohh dedim, göğsüne gömdüm burnumu.

En son teftişine çıkana değin
Koştururken ardından o uçmaktaki devin,
Daha başka tür aşklar, geniş sevdalar için
Açıldı nefesim, fikrim, canevim.
Hayatta ben en çok babamı sevdim.

Ahmed Arif
(1927-1991)

Leylım - Leylım

Leylım-leylım dünyamızın yarısı
Al-yeşil bahar,
Yansı kar olanda
Gene kavim-kardaş, can-cana düşman,
Gene yediboğum akrep,
Sarı engerek,
Alnımızın aklığında puşt işi zulüm
Ve canım yarı geceler
Çift kanat kapılarına karşı darağaçları,
Mahpusânede çeşme
Yandan akar olanda,
Gelmiş yoklamış ecel
Kaburgam arasından.
Yoklasın hele...

Çağıdır, can dayanmaz.
Çağıdır, en çatal, en asi,
Cehennem koncası memelerinin.
Çağıdır, kırk gün-kırk gece
Kolların boynuma kement,
He canım, kötüye inat..
Vâh ki ne desem,
Kurşunlan namlulara sürülü,
İ'kelleri kan,
Devriyeler uykumuzu yıkar olanda,
Alır yüreğim:

Yankın yasak, aynalara.
İnemem bahçende talan.
Tam, boş yanı bu, derim namussuzun,
Tam, bıçağım cehennem gibi güzelken,
Aklıma düşüyorsun
Ellerim anık...

Bilmiş
Bütün zula'lar,
Eğri hançer, kara mavzer, kan pusu.
Ve insan düşüncesinin o en orospu,
O en ayıp, frengili yemişi,
Çıldırtılmış uranium
Bilmiş,
Bilsinler!.
Sana nasıl yandığımı
Uuuuy gelin...

İşte kan tutmuş korsanlar,
Haramla beslenmiş azgın,
Düzmece peygamberler
Ve cüceleri
Ve iğdiş ve aptal kölelerine karşı,
İşte bir kez daha
Bu can bendeyken,
Delin, divânenim işte
Uuuuy gelin...

Bu yasaklar,
Firavun kalıntısı.
Yoksun,
Akdan-karadan.
Gizline, cânevine kurulu faklar.
Gün ola, umut kesip korkunç yetinden,

./...

Murdar tutkusuna dünyasızlığın,
Gün ola, düşesin bekler.
Düşme!.
Ölürüm...
Gözlerinden, gözlerinden olurum.

Leylım-leylım
Ayvalar, nar olanda
Sen bana yâr olanda.
Belâlı başımıza
Dünyalar dar olanda.

Metin Eloğlu
(1927-1985)

Küme

Yalnız benim mi değil
Daha dünkü çocukların da zonkluyor şakakları

Azıcık geri çekilip bakıyorum
Göz alabildiğine deli incir tarlaları

Oysa ne göçmenim ne göçebe
Hangi kapıyı çalsam sökülmüş tırnakları

Yalancıktan yoncalarla kömür tozları yörem
Bir de kovan kaçkını o hayta arı

Ha bir de
Tarihe karışmayan tıramvay durakları

Hasan Hüseyin
(1927-1984)

Kokmuşlar Mezarlığı

güneşse güneş benim beyoğlubeyler
topraksa toprak benim beyoğlubeyler
birşey var anlamadığım bu sabahlarda
eski saraylarda bu yeni saltanatlar
saksılarda çiçek diye kızgın namlular
demirin kömürün petrolün kalleşliği
birşey var anlamadığım bu sabahlarda
kayguysa kaygu benim beyoğlubeyler
bayramsa bayram benim beyoğlubeyler
ya siz kimsiniz

kentlerin göbekleri suların en kadını
kadının en körpesi sofraların padişahı
birşey var anlamadığım bu yasaklarda
ben güldükçe neden karartılır ışıklar
duvarlar yükseltilir köpekler kışkırtılır
kundakta bebek suçlu tarlada tohum
birşey var anlamadığım bu yasaklarda
umutsa umut benim beyoğlubeyler
savaşsa savaş benim beyoğlubeyler
ya siz kimsiniz

bu kokmuşlar mezarlığı imamlar sofrası bu
omuzlardan omuzlara bu korku tapınakları
akşamla kargalarla nargilelerle

/...

leblebici bakkalbaşı minder minder üçotuzüç
birşey var anlamadığım bu yezit yalanlarda
yarınsa yarın benim beyoğlubeyler
banşsa banş benim beyoğlubeyler
ya siz kimsiniz

kimsiniz ey şimdi müzelerde yerleri belli
eski beyler yeni beyler bey eskileri

Şükran Kurdakul
(d. 1927)

Acılı Bahar

İpini kopardığım yılların ötesinde
Bir cigara içimi konaklamak isterken
Düşlerimin haziran denizleri
Vurur kayalara, dökülür kayalardan
Hangi dalgaya tutunmaya çalışsam
Nereye çevirsem gözlerimi
Şaşıyorum kendi kendimin ardından.

Neredeydi, nasıldı, ne zamandı
Yaşamın çizdiği unutulmaz yollardan
Görülmemiş sahilarla geçip gittiğim
Tutkuların mevsimlik çiçekleri
Korkulardan kokulara uçururken beni
Avucumda bir özlem susuzluğu kaldı
Ses gibi, ışık gibi ölümsüz duyarlıklardan.

Arasaydım, arardım bütün bileşimleri
Gizlerinden, giysilerinden soyutlayarak
Ne sorular sorardım düşünüyorum da
Pencereme yansıyan yaz akşamlarında
Evreni koynuma almışım gibi
Yaratsaydım, yaratırdım belki
En güzel öpüşlerle dudaklarından.

İpini kopardığım yılların ötesinde
Yalnızmış gibi bir umarsız, bir duygusal
Acıya düşmenin son resimlerinde
Sırçaköşkler, masallar, varsayımlar
Bir bir yıkıldıkça böyle
Ellerim bilekten koparılmış gibi
Canımın hiç istemediği bir yere
Akıp gidiyorum damarlarımdan.

Turgut Uyar
(1927-1985)

Acının Tarihi

kalın ve karanlık bir çatı merdiveni gibi
giderilmez eksikliğini tanırım onun
suyun bardakta duruşu gibi
bir öfke usul usul büyürken kuytuda
yemyeşil bir çayır görünümündedir
haziran ortasında bir gümüş lüfer
büyülü bir fotoğraf bir gümüş çerçevede
ve evinde hemen hazır bir silah
böyle kargaşalı günler döneminde
beşer onar kopanlan bir takvim sanki
bahara

bunlar güzel şeyler biliyorum
herkes de biliyor kuşkusuz
ama ne kadar güzel ne kadar güzel
serçenin kış günü yemidir
alnı akıtmalı bir atla düğüne gitmek
ayışığı penceresi, bir güzel insan sesi
ama ne kadar güzel
kırda bir oğlak kadar
kışlada bir türkü kadar
rüzgârda kuruyan tülbent kadar
oysa gece tam yarısıdır bir günün
ve daha güçlüdür gündüzden

ben şimdi diyorum ki bir bak şu alanlara
sokaklara köprülere kiremitsiz damlara

/...

taşlara sopalara amanvermez silahlara
şehir haritasına trafik lambasına kan içinde adamlara
kan içinde adamlara
kan umutsuzluktur
ona kendini hazırla
ne kadar yalnız olduğumuzu hep hatırla
açlıkları yoklukları kınmlan
-örneğin sensiz olmak ömrümün bir akşamında-
bir bölgeden birine giden ordulan uçaklarla
yalanlar ihanetler karmakarışık limanlar
iki şeyin apansız karşı karşıya geldiği dünyada

ben şimdi diyorum ki
buna inanmak gerek
bir susam gibi boynuna sulamak umutsuzluğu
ve direnmek
hep direnmek devam etmek adına

diyorum ki acılığı eksilmesin ağzımından
boyuna tükürmek için
boyuna

İlhan Demiraslan
(1928-1980)

Dirisu

Su dediniz mi bitiyorum işte, ben o değilim artık,
Çocuk muyum o sıra nedir, yerimde duramıyorum.
Siz öyle değil misiniz, ama neden öyle
Su deseler akmaz mısınız, ben akmasam ölürüm
Hele bir ikindi bahçesi var ki, yürü gidelim oluyor
Hele bir o taflan otuna, yetişebilirseniz aşkolsun
Su deyince dolu-dizgin, o tarafa gidiyor.

Baksanıza, pencereler açıldı mı, daha serin o bahçe
İki kat oluyor o gökyüzü, çitin ötesine doğru
Gözlere sığmıyor da birazını başkalarına yolluyorum
Onlar da, kuş yemi tarlasını dikiyorlar, ekime doğru
Kuşlar ondan o tarlaya seyirtiyorlar, akşam üstleri
Pençereler açıldı mı, daha taze kokuyor o tarla,
Baksanıza, gelen o, yağmur havası mı, değil mi?

Yok öyle değil, akşam oluyor, elleri sırılsıklam
Getirip alnıma sürüyor avuçlarını, ürperiyorum
Baksanıza, kapı pencere kapanmış, arada kalmışım
Soludukça terliyor o pencere, bakıyorum ıpıslak oluyor
Bir sarnıca damlıyor ötelerde su, yorgunum o sıra belli
Saymağa başlıyorum, iki göz uykumu kemiriyor iyice
Baksanıza, bu saat ileri gidiyor, öyle değil mi?

Bakın ama, bu ne gümbürtülü şeftali pembesi böyle,
Doğu kesiminde su, bakıra çalıyor apaçık,
Gözlerimi çıkarıp, bir iyice temizliyorum, içi beyazlanıyor
Sonra kiraz ağacına giyimli, bahçelere yolluyorum, ellerimi
Bir testiyi dikip ağzıma, bir içimli kılıyorum
Oh be... yüz yıl mı geçmiş aradan, iki yüz mü ne?
Sabah olmuyor mu ben hiç ölmemişim, anlıyorum.

Edip Cansever
(1928-1986)

İnfilak

Ben gidince hüzünler bırakınm
Bu senin yaşadığındır
Bir ev sıkılır kadınlardaki
Bir adam sıkılır kadınlardaki
Seni sevmek bu kadar mı
O benim yaşadığımdır

Bazan da bir yerde kuşlar vardır
Ne uçmak, ne görünmek için
Bir karanfil pencereyi deler
Bir kapı kendiliğinden kapanır
İstesek sevişirdik, ama olmadı
Biz değil yaşayan acılardır.

Gitsem de her yerde biraz vardır
Hatırda zamansız bir plak
Bir otel kapısı, biraz istasyon
Vardır o seninle birlikte olmak
Buluşur çok uzaktan ellerimiz
Ve nasıl göz gözeyiz ansızın bir infilak.

Ercüment Uçarı
(1928-1996)

Bozcaada

bozcaadanın duyarlığına ufacık bayraklar as rengarenk, ateş
böceklerini
tuzburnunu as çam ağaçlarını, kayıkları, gecesefalarını, sarhoş
şarkıları
bir karakalem resim as renkli neon ışıklarını pembe şarap as
bozcaadanın üstüne süreksiz yağmurlar as yüreğinin
gözüpekliğini
kara kuşları konarken üstüne ege denizinin
çivit mavisi boyalı evler, bitkisizliğin sesleri
fotoğraflar, sarışın gürültü, üzüm kasalarının sesleri kale
kıyılarda balık tutan kızlı erkekli çocukların şenliği
oteller, iğrenç kokular, toz kokusu, klyı meyhaneleri, sokaklar
kalamar, pavurya, mürekkep balığı, karagöz
kuşlar havalanıyor mendirekten olanca güzelliğindeyken
gözlerin
öp beni bozcaada, renkli fenerlerin cümbüşü gibi
ol bozcaada ol çengi gibi sıcak ortada
sesimin kurşunlarına karış ne olur
ey evimin sevinç gülleri, elmasları, yasakları korkuları, umutları
kına yakanları geceye, gündüze ve sevgiye
ol bozacaada ol, belleğimin içinde somun sıcaklığı gibi temiz
bir enerji gibi gerçeğine çıkıverdin apansız bir gün
martı sesleri, granit rüzgârın soluğu, kum, yemyeşil ıslık
imzaya açtım su güllelerinin şarkısını
döverken klyıyı, sessizliğin üzerine kumar oynasan da sağlık
olsun

Ali Yüce
(d. 1928)

Bağrıyanık Mahallesi

kondu kerpiç çuval toz pas teneke
sokak barsak nargile huni minare
kapı evin ağzı pencere evin gözü
umutları içinde çürümüş bir kız
hem kör hem pencereden bakar
güneşin ardı güneş göğün ardı gök

kaçak dam eğri baca ürkek duman
sokak musluk su iplik ağustos inek
su bidon bidon bidon bidon kova teneke
ayyüş ummahan fattum meryem kezban
ibrik testi kova tas çaydanlık cezve
kavga küfür saç baş yara polis kan

soğuk serçe poyraz ip çamaşır uçurtma
çocuk enik ekmek çaput top çank yama
çöp kutusu şişe karpuz kabuğu paçavra
tombalacı bekir gezersatar osman yaya
nane turşuluk biber havuç ıspanak lahana
geçim sokak sokak sokak sokak sokak

arsa maç ibne hakem alkış toz tükrük
boyacı nuri çöpçü ismail şeyci ramazan
ıslık ana avrat bacı din allah felek
yaşşa hakem davar öküz keriz oha inek
sığır kaleci deve doping orospu kefere
yaya ya şaşaşa! geber geber çok yaşa!

barut abdo sırtlan şakir şut it ahmet
kaleci kırlangıç forvet kaz hindi gebe
hakem düdük kominist oşt turşuluk biber
şike doping amigo idris kancık kefere
oşt orospu yuh yaşa ana bacı karambol
top yassı hakem yuvarlak goool gool!

kürk abbuş omçası çıkık sefer eskici
şişe cam musluk eski bakır çanık teneke
gezersatar sakız kilot lastik firkete
tatlıcı kerim sokak sokak sokak sokak
yaz kış asfalt kaldırım pazar bayram
haydi alın şundan biraz feleksizler
ben bu tatlıyı kendim için mi yaptım
haydi zıkkımlanın biraz kefereler!

Ece Ayhan
(d. 1931)

Meçhul Öğrenci Anıtı

Buraya bakın, burada, bu kara mermerin altında
Bir teneffüs daha yaşasaydı
Tabiattan tahtaya kalkacak bir çocuk gömülüdür
Devlet dersinde öldürülmüştür

Devletin ve tabiatın ortak ve yanlış sorusu şuydu:
-Maveraünnehir nereye dökülür?
En arka sırada bir parmağın tek ve doğru karşılığı:
-Solgun bir halk çocukları ayakkanmasının kalbine!dir

Bu ölümü de bastırmak için boynuna mekik oyalı mor
Bir yazma bağlayan eski eskici babası yazmıştır:
Yani ki onu oyuncakları olduğuna inandırmıştım

O günden böyle asker kaputu giyip gizli bir geyik
Yavrusunu emziren gece çamaşırcısı anası yazdırmıştır:
Ah ki oğlumun emeğini eline verdiler

Arkadaşları zakkumlarla örmüşlerdir şu şiiri:
Aldırma 128! İntiharın parasız yatılı küçük zabit okullarında
Her çocuğun kalbinde kendinden daha büyük bir çocuk
vardır
Bütün sınıf sana çocuk bayramlarında zarfsız kuşlar
gönderecek.

Cemal Süreya
(1931-1990)

Var

Şu senin bulutsu sesin var ya
Uçtun uca tersyüz ediyor geceyi

Yataklar var konuşmak için
Öpüşmek için telefon kulübeleri

Güneşler var, yıldızlar, samanyolları,
Karpuzlar gümbür gümbür kapılarda.

Tanrılar sofrası amma karanlık
Yiyemem tek lokma yiyemem orda.

Şu senin tutkulu sesin var ya:
Ortak güzellik artı yara izi.

Tutar ellerinden kaldırırsın
Adı kötüye çıkmış tüm sözcükleri.

Yeni törenler gerek bize
Yeni törenler - kimi zaman en eski.

Dert etme, bütün dilleri içerir
Bitki konumu, küçükbaş hayvan sesi.

Şu senin dolayık sesin var ya
Dondurma yiyen gürbüz bir kız gibi müstehçen.

Balkon demirine dayalı bir arka kadar şakacı.
İlk doyumdaki gibi yeşil elma tadında.

Kimlik denetimi yaptıktan sonra
Resimli roman okuyan bir er gibi giderici.

Şu senin alçaktan sesin var ya
Pencereler var burnumun kemiğinde sızı.

Aşklar var unutulmamak için.
Boğulmak için ilk sevgili.

Talât Sait Halman
(d. 1931)

Acı Mevsim

Sevgiyi unuttuğumuz mevsim bu.

Güvercinlere kim öğretecek
Issızlığa başkaldırıp
Pembe bulutları okşamağı yeniden?

Mercanlara kim öpücük taşıyacak
Umutsuz martıların kör kaldığı
Ebemkuşağından?

Sevgiyi unuttuğumuz mevsim bu.

Buğdaylara kim ağıt yakacak
Şehitliğin çeşmesinden
Yükselen bir uçurtma düştüğünde?

Tanrıya kim sezdirecek ölümsüzlüğünü
İncecikten seslenmezse ırmak
Yediveren güle,
Mavi bir el uzanmazsa
Kül olmak yazgısını hiçe sayan aleve?

Sevgiyi unuttuğumuz mevsim bu.

Tevfik Akdağ
(1932-1993)

Çıplak ve Sevinçle

Sıkıntılar içindeki insan
Kapanıp kalma dar çevrene

Kanma bir gün olsun
Varlığını yöneten oyunlara

En yakınından en uzağa
Aç kulağını dinle ne varsa

Bin yıllık da olsa bildiklerin
Bırakma kuşkuyu elden

Konan kurallar değil
Aklındır senin en iyi dostun

Değişmeyen yalnız değişmedir
Değiş kır kabuğunu her şeyin

Dünyaya çıplak ve sevinçle gelen insan
Elindedir senin yalnızlıktan kurtulman

Sait Maden
(d. 1932)

Açıl Ey Gizem!

Sana indim alaca dağlarımdan günün birinde
sana senin gizliliğine
senin ağızlarına o sonsuz dile
güz mağralarının o derin sessizliğinde
usul usul biriken bengisuya, göksel içkiye
sana indim alaca dağlarımdan yabanıl, ilkel
ağzında bir ceylan götüren aslan inceliği içinde
öyle tadlar dolup dilime
öyle şiirler
esritici binbir düşün birikimiyle
sana indim seninle hem ölüme hem dirilişe
sana sende kurtuluş diye
ve gözlerimde kızıl çakıntılar, kor çizintiler
ulaştım işte
bal kuyuna senin. Açıl! açıl ey gizem!

Ahmet Necdet
(d. 1933)

Kül ve Partikül

şu bizim çöplüğümüz: taş / toprak/ su / ve hava
kükürt dioksit / kurşun / hidrojen sülfür / civa

şu bizim çöplüğümüz: selüloz / kâğıt / şeker
demir-çelik / çimento / tekstil / ve petro kimya

şu bizim çöplüğümüz: orman / ot / çayır / mer'a
millî park / endemik tür / flora ve fauna

şu bizim çöplüğümüz: fuel oil / gaz / odun / tezek
termik santral / baraj / enerji / ve sulama

şu bizim çöplüğümüz: radyasyon / asit / yağmur
plutonyum / stronsiyum / sezyum / nükleer kaza

şu bizim çöplüğümüz: zehir saçan pestisid
folidol / aerosol / ve tarımsal koruma

şu bizim çöplüğümüz: karton / plastik / ve cam
kül / cüruf / teneke / seramik / taş / ve tuğla

ey bu çöplükte hüznü şiirle tartan şair
de bana neye yarar aşksız kalırsa dünya?

Gülten Akın
(d. 1933)

Kadın Olanın Türküsü

Git oldu can, sürgün geldi dayandı
Sürgün yine geldi dayandı
Kitaplan topladım, çocuklan giydirdim
Hadi de doğrulalım Dranazın karına
Biz nereye düşeriz, halk fakir fikara

Her bahar, her yaz gurbette
Sılaya dönmesi olur velakin
Ne sılamız belli, ne gurbetimiz
Çiğdemi Ardahan yaylalannda
Nergisi Sinopta
Vanda koparmışsak san gülü
Portakal kokusu Kumlucadan gelir
Karıştırdık sıla nere, gurbet hangisi
Bizim gibi gurbetçi görülmemiştir

Git oldu can, sürgün geldi dayandı
Diktiğin fidanlar sen olmayanda
Yel vura ırgalana, gün vura duldalana büyüyecek
Yasa şu ki ekinler yürüyecek
Bebek dillenecek, güçsüz hallanacak
Sis kalkacak İsfendiyar başından

Selam olsun bizden önce geçene
Selam olsun dostu, hasa, çile çekene
Selam olsun dayanana, düşene
Yüreğim yürektir, bakma gözüm yaşına

Git oldu can, sürgün geldi dayandı
Sorulmasın vatanımız ilimiz.

Cevat Çapan
(d. 1933)

Kuş Bakışı

O göçebe kuşlan da merak ederdin sen,
yılın hangi ayında geldiklerini,
gelirken hangi enlemlerden geçtiklerini,
yuvalannı nerelerde yaptıklannı...
Turuncu, altın sansı, siyah tüylü o kuşlar.
Onlan anlatırdım sana kış geceleri,
aştıkıan lacivert denizleri,
adlannı uydurduğum kimsesiz adalan.
Arslanlar kükretirdim geride kalan ormanlarda,
filler dolaştırır, timsahlar dövüştürürdüm
çamurlu ırmaklarda.
Derken kızıl kiremitleri görünürdü bir kıyı
köyünün dağınık damlannda.
Ve bahar yağmurlan yağdıran bulutlann
arasından süzülür bir gölün kıyısına konarlardı
kuşlar.

Dönüşlerini anlatmamı istemezdin hiç.
Hep kalsınlar, derdin, o gölün kıyısında
ya da yuvalannı yaptıklan saçak altlannda.
Kışa doğru, geceler uzar, koyulaşırdı karanlık.
Sen büyürdün, büyürdü göçebe kuşlann
giderken aramıza bıraktıklan sessizlik.

Sezai Karakoç
(d. 1933)

Çocukluğumuz

Annemin bana öğrettiği ilk kelime
Allah, şahdamarımdan yakın bana benim içimde

Annem bana gülü şöyle öğretti
Gül, Onun, o sonsuz iyilik güneşinin teriydi

Annem gizli gizli ağlardı dilinde Yunus
Ağaçlar ağlardı, gök koyulaşırdı, güneş ve ay mahpus

Babamın uzun kış geceleri hazırladığı cenklerde
Binmiş gelirdi Ali bir kırata

Ali ve at, gelip kurtarırdı bizi darağacından
Asyada, Afrikada, geçmişte gelecekte

Biz o atın tozuna kapanır ağlardık
Güneş kaçardı, ay düşerdi, yıldızlar büyürdü

Çocuklarla oynarken paylaşamazdık Ali rolünü
Ali güneşin doğduğu yerden battığı yere kadar kahraman

Ali olmaktan bir sedef her çocukta

Babam lambanın ışığında okurdu
Kaleler kuşatırdık, bir mümin ölse ağlardık

Fetihlerde bayram yapardık
İslam bir sevinçti kaplardı içimizi

Peygamberin günümüzde küçük sahabileri biz çocuklardık
Bediri, Hayberi, Mekkeyi özlerdik, sabaha kadar uyumazdık

Mekkenin derin kuyulardan iniltisi gelirdi

Kediler mangalın altında uyurdu
Biz küllenmiş ekmekler yerdik razı
İnanmış adamların övüncüyle
Sabırla beklerdik geceleri

Şimdi hiçbirinden eser yok
Gitti o geceler o cenk kitapları
Dağıldı kalelerin önündeki askerler
Çocukluk güzün dökülen yapraklar gibi

Ahmet Oktay
(d. 1933)

Az Kaldı Kışa

Gitti son leylekıer. Az kaldı kışa;
bir ayin sesiyle indi pancurlar;
içimde bir sızı, çöktüm bir taşa,
dönüyordu tepemde aç martılar.
Ürktüm de kumsaldaki tenhalıktan;
medet umdum aşkların anısından,
ne yazık, ne yazık! Siyahtı aşklar.

Sessiz, önünden geçtiğim bahçeler;
poyrazla kımıldıyor bir salıncak;
gidiyordum hayallerle beraber,
neyin imiydi birden düşen yaprak?
Dedeevini özledim içimden,
karaduta uzanmak pencereden;
çalarken komşuda eski taş plak.

Sırnn dibine bak! İğvadan ürkme,
diri ve ölü gör Eurydike'yi;
Gömülecek kendi efsanesinde
her insan, olgunlaştıkça ezgisi.
Ayna açıldı artık, su damıtık,
birikirken bellekte kalabalık;
anladım, kederdir her kalbin içi.

Gördüm kınk bir ayna parçasında
solgun yüzümü. Karaduygulu
bir suret: Zamanın kadranında

./...

mıhlı, uyuyor eski bir uykuyu.
Baktım kalıntısına yanık köşkün,
küller, parçası dantel bir örtünün;
sezdim varoluşa sinmiş korkuyu.

Lüksler yanan köy kahvelerinde
demiryolcularla rakılar içtim;
kendimi dinlerken kederlerinde,
yanayım, külüm kalmasın istedim.
Gövdeler gördüm han odalarında,
sallanıyorlardı ipin ucunda;
"yalnızlıktır en büyük dehşet" dedim.

Şimdi dinlerken bu tenha kıyıda
denizin iniltisini, kavradım;
insanın özü, çekilen kaygıda;
ben de düş üretmek için yaşadım.
Gördüm karabasansı olsalar da,
yıkımdan geçiyor çünkü kurtuluş da;
kitaplarda en çok bunu anladım.

Yaşadık: hem iyiydi tarih hem kötü;
bir bilgelik damıttık acılardan,
ordan kalma gözlerdeki ürküntü.
Ama mutluluk da sızdı yazlardan;
Kınalı'nın oralardayız işte,
gülüyor Oktay Bey, Edip dümende;
özgürdük, kurtulmuştuk yasaklardan.

Güzeldir bazan, anlık her aldanış!
Oysa tanklarla tutuluydu yollar;
kuşkuyla, veda doluydu her bakış,
"cemse"lere yüklenmişti kitaplar.
Nerde bulacaktık doğadan başka
özgürlüğü, yaşarken gözaltında?
Ve yazdık, akkor kesildi sayfalar.

Tuhaf: Bu kasvetli günde farkettim:
"yaşlanıyorum" diye geçirirken;
tutmuş çelik, ön bahçeye diktiğin.
Bir tebessüm kalsın sana benden;
bir güle değmiş gibi ol masamda,
her sabah o ciltlere dokundukça;
tozlanm evrende kımıldanırken.

Üşüdüm, lodosa çevirdi rüzgâr;
kumdu sanki, ayetler akıp gitti;
gönlümde açıyorken uçurumlar;
bilemedim en çok kimi sevdimdi.
Hazırım gelecek olan kargışa;
son leylekıer gitti. Az kaldı kışa;
duydum; tıkır tıkır ölümün saati.

Cengiz Bektaş
(d. 1934)

Mimar Günlüğü

Bugün ayın üçü

Çiziyorum kekik otlarına evlerimi
Odalar diziliyorlar
Sevgiyle dostlukla elele
Yürümekler
Yatmaklar

Bugün ayın üçü

Günümüzü bölüştürüyorum
Sürelere
Adım boylarınıza

Başka yerde de olmalıydım
Kendimi kapatmalıydım zaman çizgisine
Sevişmeliydim
Sevişmelerinize yer veriyorum
Ayraç içinde olabilirdim en azından

Sevişirken denizi göreceksiniz ayın üçleri

Ağaçlarınız olacak
Oda içlerini çiçeksiz komayın
Ak duvarlarınız olacak dal gölgeli
Ak tutun yüreğinizi

Gül yastığı sol yanı boş komayın

Sıtkı Salih Gör
(d. 1934)

Gecenin Çobanı

Yalnızlığın kara coğrafyasında
halk türküleri okuyarak geçtiler;
kanaryanın kanadından, martıların,
öpüşmelerinden oluşan tarih köprüsü,
onlara, sevginin sonsuz müziğini dinletiyordu,
öylesine kendilerinden geçmişler;
öylesine gecenin büyüsüne kapılmış,
çağın unutulmaz rüzgârından,
damıtılan çoğunluğun geçidine doğru.

Çiçekler, süzüle süzüle dökülürken,
pencerelerden rengârenk kelebek kanatlarına,
bir gençlik aşısı gibi görkemli coşku,
sarıp sarmalamıştı,
üşüyen bedenleri, gecede,
yaz günlerinin çırılçıplak anılarına,
güneş ve deniz dalgalarla yayılıyordu.

Gülleri toplamanın zamanı, dediğinde,
ince boynundaki gölgeler oynaşıyordu.
Geldin, yerleştin, canevimdesin,
fıskıyeden saçılan serin su,
saçlarımızda birikti damlalarla,
ırmağın kıyısına ve birdenbire
acıya bulaşmadan gidilir gibi
ulaştık, tomurcuklar da bizimdi.

Gecenin gizi,
usulca ve derinden örselerken kalbimizi.

Erdoğan Alkan
(d. 1935)

Yurt

Evlere ateş düştü dağlar duman içinde
Nice acılar gördük biz bu zaman içinde

Yağmaladılar mülkü yetim koydular halkı
Bozuk düzenin çarkl dönüyor kan içinde

Dağ taş cesetle dolu kopmuş bacağı kolu
Başında kuşlar döner kurt kaynar ten içinde

Ekini ot bürümüş meyve dalda çürümüş
Azrail pusu kurmuş bağda bostan içinde

Bülbül kesmiş sesini arar yavuklusunu
Yitirmiş kokusunu gül gülistan içinde

Sivas iline vardım Sultan Abdalı sordum
Yanmış bedenler gördüm alev duman içinde

Kınlırken fidanlar solarken körpe canlar
İnsan eti yiyenler gezer meydan içinde

Hak divanına çıktım bir ateş de ben yaktım
Duruşmamız kapalı ellerim kan içinde.

Kemal Özer
(d. 1935)

Silâh

Sözdür silâh, yalın söz,
hiçbir engel tanımayan
insanın yaşamla arasında,
açık, anlaşılır, dolaysız
saklamayan hiçbir gerçeği.

Sözdür silâh, çıkarsız söz,
insanın çeklnmeden söylediği
gözbebeklerine baka baka,
tohum nasıl itiyorsa
toprağın üstüne geleceği.

Sözdür insanın başkasına
ya da kendine yönelttiği,
bunca haksızlığa karşılık-
tutağından kavrayıp anlamın
düşürüp sorulann tetiğini.

Ama bulanırsa günün birinde,
ne doğruyu sormaya yarar
ne konuşmaya gerçek üzerinde,
söz artık silâh değildir
yeniden durulana kadar.

Ali Püsküllüoğlu
(d. 1935)

Arkadaş

Arkadaş, iyi bir günü
Sakla kötü günlere
İyi bir dostu da öyle
Güleç bir yüzü de sakla
Sakla yiğitliği korkaklığı sevgiyi
Kini sakın saklama

Ağaç dik, sula çiçekleri
Çocukları görünce gülsün gözlerinin içi
Üç günlük dünya
De, bağışla herkesi
Söz götüreni, söz getireni
Kalleşi hayını sakın bağışlama

Arkadaş, ezberle ya da yaz bir yana
Otogarlarda, istasyonlarda
Ayrılık sözlerini
Hastanelerde, mapusanelerde
Söylenen türküleri
Ezberle ve sakın unutma

Bedrettin Aykın
(d. 1936)

Gezgin

Ah ben size hep gün batımı
Yolarda kanayan bir türküde
Kanayan ve ülkesiz
Bir gezginin sesiyle
Seslendim duymadınız

Birazdan akşam olacaktı
Kapatacaktınız kapılarınızı
Gecenin yüzüne sessizce
Evet hep akşam oluyordu
Ne çok akşam oluyordu
Böyle yalnızken yollarda

Oysa ben hep bu saatlerde
Unuturum adımı biliyorsunuz
Çağırıp anımsatsa biriniz
Duysam kendime gelsem
Kapılar kapanmadan
Kent uyumadan

Özdemir İnce
(d. 1936)

Karşıyazgı

Böyle yazılır işte karşıyazgı
koparıp atacaksın o büyüyü güzel boynundan
yerine yıldız ve çiçeklerden bir kolye takacaksın.

İşte böyle yazılır karşıyazgı
paydos düdükleri çalarken işyerlerinde
nhtımda tütün ve pamukla boğuşurken işçiler
gün pörsür güneş yıkılır gece klrışırken
sarkarken etli gerdanları kadınların
göklerdeki güzel ayı
menekşeleri gülleri ve ardıç kuşunu
içtiğin ilk sigarayı ilk yudum rakıyı
ilk tuttuğun sıcak kız elini
ilk öptüğün nemli dudağı
insanın yenilmez güzelliğini
ve insanın yenilmezliğini düşüneceksin.

Böyle yazılır işte karşıyazgı
ekmek sadece ekmek değildir
su da sadece su değildir
şarap bardağının dibindeki tortu
dilde bıraktığı doyumsuz burukluk
ufkun ucundaki ikinci tan vakti
sarının pembeye dönüşmesi
pembenin taze kan rengine bürünmesi
bir gün yirmi dört saat ettiğinden değildir
kavaklann yaprak dökümünden de değildir.

Böyle yazılır işte karşıyazgı
omuzunda güneş toz ve ter yükü
açlık tükrük ve acılık ağzında
içinde bir şeyler kımıldıyorsa
iç sulann derinden derine karanyorsa
lodosun bir tokat gibi patlıyorsa tedirgin kıyılarda
içinde bir şeyler konuşuyorsa bir başka dilde
dudaklann bir şarkı ıslıklıyorsa
bil ki kanlmaz insanın hamuru artık
katı acılardan, acı sudan ve killi topraktan.

Böyle yazılır işte karşıyazgı
yalnızlığı umutla adlandırarak.

Onat Kutlar
(1936-1995)

Bir Soru

Akşamüstü oturdum yol kıyısına
Düşündüm
Ne kalacak bizden geriye
Balkan yaylasından ve bozkırlardan
Kafdağlanna giden şu bulut
Sonsuz mevsimlerle esmerleşen
Şu toprak ve derin çınar ağacı
Biz yokken de vardı

Çocuklann şu gülen sarı feneri
Ayışığı
Ve ıssız balkonlarda
Kırmızı biberlerle üzgün yaşlılan
Aynı mandalda kurutan güneş
Çayırda gölgeler bırakacak
Dalgın yeryüzünden çekilirken

Kalabalık çarşılara tortusu
Çökecek
Tüccann kanpazanndan
Mezarlığa taşıdığı paranın
Değirmeni döndüren ter ırmağı
Kuruyunca ardında tuz kalacak
Ve bir anı öfkeli işçilerden

Sinirli kediler bir tekir şerit
Olacak
./...

Ve bir çöl esintisi
Dörtnala kaybolan arap atları
Bir çavdar haritası çizecek
Bozkın terkeden tarla faresi
Kuş tüyleri gökyüzünün camını
Buzlu yazılarla donatacak

Her şey değişiyor ama ne yapsak
Duracak
Tarihin uzun duvarı
Taşlara kırmızı izler bırakan
Ve aynı kıyıdan yürüyen köle
Silecek kıralların adını
Gene de karanlık dağ başlarında
Yarın bir kin gibi hatırlanacak
Kanlı soy ağacının dalları

Kiraz ve kamıştan kavalımızın
Sesleri
Dağılıyor havada
Bir kuyu ağzından geçiyor gibi
Rüzgâr mor fistanlı zamanın
Bu güzel şarkı da unutulacak
Kıyımlar acılar kanlar içinde
Savrulurken yaşadığımız günler
Bu soruyu mutlaka soracaksın

Ne kaldı ne kaldı bizden geriye?

Ruşen Hakkı
(d. 1936)

Tepti Toprağı Ot

Kitap aralarında unuttu günlerce ellerini
ne eşi dostu vardı ne çevresinde birileri,

yorgundu umarsızdı, kendini hicrana sürdü.

Uyuyu uyandı bitmeyen geceden sıkıldı
akvaryuma yem attı perdeyi araladı,

gökyüzünün usulca toprağı öptüğünü gördü.

Düş müydü gerçek miydi gördükleri bilemedi
bir gözünü içine bir gözünü bahçeye çevirdi,

birileri alıp bir şeyleri bir yerlere götürdü.

Deniz köpürdü dallara takıldı rüzgârın sesi
neydi bu kaos neredeydi doğanın bekçisi,

ve artık yeter deyip geceyi gündüze düşürdü.

Sıyınp attı hüznünü kedisini sevdi
çiçekleriyle konuştu serçelere yem verdi,

tepti toprağı ot, kardelen gibi göründü.

Ve koştu kumsalda saatlerce deliler gibi
naralandı, şarkılara alıştırdı dilini,

sahilde çırpınan sandalın ipini çözdü.

Tekin Sönmez
(d. 1936)

4. Türkü: Her Şey Tanıktır

Daktilo tanıktır, kâğıtlar zarflar
Tanıktır kitaplar; bir yoldaydım
Yazdıklarım tanıktır ve her şey
Sözcükler tanıktır ve yazamadıklarım.

Tanıktır mürekkep, kalem ve her şey
Takvimler tanıktır ve yazamadıklarım.

Mektuplar geldi, arkadaş selamlar
Damgalanmış omuzundan zarflarla
Mektuplar geldi acının terkisinde
Haberler yanştı mevsimlik kuşlarla.

Tanıktır dil, tanıktır göz ve her şey
Sözcükler tanıktır ve yazamadıklarım.

Hilmi Yavuz
(d. 1936)

Akşamlar ve Zaman

dağ söyledindi bana
uslanmaz göller söyledin

söylendi, sözlerdi ayışıklan
önünde bir yaz gecesi söylendi
baştanbaşa, sustun, bulutlar
bildirildi, sevdalar buyuruldu
ve kopardındı
ebruli gövdeni bin bir
kuş ve yaprak efsanelerinden

söylen'di, gittiler, hangi seferinden
döndüğümüz yaz?
bir göl gibi anlatıldındı
yalın, dolayımsız, anlatılmaz
klyılar kuşatılmış kalbimle
ve çözdündü
erguvan boynunu
Söz ve Zaman yelelerinden

dağla dağ olduğumuz günlerden
ne kaldık? akşam bir tepeydi
o zamanlardı, her yanımız kardılar
çiçeklerleydi, meryem ve dağ
o da bizimleydi
ve bizimleydi
tenhalık

farkında mısın? akşamlar da yaşlanmada artık...

Nihat Ziyalan
(d. 1936)

Bağrıyanık

umuttan bir kabzayı sıkıyorum
üstü kır çiçekıeriyle süslü.
içimin ateşi avcuma vuruyor
gölgeye koyuyorum avcumu

kızlığı bozulmamış bir şafak istiyorum
görsün düşman
söktükçe gökyüzünü
avcumu terleten kabzayı
görsün
uçuklasın dudağı

uyan deniz
omuz omuza vuruşmanın zamanıdır
uyan deniz, kalk gel yanıma
omuzunu yasla omuzuma

acılaş akan su, kimse içemesin seni
geri gelmesin tadın kurtuluşa kadar
sakın serinletme beni
umudun kabzasını bıraktığım zaman

Ülkü Tamer
(d. 1937)

Yazyurdu

Diriliğini okşayarak geçer tabiat
Gündüzlerin haberleştiği mevsimden,
Söylediğin şiirlerin önüne bir bekçi diker,
Ayaklarının ucuna bir kılavuz yerleştirir,
Seni sever, seni beğenir,
Adını gülümseyerek anar.

Bir çınar senin sesinle konuşur,
Seninle beraber işitir rüzgâr
Yolları kaplayan kederi.

Evet, yapacak ne var ki
Asfaltın kederini dinlemekten başka,
Kamyon isimlerini ezberlemekten başka,
Çöl Ceylânı'nı, *Fedai*'yi, *Hacı Leyland*'ı,
Zevkli Rezalet'i, *Ekonomi*'yi,
Yavru Kâzım'ın pembesini,
Gangaster Ford'un tabanca-eksozunu,
Bir Gün Geleceksin'in şarkıcısını,
Elveda Bedford'un hüzün yaratıcısını.

Bunları ezberleterek geçer tabiat,
Kalbine dikenlerle çakar bunları.

Diriliğini okşayarak geçer
Saçlarına göz kırpan kirpilerin
Şeytan tüylerine karışıp uçuştuğu mevsimden,

./...

Seni hep sever,
Kazılarda dolaştırır seni,
Belinden tutup derelerde yüzdürür seni,
Bir ülkeden alır, bir ülkeye bırakır,
Sakindir, kadındır, öğretmendir,
Binlerce bıçak taşır göğsünde.

Doğru, yapacak ne var ki
Atışını dinlemekten başka onun,
İçiçe uçtuğun şahinlere bakmaktan başka,
Dağ yeline, dağ yelinin gölgesine,
Asmaların büyüsüne,
Ovadaki bir çocuğun boynundaki muskaya
Ve kendini akıttığın testiye.

Evet, yapacak ne var ki
Ötların uykusunu uyumaktan başka.

Metin Demirtaş
(d. 1938)

Che Guevara

Bizim de dağlanmız vardır Che Guevara
Bakma şimdi durgunsa, bir şahan gibi duruyorsa
Yorgundur, savaşlar görmüştür, çeteciler barındırmıştır

Yani satılmış değillerdir hiç tüfek patlamıyorsa
Alaçamın, mor meşenin ardına silah çatıp yatmağa
Bizim de dağlanmız vardır Che Guevara

Bizim de halkımız vardır Che Guevara
Unutulmuş uzak tarlalar yalazında
Sazıyla, türküleriyle kardeşliğe vurgun
Bütün ulusların halkları gibi
Ve yalnız büyük fırtınalarla kımıldayan
Bizim de halkımız vardır Che Guevara

Bizim de ozanlanmız vardır Che Guevara
Sağ çıkmış güneşiz taş odalardan
Yüreğiyle barışa, sevgiye yönelmiş
Çelik öfke bir yanı, bir yanı uysal mavi
Eğilmeden dimdik geçmiş demir kapılardan
Bizim de yiğit insanlanmız vardır Che Guevara

Bizim de delikanlılanmız vardır Che Guevara
Yokluklardan biyol kopup gelmiş
Üç zeytin, az ekmek üniversitelerde
Su gibi kızlar çarpar önce, alkol vurur
Öfkeli dolanır caddelerde
Ve başkaldırırlar akılları suya erende

Çünkü Vietnam hepimizin Vietnam'ı
Kongo hepimizin Kongo'su
Bir kere özsu yürümüştür dallara
Patlayacaktır ağır sancılarla karanlıklar
Varmak için o güzel yarınlara
Bizim de dağlanmız vardır Che Guevara

Ergin Günçe
(1938-1983)

Avcı

Kalbim, bu sessiz sonbaharda
Bugünkü atlaslara inanma sakın
Düz bir tepsidir dünya
Yolun sonuna ulaştın artık
Güzel bir durum kıyısındasın.

Bir kırmızı fenersin bir hayli dokunaklı
Uzayan kar tipisi altında
Kalbim, dağların kaybolmuş senin
Kurtlar falan inmiştir bembeyaz ovalara
Bir ağlayışı sustuğun belli
Şarkılarını söylerken

Kalbim, göller bölgesindesin
Ne olur, gölgeli yollardan yürü
Başında bir şapka güneşten sakın
Gözlerinden okuyorum acını
Bir aile yangınında testilerin kırılmış
Kavrulmuş gitmiş sanki çocukların

Kalbim benden hatırlısın bilgeler arasında
Avcısın, çünkü bir orman içindesin
Sulardan içiyorsun, meyvelerden yiyorsun
Tırmanmak istiyorsun bir tepe daha
Güleçsin nedense bir çocuk gibi
Köpeğine gençliğini anlatıyorsun

Güneş bir portakal çığlığıyla battı
Tutukluk yapıyor kırma tüfeğin
Derme çatma kulübenden uzaksın
Kalbim bir telgraf çek kendi kendine
Seni bekliyor son yolculuğun
Tenha bir istasyonda

İlk karakola teslim ol ya da
Köpeği bir dostuna emanet bırak
Ormanda bir köşeye göm fişeklerini
Anıları bir müzeye gönder istersen
Bunca yıl yaşadın yakalanmadın
Güzel suçlar işledin bir tarih oldun artık
Eğer bana sorulacak olursa.

Her hüznü her sevgiyi ayakta alkışladın
Gül kökünden bir pipo
Bir yasemin ağızlık
Yadigâr kalsın bezirgânbaşı
Tüm avcılara yadigâr kalsın.

Afşar Timuçin
(d. 1939)

Denizin Beklediği

Seni sevmek mor denizlerdi biraz
Ne kadar gidilse bir o kadar bitmeyen
Umutlar ve yıkılmalar ardında direnilen
Seni sevmek mevsimler içinde en güzel yaz

Seni sevmek yaşamanın aşılmaz büyüklüğü
Seni sevmek kan dolu yüzyılları korkutan
Ve sığınıp ılık kıyı kentlerine biraz akşam
Seni sevmek çocukların düşlerinde gördüğü

Varılırdı daha saydam günlere isteseler
İsteseler yalnızlık giremezdi evlere
Seni sevmek bir kırlangıç olacak bekleseler
Ve uçacak durmadan adasız denizlere

Kim bulacak cam kırığı gözlerinde sevgimi
Sonra yalnız kalmak gibi yoksulca uğuldayan
Bütün okyanusların baş eğdiği tek kaptan
Sana verdim geç diye bütün denizlerimi

Fikret Demirağ
(d. 1940)

Yaşlı Bir Akdeniz Ezgisi

Hepimizin yüzünden
hırçın bir ırmak geçmiş gibi,
izini uğultusunu bırakmış;
beyinlerimizde bir yerde
akıp duruyor hâlâ
suları kan köpüre köpüre

Şimdi yaralı portakal çiçekleri
kımıldıyor yüreğimde

Birer kıyı balığıydık
yıllarca yıllar önce
kendi ılıman denizimizde,
şimdiyse zamanların açtığı
yaralarımız kanıyor
hırçın sular üzerinde

Bilge zeytin ağaçları sallanıyor
sevgilimin gözlerinde

Bizi acıyla sözlediler, ama
ey barış, biz senin nikâhlınız;
seninle gireceğiz eninde sonunda
şarkıların altından geçip
ve silahlarımızı dışarda bırakıp
güzel günlerin dünya evine

Hırçın bir uçakgemisiyle çarpışıyor
gözlerim Akdeniz'de

Kızkardeşimin sevdiği
ölü bir adamdır şimdi,
ama sağ bir adamdı sevdiğinde;
şimdi yanıt veremez artık
yürekleri ikisinin de
bu gözler altındaki aşk sözlerine

Torpillenmiş denizaltıları
şimdi yürekleri su diplerinde

Erdem Bayazıt
(d. 1940)

Sebeb Ey

Ürperir tabiat üfleyince rüzgârı derin gök soluğu
Ulu ses dokununca çarka
Düşer ölümün gölgesi eşyaya.

Başlar eşyada hareket kurtulmak için kendinden
Daha öteye geçmek için arınmak gibi elbiseden
Yakalar ölümsüzlüğün sonsuz ipini
Sonra ses olur
Zamanın idrâk incisi ses döner döner döner de
Yönelir sebebe
Sebeb ey

Sesi damarla çizer
Mutlak sözü damarda kanla çizer
Uzar bir göz ağnsının gecesi uçsuz bir nehir gibi
Bir bebeğin ilk hecesi düşer ağzından ansızın ve bulur
Aklı yontan o sonsuz sesi bulur
Sonra toprak sıkışır sıkışır taşar da renk olur tarlada
Güneşin çarpılmış elçisi van gogh'la gelir önümüze
Portakalla yayılır karanfilde tutuşur karar kılar denizde
Renk denizde karar kılan ebedî tarla olur

Renk başkaldırırken helezonlar çizerken ses
Som fatih su fetheder tabiatı
Döner döner döğünür eritir dağları yobaz kayaları
Daha der sığmaz kabına yönelir göğe teslim olur
Ve düşerken toprağa çağırır
Sebeb ey

Her sabah bütün bitkiler iştahlı bir çocuktur
Emer emer emerler toprak anayı
O sultan hazinesi o hep veren sonsuz cömert anayı
Yeşil hayat kırmızı hareket san sabır emerler
Ve beyaz îman çizer sesini
Tamamlar kavisini

Sebeb ey

Cahit Zarifoğlu
(1940-1987)

İşaret Çocukları

Yasin okunan tütsü tüten çarşılardan
Geçerdi babam
Başında yağmur halkaları

Anam yeşil hırkalar görürdü düşünde
Daha ilk güzelliğinde
Alnını iki dağın arasına germiş
Bir devin göğsüne benzer
Göğsünden dualar geçermiş

Çarşılar ellerinde ekmek iğneleri
Cami avlularına açılan
Havuz sularına kapılan çocuklar
Görmeden güneşin bütün renklerini
Götürmezlerdi dükkândaki babalarına
Ocaktan akan kaynar yemekleri
Nenelerinin koyduğu avuç taslarına

Başı ve yüreği şahbaz
Kaleleri ağırlayan kadınların
Süslerini kemerlerini
Başlarını ağırlaştıran
Ağır siyah şelâle saçlarını
Tutunca gençleşirdi erkekler

Sonra insan o ki denizde
Küçük ve büyük nehirde

/...

Bedeni ıslatan afsunlu suda
Önce niyet sonra yıkanırdı

Zaman dert getirdi sulara
İçinde eski balıkların yattığı kayalar
Savaşan insanların elinde
İnce yontulup taşındı balta mızrak şekline

Anam kanlan kuruyan
Kavga ayıran bir kargı elinde
Kara ocağın taşlarına
İşaret koydu çocuklarını
Belinde gezdiren babamın
Beyaz yazılarla kazandığı adları

Yüreği korkuyla kuvvetlendi babamın
Unutup genç gelen günleri
Zamanın sürerken çektiği günleri
Çetin bilmecelerle
Sürdü atını şehirlere

Yün ören at güden kadınlar
Ormanlara tepeden eğilen toprak evlerde
Küçük pencereli karanlık dar odalarda
Uzaktan uzayıp gelen kurt seslerinin
Uzağa çekilip giden
Ayazda donan gülmeler içinde
Ormanlara süt emziren anne
Unuttu gittikçe uzayan çocuğunu

Hep kaçarmış şehirlerin
Demir dağlarına
Uyuyunca toprak beşiğimde
Sahipsiz kalan
Ellerimden kayan aydınlık günlerim

Eray Canberk
(d. 1940)

Zamanaşımı

bana meraklanma yıpranır çünkü gizliliğim
bir suyun bir başka suya karışıp denize aktığı
gibi ve kadar açık
"yorgunum anlamaktan her şeyi"

sen istersen ayır ve ayırdet
bir yana çocukların hüznünü bir yana içliliğini
hep çocuklarla benim aramda aldandığın
benim dokunaklılığımdır
akşamın geceye sabahın gündüze geçişi gibi
kabataslak bir mahzunluk

sen yine istersen ayır ve ayırdet
akşamla geceyi sabahla gündüzü
hüznü dokunaklılığı mahzunluğu
"bense artık yorgunum anlamaktan her şeyi"

gün bizim değil bir de çünkü aydınlık
dedikleri zaman ne zamansa
içimin içime sığmayışı
aramızda geçen bunca şey
ve geçenlerin hüznünü de unutma
"yorgunum anlamaktan her şeyi"

Aydın Hatipoğlu
(d. 1940)

Yaprak

Karanlık savışıyor
Korkunun denizleri saydam değil
Uyanıyor düşlerinden ırmaklar
Suda hüzünlü bir yaprak
Okşuyor saçlarını duygusallığın
Bir çiçeğin maviliği
Doyuruyor erginliğimi

Karanlığı bir çam dalı başlatıyor
Önce ormanlar vardır
Dalgın çocukların sevdalarında
Rüzgârlar mı taşır hâlâ
Eski çağlar baltasını
Gecenin bahçelerinde

Irmak kımıldıyor
Suda sevdalı bir yaprak
Ölümün tarihini yazıyor
Ve ırmak
Dağıtıyor yalnızlığı
Akarak
Kırmızı ve yeşil
Kendini bir yumruk gibi savuran
Suda çılgın bir yaprak

Coşku bir göçmen kuş çiziyor
Mavi defterine tutsak zamanların
Kırlarla
Dağlarla
Sevdalarla
Yaşanan
Nerdeyse gökkuşağı kadar kahraman
Suda ölü bir yaprak

Metin Altıok
(1941-1993)

Sis

Özenle boyadım ipliğini sevginin,
Gidip de bulamamanın incinmiş rengine.
Sisi gümüş bir rüzgârla tepelerden eğirdim,
Dokudum yalnızlığın bu serin kumaşını,
Sesime aynlıklardan bir gömlek diktim.
Ölümü tastamam ezberledim de geldim,
Dilimde bu buruk türkü tadıyla
Bilmem ki burdan nereye giderim.

Sonunda kendime bir top yangın edindim,
Soluğumla besledim dudağımın ucunda.
Ömrümün külüydü savrulan hep ardımda,
Örterek yavaş yavaş bıraktığım izleri
Yanmış bir günün sürüklenen kanatlarıyla.
Koştum, durmadan koştum o küçük yangınımla,
Adımın çaresiz kıyılarında kendi göğümü bulmaya.

Egemen Berköz
(d. 1941)

Basit Bir Yalnızlık Da Yeterdi

Basit bir kareli defter de yeterdi
Samatya istasyonunu anlatmak için
akşamı beklerken
beklerken parçalanmış umutları
biraz önce yağmur yağmış o istasyon
hüzün dağıtırken
uzaktan bakanlara bile
kıyı yolundan geçenlere
ve yolculara ki hüznün kendisidir
biraz şairdir akşama doğru
anlayışla bakar istasyon şefi
hafif gülümseyerek
ve aldırmaz bile
ve birden gün geçer
aldırmaz
tirenlerle yolcularla yüklerle
biletlerle pasolarla geçer gün
ve Egemen Berköz evine döner
Kupkuru yüreği hüzünden
hat boyu kırık dökük ev içlerinden akşama doğru
bir gün bir kadın çamışır asarken memelerini görmüştür
bir gün don fanle bir adamı sabah sabah pilav yerken
bir gün her gün çocuklar görmüştür kirli ve arsız
bir gün her gün insanlar biletler istasyon memurları
ve bir gün Egemen Berköz evine döner

Sabah midesi bozuk
öğlen fasulye kılçıklı
bir parti satranç oynamış
iki metin yazmış
Pavese'den birkaç sayfa okumuş
birkaç çıplak kadın resmi bakmış
pencerede birkaç dal ağaç
ve bir kaç ondört onbeşinci kat uzaklarda

rüzgârda perde uçuşmuş durmuş
sonra aklında kaktüsleri
sonra Ben Shahn'nın ve Amerika'nın insanları
sonra Töbder'in ve Türkiye'nin insanları
sonra çantasında bir ufak yeni
sonra elinde bir küçük kavun
sonra içinde kıpırdanan bir şeyler
Egemen Berköz evine döner
Tirenden inip istasyondan çıkıp
istavritlere kolyozlara bir göz atıp
tırmanır Mütesellim yokuşunu
tırmanır Ünal apartmanının merdivenlerini
düşünür ta beşinci kat onaltı numaranın kapısına kadar
düşünür basit bir kareli defter de yeterdi

basti bir kareli defter de.

Ataol Behramoğlu
(d. 1942)

Bir Gün Mutlaka

Bugün seviştim, yürüyüşe katıldım sonra
Yorgunum, bahar geldi, silah kullanmayı öğrenmeliyim bu yaz
Kitaplar birikiyor, saçlarım uzuyor, her yerde gümbür gümbür bir telaş
Gencim daha, dünyayı görmek istiyorum, öpüşmek ne güzel, düşünmek ne güzel, bir gün mutlaka yeneceğiz!
Bir gün mutlaka yeneceğiz, ey eski zaman sarrafları! Ey kaz kafalılar! Ey sadrazam!

Sevgilim on sekizinde bir kız, yürüyoruz bulvarda, sandviç yiyoruz, dünyadan konuşuyoruz
Çiçekler açıyor durmadan, savaşlar oluyor, her şey nasıl bitebilir bir bombayla, nasıl kazanabilir o kirli adamlar
Uzun uzun düşünüyor, sularla yıkıyorum yüzümü temiz bir gömlek giyiyorum
Bitecek bir gün bu zulûm, bitecek bu hân-ı yağma
Ama yorgunum, şimdi, çok sigara içiyorum, sırtımda kirli bir pardesü
Kalorifer dumanları çıkıyor göğe, cebimde Vietnamca şiir kitapları
Dünyanın öbür ucundaki dostları düşünüyorum öbür ucundaki ırmakları
Bir kız sessizce ölüyor, sessizce ölüyor orda
Köprülerden geçiyorum, karanlık yağmurlu bir gün, yürüyorum istasyona
Bu evler hüzünlendiriyor beni, bu derme çatma dünya

./...

İnsanlar, motor sesleri, sis, akıp giden su
Ne yapsam... ne yapsam... her yerde bir hüzün tortusu
Alnımı soğuk bir demire dayıyorum, o eski günler geliyor aklıma
Ben de çocuktum, sevgilerim olacaktı elbette
Şinema dönüşlerini düşünüyorum, annemi her şey nasıl ölebilir, nasıl unutulur insan
Ey gök! senin altında sessizce yatardım, ey pırıl pırıl tarlalar
Ne yapsam... ne yapsam... Dekart.okuyorum sonradan...
Sakallarım uzuyor, ben bu kızı seviyorum, ufak bir yürüyüş Çankaya'ya
Bir pazar, güneşli bir pazar, nasıl coşuyor yüreğim, nasıl karışıyorum insanlara
Bir çocuk bakıyor pencereden, hülyalı kocaman gözlü nefis bir çocuk
Lermontov'un çocukluk fotoğraflarına benzeyen kardeş bakıyor sonra
Ben şiir yazıyorum daktiloda, gazeteleri merak ediyorum kuş sesleri geliyor kulağıma
Ben mütevazi bir şairim, sevgilim, her şey coşkulandırıyor beni
Sanki ağlayacak ne var bakarken bir halk adamına
Bakıyorum adamın kılıklarına, boynuna, gözlerine, kaşlarına yüzünün oynamasına
Ey halk diyorum, ey çocuk, derken bende bir ağlama
İlençliyorum bütün bireyci şairleri, hale gidiyorum portakal almaya
İlençliyorum o laf kalabalıklarını, kurumuş yürekleri, bireyin kurtuluşunu filan
İlençliyorum o kitap kurtlarını, bağışlıyorum sonradan
Uzun kış gecelerinden sonra kimbilir nasıl olur her şey
Uzun kış gecelerinden sonra, masallarda anlatılan
Durup durup bunları düşünüyorum, bir sevinci bir hüzün izliyor arkadan

./...

Yüreğim ipesapa gelmez bir bahar göğü, Türkçe bir yürek kısaca

Beklemek usandırıyor, telaşlı telaşlı bir şeyler anlatıyorum sağda solda

Bir otobüse biniyorum, inceliyorum bir böceği tutarak kanatlarından merakla

Yürürdüm eskiden baharda, o yıkıntıların ve çayırların olduğu alanlara

Aklıma şiiri gelirdi o yaşlı Amerikalının sonbaharı anlatan şiiri

Çayırlar vardı o şiirde, baharı anımsatan ne de olsa

Böylece yeniden hazırlanıyorum bir coşkuya, yeniden sokaklara fırlamaya

Kendimi atmak bir uçurumdan balıklama

Büyük ve mavi bir şey izlenimi var bende, gördüğüm filmlerden mi ne

Bir şapka, telaşlı bir gök, sıcak yapay bir dünya

Anlat anlat bitmiyor, bitmiyor bendeki daüssıla

Bütün sevgilerimi harcayabilirim bir çırpıda, yağmurlu o yollar geliyor aklıma

Benzin kokulan, ıslak direkler, babamın esmer bir somun gibi tombul ve sıcak elleri

Uyurdum. Bir de bakmışsın yeni bir filim sinemada, şehirde yeni bir kız, kahvede yeni bir garson

O üzgün ve sabahlıklı dururdu balkonda..

Şimdi ne var hüzünlenecek bunda, nedir bu çatlatan yüreğimi bu telaş

Sanki yarın ölecek gibiyim, birazdan polisler gelecek ya da

Gelip alacaklar kitaplarımı, daktilomu, bu şiiri, sevgilimin fotoğrafını duvarda

Soracaklar babanın adı ne, nerde doğdun, teşrif eder misiniz karakola

Dünyanın öbür ucundaki dostları düşünüyorum,. öbür ucundaki ırmakları

Bir kız sessizce ölüyor, sessizce ölüyor Vietnam'da

/...

Ağlayarak bir yürek resmi çiziyorum havaya
Uyanıyorum ağlayarak, bir gün mutlaka yeneceğiz!
Bir gün mutlaka yeneceğiz, ey ithalatçılar, ihracatçılar, ey şeyhülislâm!
Bir gün mutlaka yeneceğiz! Bir gün mutlaka yeneceğiz! bunu söyleyeceğiz bin defa!
Sonra bin defa daha, sonra bin defa daha, çoğaltacağız marşlarla
Ben ve sevgilim ve arkadaşlar yürüyeceğiz bulvarda
Yürüyeceğiz yeniden yaratılmanın coşkusuyla
Yürüyeceğiz çoğala çoğala...

Abdülkadir Bulut
(1943-1985)

Sarı Bir Gül

Sarı bir gül bırakıyorum ilk kez
Eğilerek geceyle gündüzün arasına
Henüz daha başından bile ayrılmadan
Altı sararan bir şafağa dönüşüyor
Şaşıp kalıyorum ve iki yanıma bakarak
Oturup kalıyorum bir taşın arkasına

Yolda bulduğum bir kibrit kutusu
Hiçbir şey çağrıştırmıyor bana
Düşünsem de bir gün pişman olacağımı
Örseleyerek kopanyorum çiçekleri
Bir şiirin sözcükleri damlamaya başlıyor
Kırdığım çiçeğin tüylü sapından
Bileğimden dirseğime doğru

Bir sözcük bırakıyorum suların üstüne
Akıp gitmesi gerekirken hiç bozulmadan
Beyaz bir köpük olarak denizlere doğru
Gidip saklanıyor acılarla birlikte
Ağlamaklı bir sesin içine

Sennur Sezer
(d. 1943)

Doğuran Bir Kadına Direnç

Tırnaklarını etine geçir bağırma
Isır kanat dudaklarını parçala
Bırakma yaşamayı bırakma umudu
Daha çok yok sabaha

Yorulur gövdene inen sancılar
Acılar bıkar
Beklemeyi bil
Başkaldırır gövden başkaldırır
Susar

Önce öleceğim sanacaksın
Direnmen bitsin diye uğraşacak sancın
Gitgide sıklaşacak kamçılar
Sessiz ağlayacaksın

Unutacaksın başın nerde nerde ayakların
Bin kollu bir boşluk beyninde
Dünyadan uzaksın

Kim duyar sesini haykırsan
Gücünü tüketme
Dayan bir sınav bu
Gülümse

Süreyya Berfe
(d. 1943)

Bütün Gün

Sabah
İşe gidiyorum

Erkenci işçiler kuruyan topraklar
Çalışmaya zorlanan küskün çocuklar
Onlarsız düşünemiyorum

Kara bir gökkuşağı sunan
Şehirle uğuldayan sesi
Görüyorum
Loş hanlarda çınlayan
Durunca acı su
Dinleyince yanan sesi

Akşam
Eve dönüyorum

Tedirgin patronlar şaşkın vekilleri
Odalarda çürüyen üçüncü hamur memurlar
Herkese dargın küçük işçi kızlar

Duyuyorum
Borçlarımın sıkıntısını dağıtan
İlanlar telefonlar içinde akan
Büyüyen oğlumla yüzüme bakan sesi

Gün posamı çıkaramamış
Saplanıyor gövdeme sesler
Sönen ocakların külleri
Bütün gün yeni bir

İçtikleri kan kışkırtıyor beni

İsmet Özel
(d. 1944)

Evet, İsyan

Demirden sağnaklar altında uyur sevdiğim
göğsünde hazin ayak izleri eski Şubatların
onu yaralar kıpırdatıyor
ve o sertelmektedir yaralardan
kasıklarına boşalmaktadır nal sesleri
saçları bukleli bir çocuğu öperek uyandıran
içimize güneşler bırakan nal sesleri.
Keserle yontulmuş bir ağzı var sabahın
vanınca bayraklan, marşları duyuyorum
başım çılgınca sarsılan dallarla uğraşıyor
durup dineliyorum bütün taframla
bütün taframla, bütün yumruklanm, bütün
hantal yüreklerin olduğu orda.

Kesik kollan var aşkın
döl ve inat banndıran.
Hırpanî bir okşayışla akşam
yanaşınca çocukıara
ben karakavruk yüzümün arkasında
kırbaçlayarak büyüttüğüm ağnyı bırakıyorum
bana ne çerçilerden, çerilerden, kullardan
halksa kal'am onu kal'a kılan benim
boşanır damarlarıma yılların kahraman gürültüsü
çünkü kavganın göbeğidir benim yerim.

Ay vurunca çatlatır göğsümdeki mahşeri
çünkü kavganın göbeğidir benim yerim

/...

canlanım, kollarında Parti pazubentleri
dik başlar, erkek haykırışlarla
gönḍere, en yukarlara çekiyorlar
en yukarlara çatlıycak kadar aşkî yüreklerini.
Yıllardır çocuk başlan akıyor yamacımızdan
yıllardır balçıklı bir hayvan çeperlerimizde
kentlimiz cebinde cinayet fotoğraflanyla sofraya oturuyor
köylü -biraz sessizlik- ne tuhaf bir kelime?
Asfalt yakıyor genizimi
asfalt adamlarını topluyor aramızdan
yıkılıp omuzdaşlarımın seslerine
yıkılıp bir boran içinde toplayarak çiçeklerimi.

Ben merd-i meydan
yani toprağın ve kanın gürzü
güllerin bin yıllık mezarı bendedir
yukardan bakanım efendilerin pusatlarına
insanların bütün sabahlarını merak ederim
gök hırpalanmaktadır merakımdan
ıtır kokan benim yumruklarımdır
benim kavgamdır o, aşk diye tanınan.

Alanlara çok bilenmiş yüreğim alanlara
vurulsun kösleri şu gâvur sevdamızın
vursun isyanın bacısı olan kanım karanlığa
Zülküf de vursun.
Yüzüne ay kınkları çarpıp uyansın sevdiğim.

Güven Turan
(d. 1944)

Kayıp Bir Tarih

Ne zaman çocukluğumu düşünsem
Bir incir ağacının gölgesi düşer
Üzerine kör bir kuyunun;

Başında,
İnilir çıkılmaz bir
Karanlık...

Ve yazlar tarihlerini
Dizler üzerine yazar;
Kışlar karabasanlara.

Zaman emekleyerek geçer
Devedikenleri, ısırganlar;
Çobanpüskülü çalılarından.

Çoğulluğa dolar yalnızlık
Geceleri.
Ev hastalıklı sığınak,

Okul hırçın
Boyun eğmedir:
Ağır lâle, bukağı...
Günlük tutmaya başlayınca
Biter çocukluğum da.

Özkan Mert
(d. 1944)

Diren Ey Kalbim

Diren Ey kalbim
Diren Hayasızlığa
Namussuzluğa
Diren Kötüye
Çirkine, yanlışa
Diren Yenilme.

Ne güzeldir yaşamak
Bir ırmak gibi coşkunca
Dağların üzerinde yürümek
Bulutlara değdirmek başımızı
Sıcacık ak bir somun
Koltuğumuzun altında
Kırlara çıkmak
Karışmak insanların arasına
Milyonların arasına.

Ben öylesine severim
Savaşmayı ve sevişmeyi
Anlatmayı insanlara
Durmadan, bıkmadan anlatmayı.
Çiçekler nasıl fışkırır dallarda
Balıklar nasıl yavrular
Bir çocuk ki nasıl açar
Gözlerini dünyaya
İşte ben öyle yaşamak isterim

./...

Bir tren rayların üzerinden
Nasıl kayar gider
Öyle yaşamak isterim.

Cesurum Ey hayat
Cesurum Ey namussuzlar
Genç bir yürekle
Karşı çıkıyorum dünyaya
Eskimiş potinlerim benim
Güveniyorum sizlere
Büyük bir coşkuyla
Yürüyorum sokaklarda
Yumruklarım sıkılı
Türkü söylüyorum haykırarak
Haykırarak yaşıyorum.

Diren Ey kalbim
Diren Yenilme
Sen benim silahımsın
Aşkımsın.

Yollarda yaprak dökümtüleri
Çocuk ölüleri
Ve göğsümüzde
Bir kefen olarak taşıdığımız
Bahar.
Kuşlar uçardı
Tarhana kokularının
Göğe yayıldığı
Küçücük evlerin üzerinden
İnsanlar ağlardı durmadan
Sokaklar kıpkırmızı olurdu
Kahır ve acıdan
Ve insanın
./..

Etine sokulmuş
Bir bıçaktır
Artık
Yaşamak
Yaşamak.

Diren Ey kalbim
Diren Yenilme
Sen benim silahımsın
Aşkımsın.

Güzel bir dünya için yavrum
Sıcacık ak bir somun için
Tertemiz sevdalarımız için
Direnmeliyiz!
Direnmeliyiz!

Cesurum Ey hayat
Cesurum Ey namussuzlar
Dağ gibi bir sevda bitti
Birer çocuk mezan artık
Toprak damlı küçücük evler
Ve bir dal kadar
İncecik bedenleri
Bombalanıyor genç insanların
Dünyanın her yerinde.
Benim tek sevdam özgürlük
Kaynar bir su gibisin içimde
Çiçeklenmiş taptaze bir fidansın
Yaşanmamış güzel günlerimsin.

Diren Ey kalbim
Diren Yenilme
Sen benim silahımsın
Aşkımsın.

Refik Durbaş
(d. 1944)

Hücremde Ayışığı

Sesimi sesinin üstüne koyma
kara gecede, karanlıkta, acılı
yüreğimde yeşerdiyse de alevi ölümün
kan boğmadı daha korkuyu
kırılmadı kin ve öfkenin fidanı

Sesini sesimin üstüne koyma
ağzımda prangası tutuklu rüzgâr

Yanlış arama ölümden başka
kurşuna dizilen resimlerde
acıyla örülmüşse cesetler
ve ağlıyorsa hücremde ayışığı
üzgün değilim, hüzünlü asla

Yanlış arama ölümden başka
sırtımda falakası tutuklu rüzgâr

Yüreğimde mezarlar açma artık
kazıdım hücremin duvarına çünkü
zamanı kucaklayan öfkemi
acıdan üretilen sesimi
gençliği damıtılmış günlerimi

Yüreğimde mezarlar açma artık
elimde kırbaçları tutuklu rüzgâr

Çıplak taş, demir kapı, sessizlik
korkuyu mu bekliyor o nöbetçi
niçin hiç konuşmuyor yıldızlar
şafak söktüyse nerde kar filizleri
uyusam uyansam her yerde bahar

Çıplak taş, demir kapı, sessizlik
sesimde zincirleri tutuklu rüzgâr

Tek değilim artık, çoğaldım ölüme
deli rüzgâr, çıplak suyun rahminde
artık ne hücrem, ne yalnızlık
eskisi gibi düşmanım
ama hâlâ yanıyor yüreğimde işkence

Tek değilim artık, çoğaldım ölüme
yüzümde kelepçesi tutuklu rüzgâr

-Söyle kim hak kazandı ölüme

Nihat Behram
(d. 1946)

Doğadan İstek

Beni geçmişin dehşetiyle besle
beni geleceğin özsuyuyla

Küpeler tak kulaklanma kirazlardan
mendilimi fesleğenlerle yıka

Bana çılgın bir gürleyiş bellet
yankısıyla kapan üstüme geceleri

Benimle rüzgârlan tanıştır
gözlerimi boralara düğümle

Beni kankardeşi bilsin gözyaşların
beni umudunla büyüle

Bana ıssız gecelerden yıldız kaymalan sun
beni ucu kıl birbirine sürtünen çakmak taşlarının

Koynuma başakları yıkayan yağmurunla yağ
kasıklarmı zeytin yapraklarıyla yenile

Ben seni esir alayım şiirle
sen beni kul bil kendine

Hidayet Karakuş
(d. 1946)

Yorgun Çarşı

bakışların arap atı
yüreğin göğsüne yük
cumbalarında gülen
yaşlı yüzler
uzun çarşılarından büyük

mevlüt ve teravi
kokar aktarlar
çekmecelerinde
az karanfil bol hüzün

mağazaların gecekondusu
işporta
çay kaşığı limonluk ve bardak
kim bilir şu sabun satıcı
ve terlik çığırtkanı
eski bir meddah

-ordan alma buradan al
sevdanıza bu yakışır
oraya gitme buraya gel
düşleriniz karışır-

yakalan bulutlu hava
gözleri kalabalık çarşı
erkekler
./...

yoksunlukları unutup
yeni sevdaların
ardından gidecekler

dudakların mavi
gözlerin mercan
kim bu
denizin kulakları burada
diye bağıran

uzun bir alacakaranlık
ve eski bir sudur kemeraltı
yıkıntısından
yeni rüzgârlar doğacaktır

Mehmet Taner
(d. 1946)

Nisan Şiiri

Seviyorum yıldızlan, saçlannı, suyunu pınarlann
Serin ilkbahar gecelerini.
Dar ağzını, ince alnını, elmacık kemiklerini,
Bacakıannı, uzun.
Gözlerini, çekik. Elâ. Ilık göğsünü.
Bir yaz gecesi sevdası olan rengini yüzünün.

Gel bağlara gidelim seninle bir bağbozumu vaktinde!
Panldayıp gidince dere kavaklann önünden
Savrulunca üzüm, tatlı ışığında lâmbalann
Güz, ufak tepelerin ardında görününce
Orda bana bir türlü anlamadığın sesleri söyle
Bırakılmış bir acıyla dolu şarkılar söyle...

Düş sona eriyor, bir güzün son günleriyle birlikte
Hele tozlu yollarda, uzaklardan gelen işçiler de yitip gidince
Kavun kabukları ezilip, azalınca kanncalar
İçimizde, yıldızlardan ânı zorlayan vakte kadar
Bir hüzün
Bir yalnızlık, bağevinin açık kapısı önünde.

Bütün kış bıçak gibi bir acı
Gözlerin çekik.

Ahmet Telli
(d. 1946)

Gün Kararmasın Geldiğinde

Güz yakmadan gülün pembesini
avuçlarımda ol, sokul yanıma
gülüşünle ısınsın bedenim
ve dudaklarımda acılaşan ıslık
adınla çiçeklensin

Serçeler göçe dayanmaz bilirsin
ne özleyen bir bakış kalır
ne de sımsıcaklığın
sular donar yürek üşür
sende kalır seni yakan

Uçurumlar açılır yollarında
buharlaşır çiy damlaları
Terli bir kısrak gibi gel kapıma
savrulsun saçların
yastığım keklik koksun

Uzağı yakın et
pembeleşsin çarşafın
ölüm kapımın tokmağında
ayrılığı iyi bilirim
ferhat olmıyayım dağlarda

Ey gülün pembesiyle
bir gülümseyişi paylaşan
kar yağıyor yatağıma
avuçlanm kutuplara döndü
gün kararmasın geldiğinde

Hüseyin Yurttaş
(d. 1946)

Nostalgia

hangi serüvendi uçsuz bucaksız yaşadığımız
genç ışıkıan altında bahar güneşlerinin
sonsuz bir ormanı geçmekti baştan başa
kentleri çölleri ve buzulları aşmaktı
ansızın trenlerden inmekti, gemilerle açılmak
geçmiş bozgunlann toz bulutlannı dağıtarak

altından geçilecek bir gökkuşağıydı yaşamak!

sevinç kahkahalarıyla kelebekler yağardı gökten
şen şakrak yağmur yanılıp kara dönünce
kırağılar aklardı yüzünü küskün kışlann
çocuklann ceplerinde çağlann çerezi: yaşama sevinci
dualan sığmazdı küçümen avuçlanna
göğe açılırdı o boncuk elleri

altından geçilecek bir gökkuşağıydı yaşamak!

ıssız uçurumlarda usanmaz gecekuşlan
sabahı çekerlerdi derin deryaların dibinden
bundandı seslerinin karanlıkta yankılanıp durması
bundandı kınalar yakınması gökyüzünün
şafağın utanır gibi usul usul ağarması bundan

altından geçilecek bir gökkuşağıydı yaşamak!

çiyler öperdi yüzünü ilk ışıklarda
gövermiş dünya bahçesinin

./...

bir sözcük açardı gizem kapılarını ansızın
özlediğimiz yaşantılar dökülürdü masal odalarından
o balkan yüzler, göçmen geçen yüzyıllar
gülümserdi o uzak topraklardan

atından geçilecek bir gökkuşağıydı yaşamak!

resmini göğsümüzde taşıdığımız biri vardı
ağaç gövdelerine adını kazıdığımız
kınk bir ok kaldı geriye şimdi o sevdadan
yüzler güzlere soyundu, dindi ince ağrısı yüreklerin
artık ulu çınarların uğultusu anlatıyor
yılların yılkıya saldığı anıları

oysa
altından geçilecek bir gökkuşağıydı yaşamak!

Ahmet Ada
(d. 1947)

Aşk Her Yerde

Bakışımlı bir aşktır bu, ortak kıvılcım
Paylaşır eksiksiz hüznü bile
Pırıl pırıldır sevinci, duyulur
Kiraz dallarında rüzgâr nasıl duyulursa

Yapayalnız kalır ya bu bahçede
Aşktır akan masayla iskemle arasında
Baştan çıkarıcı bir hüzün, bir ezgi
Keten elbiseleriyle çekip gitmeleri de

Adını sileyaza kanatları aşka benzer
Aşktır gökyüzünde okuduğum kuş izi
Unutulmuş bir umuda benzer
Biliyor musun birikir azar azar
Mutluluk mudur yoksa yerleşir içime

Gülseli İnal
(d. 1947)

Aşk ve Orman

Yüzüyor sularında ak melekler
insanın alın yazısı, dağınık bir gövde
soluyor artık dünya güneşleri ayın seher rüzgârları
soluyor yüksek ağaçlıkta
ve kayıyor gümüş kayığıyla ay
ağaç köklerine
artık tanır gibiyim mavi boşlukta dolaşan
bu unutkan varlığı, toprağı yırtıp gelmişti oraya
başka bir ölüler kentinden geliyorum demişti
duymadığım bir ezgiyle iri gövdesini savurarak
sulara

adımları duyulmuştur ormanda istekleri
sunarken yüksek aşk çatısına
ağaçların köklerinde yıkamıştı ayaklarını
parmaklarından dirilik yücelik akıyordu
ve ben izliyordum onu hafif adımlarla
yürüdükçe bir orman açılıyordu önümde
karanlık omuzlarına inmiş saçların
tanrı mı yolladı seni
ey düşlerin tutuştuğu yer kırmızı kayalıkta

Orman uğulduyor ötede kızgın
yeşil yeşil uğulduyor
ırmağın kan damarları gözüktü
sana verilenden fazla şeyler var
orada bütün biçimler var

./...

ilerlemenin bütün biçimleri sende
orman ötelerinin varlığısın sen
ki gelip buldun beni ay parçalannda.

Arkadaş Z. Özger
(1948-1973)

Büyütürken Bir Gülü

ben bilirim
benim ellerim toplar hüzünleri bir yerlerde
bir yerlerde heryerlerde
suya bakan ceylanın gözlerindekl
çiçek açmış uçukları patlatır
uçuk dolu gözlerim

•

açtıkça dökülen yapraklannı
bir gülün o gülün güllerin
derlerim toparlanım hüznümde
birleştiririm acıları
besleyerek bu özsuyla
çürüyen köklerini incecik gövdemin
çürüyen dallannı işte
yeni bir aşka başlatınm kendimi

kendini kargışlıyan yanlış atımlı bir avcı
pişmanlığıyla büyütürken bir kuşu
dallanmı hüzünlüyen bir kuşu
aşka ve merhamete sığmıyan
acıya ve dallanma sığmıyan
yaralı bir kuşu büyütürken içinde
ben nasıl büyütebilirim aşkımı
yaralı bir vücut yanıbaşımdayken
durmadan çoğalan bir kanın akışı
kanadı kınk bir kuşun yüreğine boşalırken

./...

yalnızlığa ve dallanma başkaldırmalı
kırmızı bir gülü büyütürken
ben nasıl büyütebilirim aşkımı

doğurgan bir döl yatağı benim yüreğim
boyuna arttıran hüznümü
hüznüm ki
hüzünlerin çiçek açmış biçimidir
bunun yeni farkına vardım
yeni farkına vardım tekliğimi çoğaltan
beni ürkek bir ceylan gibi sularından kaçırtan
yalnızlığıma ve dallanma başkaldıran
kırmızı bir gülün varlığını.

artık öfkeyle çoğalan bir tekliğim ben
hüzünlerin ve acıların vücudumda toplandığı.

İsmail Uyaroğlu
(d. 1948)

Şimdi Yoksun

Bir zamanlar öyleydi
Diyelim duruyordun bir ağacın yanında
Kış oluyordu diyelim, tek yaprak olmuyordu dallarda
Şimdi kimse inanmaz buna ama
Çiçekle donanıyordu ağaç bir anda
Kuşu bile oluyordu hatta

Değdiriyordun diyelim parmağını
Hüzne yavaşça
Eriyip rengârenk bir uçurtma
Oluyordu hüzün dokunmanla

Diyelim bakıyordun ağlayan bir çocuğa
Donup kalıyordu gözyaşları çocuğun
Akarken yanağında

Bir zamanlar öyleydi
Şimdi yoksun
Mevsim kış, vakit hüzün
Ve bütün çocuklar ağlıyor

Hulki Aktunç
(d. 1949)

Yağmurun Derinliğinde

Bir ayazma bir de kerevet vardır orada
Uzun yağmurlardan geçerek varıyordun
İtüzümleri dolaşırdı çevrende ve kekik

Derin yağmurlar konmuştu orayla arana
Yol bitince anlıyordun ıslak hayatları
Yıkanıyor diriliyordu çınar toz baskınından
Kurtuluyordu nem düş örtüsü olmaktan

Esemeden doğurulmuş sözler parçalanıyordu
Bakıyordun su bekienmez giysileri içinde dalga
Belki desen belki değil karşısındaki
Asla değil asla

Derin yağmurdan sessiz ne olabilirdi ki
Saklıyordun gövdeni de tin fahişe çıplaklığında
Ayartıcı mı? Yok
Yargılayıcı mı? Yok
Yalnızca kendin

Salt o zaman söner işte anımsama

Behçet Aysan
(1949-1993)

Denize İnen Merdiven

demiryolu boyunca yürürdüm
kara bir gökyüzü yanımsıra
yürürdü.

ve fabrikalara
işçi taşıyan ağır ve hantal
otobüsler

yaşadıklarım
da yürürdü.

karartma geceleri
aydınlık seçeleri
yürürdü

bir günebakan
acıdan dinamitler

kitli kapılar
sinmiş umutlar

güneşi ısıran sessizlik

ve cehennem
ve sevdam

hepsi yürürdü

bir de bakardım
yol bitmiş.

Sina Akyol
(d. 1950)

Sözler

-Melih Ergen'e-

Burda kal. Öğlen avlusunda.

Zamanın yalın diline yerleş.

Ufka bakmanın meraklısı ol.

Maviye, beyaza, gündüze çalış.

Zakkumu anla! Ağusu,
tenime sürdüğüm merhemdir
diye beni, mırıldanıp şaşırt.

Ağustos'un hummalı böceğini
onun terli şarkısını
gayret et,
Türkçe'ye çevir.

Taşlığı yıkamanın
asmayı budamanın
çıplak ayakla yürümenin
hayli zengin
uslubunu edin.

Burda kal. Kalıcı zamanda.
Öğlen avlusunda.

Arın gövdenden. Kendin oluncaya
kadar soyun.

Ferah sular dökün.

Derin uyu.

Ebubekir Eroğlu
(d. 1950)

Gömülmüş Şarkı

gömülmüş şarkısını duyarsın
toprağa girmiş de hayâli kesilmemiş
taşa kazınmamış bir hayatın

yıpranmış satır uçlarıyla
eğilip kulak verdiğin bir kitabede
ağırlığını bırakır vaktin ağrıları
surete girmeden şekillenmeden
şimşek olup gelir bazı anları
yürekten yüreğe ağan zamanın
gömülmüş şarkısını duyarsın

açığa çıkabilir umulmadık bir yerde
bazan sükûna doğru bazan bir hengâmede
durgun müzeler çalıntı deposuyken
az ötesinde yosun tutmuş evlerin
bizim tam insan olan damarımıza
dipten gelen dalgalar bastığında
delinip teknesi batan günlerin
gömülmüş şarkısını duyarsın

kardeş sen de metin ol burda
dayan ve ilkâh et bir ucundan
madem ki yayılıyor ısrarla
renginin sonuna varsın bu gece

en ışıklı köşesi işaret eder
boş gözlere çarpmasa da çiçekler
boş yürekleri bile boş bırakmayan
ölüme en yakın mesafede
gömülmüş şarkısını duyarsın

Seyyit Nezir
(d. 1950)

İnsanın Beyaz Kokusunda

Sonunda oraya geldin, insanın iyi kokusuna
Buluşma kokusuna garlardaki, tazelik kokusuna
İnsanın ilk kokusuna, tutaşan ellerin kokusuna
Dereotunda, pazende, tezgâhta, ilk vakitte
Bütün vakitlerde mutluluğun önüne, acının ortasına
Parmak uçlarındaki o cömert kokuya
O henüz çekilmemiş fotoğrafın arabına
Mürekkep unutmuştu onu çünkü, oraya geldin
Mürekkebinle -kal orda.

Sıfırdasın, kal orda, gölgeni dövmekten geldin
Kirpiklerinin ucunda asılı çığlardan
Anılar kırlangıcından, üstü kalan sözlerden
Alanlara savrulmuş yürek tanelerinden
Karıncadan üstündü tahammülün, geldin
Bir omuzdan ötekine, bu duvardan öbürüne
Sönmemiş kirecin telaşından geldin
Ağzının kıyısında telaşsızca büyüyen o suçlu lekeden.

Suçtur çünkü kök tutması cesaretin yüzlerde
Ordan geldin, hani neden sonra geldin
Sığırcık sesinden, otların gülüşünden
Yanık elmalardan epeyce sonra geldin
Şimdi kahvelerde sessizce bakılır sana
Çay kaşıklan susar, maça ası unutulur yerde
Yürekıer kabanr zonkıayan bir türküyle
Demir yongaları saçılır düşen bir kasketten

Sonra kurulu öksürükler
Hep birden uzanılır sigaraya
Hep birden -uzun ve sesli bir tahammüle
Oraya geldin
Gözlerin yaşardığı son mektubun kokusuna.

Takvimin kokusuna, günleri saymanın hırçın kokusuna
Bak bu çok kötü, anlaşılır bir şey ama kötü
Neye yarar sa sert adımlar taşlan çınlatınca
Oraya geldin -ah ama dört duvar, bir iskemle
Yapışkan izler, vişne çürüğü
Ve gölgemin kilimiyle -oraya geldin
Ki nasıl da saklanırsın hadi denince onlara
Hadi giyin, kabuk tutmamalı bir yara
İşte yıkanmış gömleğin, kravatın orda
Ütülü pantolonu giy, saçlarını tara
Ellerin iki yanında olsun, başın yukarda.

Ve unutma yüzüne haklı bir şarkının rengini
Bir alevin kıvnlarak yükselen rengini
O sade ve güzel rengi vermeyi unutma.
Bir arkadaş sözü var, işte onu giyin, tam üstüne göre
Bir park kahvesinden çıkışta üstüne gelirlerken
O son çıkışta cebinden katlayıp atıverdiğin
O sözü bul şimdi, ateşi mutlaka yar
Ve alma yüzünü yalnızlığın iki arasına.

İşte oraya geldin, yeryüzünün bütün leylaklarına
Bütün su boylarındakl süsenleri bir bir toplar da
Ağzında uzatır sana
İşte ona geldin, sevgilinin kokusuna
Aşkın o büyük ıhlamur kokusuna
O geniş ovalann sofrasına, tenin cihannümasına
Dünyayı ilk bulduğun gündü, göğsünde kırlar
Uzandın o ırmağın dizlerine sonra.

Sonra öylece kalsın dedin, hayat orda kalsın
Ve sonra masmavi çiğler bıraktın
Akasya çiçekleri ve ağzın ufkunu
Çilekler bıraktın ve kolların göğünü
Gelincik damlası ve terin boynunu
Yoktur adı -sözlükler ha deyip de bir türlü bulamadı

Oraya geldin, hasretin çağla tadına
Ki tütüne gider, ordan ömrün ağzına
Yaralar kokan bir türküye, bir hançer
Mersinler kokan bir türkünün sonuna

Zifiri kokudur aslında, çok kötü çöküşür -durma, hemen
Yaz o beyazlığın üstüne: insan, büyüksün
Ve sonsuz bir yüksün kendine, boynunda
Ve boynun bir ayçiçeğinin boynudur, tahammülden
Hep seni güne taşır, defterlere ve mendillere taşır
Bir kalın ilmeğe taşır, kör ve murdar-
Taşısın, işte mendil: dört cebine dört tane.

İyi yere geldin, buluşanların kokusudur, iyi yerdir
Belki de kötü, o sonra anlaşılır
Kokulan sinmiş sana, elbet anlaşılır
Buğdayın kokusu, unun, hamurun
Ve açlığın, belki kanın
Onu bırak, hemen bırak, vakti saati olsun tuttuğun şeyin
Demirinkini al, ham olsun, paslı olsun
Hiç bakma al, suyu da senden olsun
Kömürün yas kokusunu al
Öfke kokusunu şimdilik bırak, uçucu değil zaten
Hep durur, bir şeylere kararak
Kömür deyince, kaleminkini mutlaka al
Bir kokusu çıkar iki açılınca çakısıyla
Tamam, bu koku sittin sene yeter

./...

Suya gider, ekmeğe gider, işe gider, bir nice vakte kadar
Ömründe gider -ömrünün kokusuna, geldin oraya sonunda
İnsanın beyaz kokusuna, yoklayan kokusuna

Hem hangi koku geçebilir bir arkadaş omzunun
-Adını verme onun-
Ömrünü fütursuzca yasladığın o terli vücut kokusu yerine.

Barış Pirhasan
(d. 1951)

Aşkın

Yaşayamadığım bir şeysin sen, elinden tutup sokağa
çıkamadığım
Kış günü bir avuç kar süremediğim yüzüne
Otlar ve çiy damlalarıyla sevişemediğim
Kımıldatmaya bir bakış, bir söz
Tam söylenecekken açıp kapıyı
Karanlık ağzımı ışıklandıran, yakan fotoğrafları
Gümüş laledan masamda, birden leylak...
Dirhemleyen sevincimi ışıktan tartacında
Can alıp veren, su verip gönül yağmalayan
Kurnaz bakkal, hırkama göz diken

Yaşayamadığım bir şeysin sen, kokular dağıtıp
Kendine yeni adlar yakıştıran
Beynimde civa damlacığı, şehvetin sinir telleriyle
Dokuyan kazaklarımı, göz çukurlarımı aşkın
Tılsımlı gövdesiyle ovan
Yastıkta bir yumak saç
Boynu kıvrılıp ölmüş güvercin, dokunamadığım
Şeylersin sen, bitiremediğim...

Gültekin Emre
(d. 1951)

Umut Umut'u Arıyor

Gece kara örtüsünü örtüyor gözlerime
Şapkamı çıkanyorum akşama girerken/yatarken
Elimde solmaya başlamış menekşelerle bekliyorum
Düşlerimi (düş mü koydular insanda), kayıyorum
Yelkensiz direklerin gölgesine, balıkçılar nerede
Sayıyorum balıkların sevdalılarını gizlice
Görüyorum kimseye göstermeden acılarını örenlerini
Ağlayanlarını bir ülke gibi içine akıtarak yaşlarını
Sokaklar peşime düşüyor, kınlıyor dallarım

Kınlıyor dallarım, tarih elimdeki olanaklara
Göz dikiyor, dağlardan iniyorum, bozkırda bir atlı
Kuş kanadında selam, susuz toprakların dilinden
Anlamayan bir yatır, köy okullarının önünde yurdu
bekleyen
Yalnız başına dalgalanarak rahat uyumanızı sağlayan
Yüzlerce, binlerce şehit kanıyla sınlsıklam, oluyorum
(dağda yalnızlık kötü, çamaşırlar çabuk kirlenir)
Tüm büyüleri takıyorum peşime, muskalar koynumda,
okunup
Üflendim el'i olanlarca bir şey olmaz artık (inşallah)
bana

Bir şey olmaz artık (inşallah) bana
Gece kara örtüsünü çekiyor üstümden
Üşüyorum, sarın beni sınırlar, telör-

./...

Güler, giyotinler, idam sehpaları, coplar, ana-
Yasalar, pörsümüş memeler, çift başlı doğan
Çocuklar, hastanelere alınmayan hastalar
Hayali ihracatçılar, kapanmayan yaralarım
Biraraya gelmeyen iki yakalarım, çiçek-
Siz balkonlar, uyku sersemi sokaklar, inti-
Harlara konan yasaklar, muzır yasalar
Haritalar açık duruyor önümde
Pusulalar getirin siz/Korsanlar
Uzun palalarıyla geriye kalan
Günlerimi istiyor benden
Kırılıyor dallarım

Ben bir daha hangi bahar açacağım

İzzet Yasar
(d. 1951)

Aşk Şiirleri

I.
ellerini uzatabilecek misin

gökyüzü bile durdu
dondu kaldı bulutlar

ıssız göl diplerinde aşkımız

gözlerimiz zincire vurulmuş
kurşuna dizmişler sesimizi

görüyorum hâlâ
ince ince kanıyor ellerin
ellerini uzatabilecek misin

2.
duruyor
sızısı yüzümde
pıhtılaşmıyor
dağ yollarında
ıslak
merdiven altlarında
yaşıyor kan
ağzın gül kokulu ağzın
ölümler anlatıyor
durgun sularda
kıpırdayan

3.
birden rakıya su karışır gibi
gülüşün ağaçlıklarda

4.
kızanyor
kalemimin ucu
ıssız göl diplerinde aşkımız
kızanyor duyuyorum
bak
omuzunda çapraz ninniler
yeni doğmuş bir mezarlık ayağa kalkıyor
şehrin yağmalanmış meydanlannda
bırak ellerimde atsın
esmer yiğit yüreğin
artık içtiğim rakı
yediğimiz kurşun ayn gitmesin.

Erdal Alova
(d. 1952)

Birinci Tekil Şarkı

Ben bir yaban atıyım
Serseri rüzgârlardan doğma
Sarhoş bir denizanasıyım
Geçiyorum
Budanmış budunlar arasından
Ömrüm benim
Uyur gibi yapan çocuğun
Bütün duyduklan
Bir elim orgda
Bir elimde orak
Geçiyorum dünyadan
Turnede bir oyuncuyum
Uyandığı şehri tanımayan
Yaşım yok
Adım hiç Erdal olmadı benim
Kötü tarif edilmiş
Bir adres gibi
Dolaşıyorum gövdemi
Geçiyorum yıllardan
Unutmaktan yorgun
Beynim bir sonbahar sarayı
Kızgın sözcüklerden bir kovan
Yunuslar gibi sıçrıyor
Aklımda dizeler

Geçiyorum günlerden
Yan kör bir kaptanım
Karada yerim yok
Deniz istemiyor beni
Ölümse çoktan çevirmiş
Gönderdiğim haberciyi
Geçiyorum
İçimde kıpkınk tannlar
Bir dağ puluyum
Akdeniz'e yapışmış
Tuzgölleriyle ağlayan bir babayım
Bitik bir kentim
Eski adını sayıklayan
Arkamda hüzün alayları, yıkımlar
Açık kalmış bir köy çeşmesiyim
Unutuştan sonsuza akan

Abdülkadir Budak
(d. 1952)

Aşk Beni Geçer

Çünkü bacaklan uzun, mesafe tanımıyor
Çünkü rüzgârın atında, büyük deneyiminde
Elbette aşk beni geçer haritayı kendi çizmiş
Dağlan iyi biliyor, nehirleri de

Bir ateşin koynunda uyuyorken bile geçer
Serin su başlarında dinleniyorken bile
Ve ben onun peşinden kurşun olsam yetişemem
Okyanusa vardığında göle gelmiş olur muyum
O çınar olduğunda yaprak olur muyum ben?

Bir dille yetinirim, bütün dilleri öğrenmiş
Dumana tanım ararım, yangınlardan geçmiş o
Ben merdiven anyorken çoktan çıkmıştır göğe
Bir kadının saçlarına takılıp kalmış iken
Ruhunu ele geçirmiş binlerce sevgilinin
Bende bir esimlik yel, onda her zaman deprem
Elbet aşk beni geçer
Tren rayların üstünden

Aşk şiiri yazdığımı sanınm, ne hafiflik
Destanı bitirmiş olur ben çıkarken ilk dizeden
Uçup gitmiştir evet dünyayı kanat eyleyip
Ben iki teleği yanyana getirmişken

Aşk beni bir daha geçer
Tren rayların üstünden

Turan Koç
(d. 1952)

Sarmal

bu duygular mı
sırtımızdaki ateş
bu duygular mı
ayartır kokular gözlerimizi
diri yalnızlıklar içinde
memeleri ağırlaşmış bir kadın
gibi doğurgan gece
ışır alnımızda ter
hani bir hüzün bir gün çeker
değil mi ki senin resmin güzeldir
değil mi ki bu yüzden
bütün yazlar değişken
bütün saatler aynı
değil mi ki bir gezgin
içinde kudüm sesleri
yiterse böyle yiter

ne değişir sanki
bir deliliği oynamaktan
sabahtır
giysilere dokunmak olanağı
akşamdır hani gözler içinde kalmak
hani esmesin diye kuşlar
kadınlar hani boş odalarda
herhal teper içimizden kalabalıklar
herhal biz bütün evlerde

./...

iş yerlerinde çocuk bahçelerinde
nasıl düşerse içimize o su
yeniden bir demirciyiz işte

dur daha
kokulu kapalı çarşılarda
bastır soluğunu ağzımıza
alna dokunan bir el
gibi ürperti gibi
dur daha
seni sevmekten
dünya ne kadar sıcak içimizde

Mehmet Müfit
(d. 1952)

Tekkede Bahar

yan ibrahim, yannnn
kocaman bir yangın senin olsun
gel çök aramıza küçük osman, senin de
ayak uçlann tutuşsun

bir düş ki çift kağıda sanlır, bir düş ki
merdivenlerinden çıkarken sarşın ve uzun
inerken kanşık ve sussuzdur, bir düş ki
yarım aşklar, mayhoş elma kurusu ve ıtır
süslü at arabalarıyla irili ufaklı
tozlu kasabalan dolaşır

kütür kütür bir bahar nasıl çalınır
eriklere mi dalalım, dutlara mı
kamyon rampada; haydi fırla şerafettin
bir çığlık yap, at karpuzlan kafamıza.
sonra kızlan tahrirat katibinin
sonra kaymakamın karısı; bir bir düştüler
horozlu aynaya, bıyıklarımız da yarıştı
sakallı amcanın bastonuyla

bırak ismail soğusun, ismail bırak
bu tekkeye biliyorsun, erimiş
bir baharla girilir ve o bahann ipleri
kanatsız kuşlann dilindendir
bırak ismail soğusun, tekkeye bahar

./...

fiyakalı girsin; okeye yatsın kahvelerde
kitaplara takılsın, tafra yapsın çalım satsın
bayramlan annesinin mezarında dua okusun.
bırak ismail soğusun, soğusun bırak
fısıltılarla anlaşsın; hesap
versin şubelerde, duvarlara işeyip
damlara girsin, işkencelere

Enis Batur
(d. 1953)

Kör Başlangıç

"Ne çok yaşdönümü, krizi geçirdik hepimiz" demişti, geceyarısı -son sigarasını söndürüp kalkmadan: "Askerler, kötü paranın kötü dağılımı, değer bunalımı ve bir sürü devrik eş dost" Bütün bunlardan kopmuş bir fiesta gibiydi şehir: Pencerenin geniş ufkundan yaylım ateş uzanıyordu karanlığın uçlarına. Gerçekten de bir yanlışı bir başka yanlışla düzeltircesine, telâşla savrulmuştuk oradan oraya: Kimi getirsek gözümüzün önüne kırık dökük eşyaları çağrıştıracaktı. Yitirilen bunca saf hedef, geridönüşsüz kararların yıprattığı uykularımız, sabah uyanınca yüzümüzde patlayan yalnızlık damarı ya da yanımızda yatan yabancının bir akıntıda hızla uzaklaşan gövdesi: İçimizde toplananlar çapraz sağlamada bulduğumuz şaşkın bir eksiği kapatmaya asla yetmeyecekti.

Fırlayıp ayağa, gecikmiş birinin kaygılı acelesiyle montunu geçirmişti üstüne: Biliyorduk, o ve ben: Yoktu bekleyenimiz, beklediğimiz kimse kalmamıştı- bir tek kıvılcım belki: Beklenmedik bir değişim, dalgın bir köşede çarpışacağımız beklenmedik bir gölge, kökünden tutabilsek kül olacağımız sert bir dönemeçten umduğumuz kör başlangıç.

Şükrü Erbaş
(d. 1953)

Köylüleri Niçin Öldürmeliyiz?

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar ağırkanlı adamlardır
Değişen bir dünyaya karşı
Kerpiç duvarlar gibi katı
Çakır dikenleri gibi susuz
Kayıtsızca direnerek yaşarlar.
Aptal, kaba ve kurnazdırlar
İnanarak ve kolayca yalan söylerler.
Paraları olsa da
Yoksul görünmek gibi bir hünerleri vardır.
Her şeyi hafife alır ve herkese söverler.
Yağmuru, rüzgârı ve güneşi
Bir gün olsun ekinleri akıllarına gelmeden
Düşünemezler...
Ve birbirlerinin sınırlarını sürerek
Topraklarını büyütmeye çalışırlar.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar kanlarını döverler
Seslerinin tonu yumuşak değildir
Dışarda ezildikçe içerde zulüm kesilirler.
Gazete okumaz ve haksızlığa
Ancak kendileri uğrarlarsa karşı çıkarlar.
Adım başı pınar olsa da köylerinde

/...

Temiz giyinmez ve her zaman
Bir karış sakalla gezerler.
Çocuklarını iyi yetiştiremezler
Evlerinde, kitap, müzik ve resim yoktur.
Bir gün olsun dişlerini fırçalamaz
Ve şapkalarını ancak yatarken çıkarırlar.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar köpekleri boğuşunca kavga ederler.
Birbirlerinin evlerine ancak
Ölümlerde ve düğünlerde giderler
Şarkı söylemekten ve kederlenmekten utanırlar
Gülmek ayıp eğlenmek zayıflıktır
Ancak rakı içtiklerinde duygulanır ve ağlarlar.
Binlerce yılın kalın kabuğu altında
Yürekleri bir gaz lambası kadar kalmıştır.
Aldanmak korkusu içinde
Sürekli birbirlerini aldatırlar.
Bir yere birlikte gitmeleri gerekirse
Karılarından en az on adım önde yürürler
Ve bir erkeklik işareti olarak
Onlar herkesin ortasında döverler.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar yanlış partilere oy verirler
Kendilerinden olanlarla alay edip
Tuhaf bir şekilde başkalarına inanırlar.
Devlet, tapu dairesi, banka borcu ve hastanedir
Devletten korkar ve en çok ona hile yaparlar.
Yiğittirler askerde subay dövecek kadar
Ama bir memur karşısında -bu da tuhaftır-
Ezim ezim ezilirler.

./...

Enflasyon denince buğday ve gübre fiyatlarını bilirler
Cami duvarı, kahve ya da bir ağaç gövdesine yaslanıp
Onbir ay gökyüzünden bereket beklerler
Dindardırlar ahret korkusu içinde
Ama bir kadının topuklarından
Memelerini görecek kadar bıçkındırlar
Harmanı kaldırdıktan sonra yılda bir kez
Şehre giderler!

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar otobüslerde ayaklarını çıkarırlar
Ayak ve ağız kokuları içinde kurulup koltuklara
Herkesi bunalta bunalta, yüksek perdeden
Kızlarının talihsizliğini
ve hayırsız oğullarını anlatırlar.
Yoksulluktan kıvrandıkları halde, şükür içinde
Bunun, Tanrının bir lütfu olduğuna inanırlar.
Ve önemsiz bir şeyden söz eder gibi, her fırsatta
Gizli bir övünçle, uzak şehirdeki
Zengin bir akrabalarından söz ederler.
Kibardırlar lokantada yemek yemeyi bilecek kadar
Ama sokağa çıkar çıkmaz sümküre sümküre
Yollara tükürürler...
Ve sonra şaşarak temizliğine ve düzenine
Şehirde yaşamanın iyiliğinden konuşurlar.

Köylüleri niçin öldürmeliyiz?

Çünkü onlar ilk akşamdan uyurlar.
Yan gecelerde yıldızlara bakarak
Başka dünyalan düşünmek gibi tutkuları yoktur
Gökyüzünü, baharda yağmur yağarsa
Ve yaz güneşleri ekinlerini yetirirse severler.

./...

Hayal güçleri kıttır ve hiçbir yeniliğe
-Bu verimi yüksek bir tohum bile olsa-
Sonuçlarını görmeden inanmazlar.
Dünyanın gelişimine bir katkıları yoktur.
Mülk düşkünüdürler amansız derecede
Bir ülkenin geleceği
Küçücük topraklarının ipoteği altındadır.
Ve birer kaya parçası gibi dururlar su geçirmeden
Zamanın derin ırmakları önünde...

KÖYLÜLERİ, SÖYLEYİN NASIL
NASIL KURTARALIM?

Erol Çankaya
(d. 1953)

Yağmurun

Sağnak kendime itiyor beni
Bir ben bir de akşam şehrin ortasında
Yaslandım yüreğime ki kahnmı o çekiyor
Yüreğim kl şafak delisi, kaç yangın yeri
Yıllar var ki taşımış ağrılarımı
Şimdi serinliğe bırakarak kendimi
Düşünüyorum, bir bir yaşadıklarımı
Bir büyük coşku muydu birkaç kımıltı mı
Bir patlama mı damarlarımda yoksa?

İnsanlar şaşırtıcı bir hızla dolduruyorlar
Sabah olunca durakları akşam durakları
Basmakalıp sevdalar yürek pahası aşklar
Bürokratlar bankacılar binlerce göz
Beyinler eller bakışlar eskiten o
Ve o durmadan kendini bıktıran şehir
Yatakta küfürde dostlukta benzediğimiz
Ona benzeriz kendine uydurur zorla
Bir daraltı yaşar herkesin dudaklarında.

Memurları sormayın muhkem masalarında onlar
İşçiler giderek volanlara benziyor
İnsanlar kendi rağmına yaşıyor olsa da buralarda
Fersiz bakışlar kanatan sözlerin arasından
Yaklaşan adımlar duyuluyor fakat
Kazınsın yaldızı boş kibri de yırtılsın
Kendini tanısın diye şehir.

Yağmur çarpar ışıldar kirpiklerim, kara
Uçlarında ince fikrin ağnsı
Gördüğüm karartamıyor kalbimi ama
Ve sağnak tam üstünde kollarını yaymışken
Uğultular, ölgün ışıklar uzak sokaklardan
Kalem tutan elleri, daralan yürekleri
Bir bir serinleyip geçiyor yağmur
Aydınlanıyor şehrin alaca vakti.

Şuram harlanır yağmur duygularından şimdi
Sağnak ısrarla çarpar parlatır varoşlarını şehrin
Varınca bakışlarım kamaşan o aydınlığa
Hiçbir bakış silemez gözlerimdeki rengi.

Metin Cengiz
(d. 1953)

Yasaklanmış Bir Aşk

Titrek kar taneleri uçuşur ya gökyüzünde
Ateşler arasındaki bir demirin
Kıvılcımlarının uçuşması gibi ışıltılı
Öyle, sanki yeniden doğuyorum dünyaya
Seninle her yeni güne başladıkça

Sokaklar geçiyor benzer birbirine
Mevsim yağmurlar iki ışık arasında
Binlerce çiçeğin gölgesi bir ırmağa dönüşüyor
Nakışlar atıyor uzaklarda bir kuşun sesi
O an, dirilen bir güçle gözlerine bakınca

Uyuyup uyanıyoruz sesinin tınısında sevgilim
Sessizlikler yontuluyor beyaz bir mermerde
Bir yabancı geçip gidiyor bir yerlere
Ve başlıyor bir coşku birdenbire
Yabanıl bir coşku, kanımızda bannan
Sen yasaklanmış bir aşkı bir cinnetle fısıldadıkça

Tarık Günersel
(d. 1953)

Yangın

bir yangın istiyorum, ne ulu olur şu dağların tek bir alevde birleşmesi,
bir yangın bekliyorum, dört gözle,
doğum türküleri çağırarak atılacağım ve bir parmak yangın çalıp şenlendireceğim alnımı,
birer parmak da yanaklarıma süreceğim ve kavrulan karıncalara göstereceğim bakın doğa beni öptü diye,
ta iliklerime dek ısınmak bir yana,
kapkara kesilmiş bir şey bulacağım yerde ve işte bir tavşan ayağı diye sevinç çığlıkları atacağım içim ürpererek bereket dualarını okuyacağım,
dualar okuyacağım yangının tükenmemesini putlaştıran dualar,
ağaçların sürmesini, hep sürmesini, durup dinlenmeden sürmesini söyleyen dualarım var benim,
alevlerin ölümsüz ritmini çizeceğim beynimin en duyarlı hücrelerine,
yangının bir uğultusu vardır hani, işte ben onun ardındaki müziği bulacağımı inanıyorum,
dualarımda sanki hep o müziği ah yakalar gibi oluyorum,
dostlarımın halini merak ediyorum,
herhalde selamlarımızı alevlere takıp ak bulutlara yazacağız,
belki bir kısmı şikâyet mektubu yazacak onlara külrengi bulutları ayırmayı düşünüyorum,
bana kızan olacak mı acaba, e olur elbet, insan hali,
onlara pembe bulutları ayıracağım sürpriz olsun diye,
bu derece önemli bir yangının kendine göre bir vakarı vardır,

./...

öyle deli gibi değil ama şöyle alımlı bir tavrı olacaktır alevlerin, eğitilmiş,

kimbilir belki önce hangi cins ağaçları yakmayı kararlaştıracaklardır,

yo bu kadarı da fazla, yangın dediğinde şöyle erkekçe bir hoyratlık olmalı doğrusu,

biraz tepeden bakabilmeli,

gözlerim ergeç parlaklığa alışacak, ben o zaman kafadar birkaç kişi bulup hora tepmek istiyorum,

hatta bana öyle geliyor ki kendimden öyle geçeceğim ki ayağım yerden kesilecek

alevlerin tepesinde oynayacağım,

biliyorum uzunca bir alev bana âşık olacak ve benim için kıvrılacak,

döne döne kıvıracak sert bir çınarın gövdesinde,

ben kendimi ele vermeden bakacağım,

şöyle göz ucuyla, süzerek,

böyle zamanda öyle bir tek aleve bağlı kalmak istemem doğrusu, pan gibi sıçrayıp uzaklaşacağım o alevin görüp duyamayacağı bir yerlere,

biliyorum o bir an önce işini bitirmek için çaba harcayarak, bir an önce ölebilsin diye, benim için,

istemezdim, ama böyle şeyler bu büyük serüvenin getirdiklerinden,

saçlarımı servilerden tutuşturmak istiyorum, en zarif, en uzun serviyi bulacağım, kuştüyü yastığa koymuşum gibi olacak.

doğa ya al beni ya ver kendini bana,

öyle bir yangın istiyorum ki memleketimin bütün dağları sanki tek alev olsun, ben size ne diyorum, doğum türküleri yakacağım yangının bitmeyişini kutsayan dualar okuyacağım ağaçların sürmesini hep sürmesini durup dinlenmeden sürmesini söyleyen dualarım var benim,

bir parmak yangın çalıp şenlendireceğim alnımı,

birer parmak da yanaklarıma süreceğim ve kavrulan kanıncalara göstereceğim bakın doğa beni öptü diye.

Ali Günvar
(d. 1953)

Yolculuk Şarkıları'ndan

ikinci şarkı
(Merlin'in Baladı)

güz gri bulutlarla döküldü kente.
serin rüzgârlara savurduk ürkek bakışlarımızı
fuhuş kahvelerinin cüzzamlı masalarında
koymuştuk ömrümüzü. oturmuş, konuşuyorduk.
küçük hortumlar çevirmedeydi
bulvar boyu yorgun yaprak ölülerini
thoes ofereode, thisses swa maeg...

hayli solmuş bir gelin çiçeğiydin sen
şebgûn bulutlarına çürüyen imgelerimin
uzun bekleyiş şarkıları damlardı
ıslak dudaklarından. ki buzlu camlarda
sönüp gidince son iletişimler çarpık
flüoresanların depremi sarardı kristal
kadehleri. lâkin hiçbiri yok artık...
thoes ofereode, thisses swa maeg...

çini vazolarda solan glayöl müjdeledi
nihayet, bungun yaşlılığımın giderek
ağırlaşan kışını. buğulu gözlerle içtim
son kez, çorak ovalarını baba toprağımın.
thoes ofereode, thisses swa maeg...

ve sisli peronlarda yakınlaşırken yolculuk saatim,
bir vakitler şimşekle koşan ben, bir hiçtim.
ki dostum pınar, puslu yansınlarla aktı
vadiler boyu. ve uzun bir yas çığlığıyla
inletip dağlarımı şal örgüsü kanatlı puhu kuşu,
gökyüzünün bağıl sulannda, sessizce,
izledim, eksi sonsuzda çınlayan varoluşu.

ve kin soluyan dağların sarp yamaçlarında bir gün,
yaşlı kâhinin uzaklardan şarkınan sesini duydum.
lâkin bundan böyle
içimsıra beslenen korkularla doluydum.
çiylenen kelebek ölüleri kanatıyordu avuçlarımı
thoes ofereode, thisses swa maeg...

Arif Ay
(d. 1953)

Kundak

balkonlar birer baykuş gözü
soluyuşları kurşun döktürür günlere
ısmarlama giysilere sığmayan
tutuklu aklığımla geceye makas denli
kasırgalaştırıyorum öfkemi

içime bir deniz girer
ölümün gerçekliğini ezberleyen aynalar
aynalar kalbiniz gibi paramparça
fırtınalar neyi yoklar

tahıl başağı erginliğimin
çöllü bilir gereğini
karanlıklarda üstüste çiçeklerin
çiçeklerin ölümün örsüne sürüldüğü
devenin bıçak gördüğü bu yeri

kendimi germem gerek
çölde büyümenin bilincini sarsarak
irileşen gözlerime sığmayan
her damlanın kumtanesi olduğunu
kumtanelerinin birer gülle olduğu günleri
bilmem gerek

yürür deniz dürünür deniz
Mecnun Leylâ'ya böyle ağlardı
kalbim diyorum
gelirse aşk

o gelir evren canbulur
gök giyinir o gelir
yarın insanlar
yağmurla ağaran sabahı
su bilenler suyla bilenenler
aşk su yüzü elleri
gelirsem yâri almaya
öfkeyle girilen yer kalmaya
dost geldik dost olmaya

Tuğrul Tanyol
(d. 1953)

Cem gibi

Mehmet Müfit'e

Gün soldu, eteklerinde kızıl pırıltılarla damlarken su
Gecenin yenik bahçesinde dolaştım, san bir yağmurdu
Bitip tükenmeyen kayalıkların ortasında mahsur
İçimde titrerken anılar ve kaçışın bakır kokusu
Çocukluğum bir taht odası, Bursa'da yenik sultanlığım
Bütün kapılar kapanmış, bütün kapılar sur
Döndüm, ardımda yansıyan o büyük aynayı gördüm
Varlığın ve hiçliğin kaynaştığı, göçebe yağmur.

Gün soldu, eteklerinde kızıl pırıltılarla damlarken su
Vardığımda yoktu bütün kapılar. İskele, günbatımı
Rodos'a doğru batık tekneler. Kadırgamın şişmiş
Tahtalarında çırpınan rüzgâr
Duydum, yüzümün büyük sularına çizilen.

Ta orada yüksek dağlar, bu dik ve acılı yol
Bir at kişnemesi, yağız gül kokusu
Çökmüş tapınakların altında gizli geçitler
Ve küflü mahzenlerinde taşlaşmış ölüler korosu
Giden kim? bu ilkyaz şafağında yolcu edilen habersiz
Beyaz kefenlerine bürünmüş yürüyen bakirelerle.

Birden şimşek! ve göründü ve yokoldu kapılar
Yenilgi ve acı, kaçış ve sürgün. Zamanın yitik
Aynasında tüterken yalnızlığın bakır kokusu
Alnıma dövülmüş bu ilenç, bu belirsiz yolculuk

./...

Duydum etime değişini bin kızgın demirin
Karanlık mazgallarından sarkan gövdemin...
Bir ilkyaz şafağında kurban edilmişliğim.

Birden yağmur! ve yüzümün yarısı akıp gider
Benim gözlerim yok, kurşun! sıcak ve ağdalı yüzgörümlüğüm
Issız oyuklarında derin uğultulanıyla rüzgâr
Gözlerimin ıssız oyuklarında... Sıra kimde?
Batık teknemin suya gömülmüş ahşap direklerinde
Asılmış tüm yolcularım. Celal'im! Sinan'ım!
Bu deniz nereye gider, bir biz kaldık
Ve yağmur tüm kapıları siler.

Ben Cem, daha dün yarım imparatordum
Kestirdiğim paralarda soldu vücudum
Öldüm binlerce ölümle, kıyıya vuran cesedime baktım
Yağlı urganlar bağlayıp boynuma (iskele, günbatımı
Rodos'a doğru batık tekneler) yürüdüm, artık
Bana bu dünyada yer yok
Ne saray, ne köşk; ne rütbe, ne taht
Ağabey el ver yanına geleyim
Al beni, sonra istersen boğdur
Bir yanım zifiri karanlık, bir yanım... birden yağmur!

Günler bir ormanın sessiz çığlığına gömüldü
Kendi içine düşen dipsiz kuyulara. Cesaret:
Gözbebeklerimin içindeki karanlık ülke
Perili... ve hiç varılmayacak.

Gün soldu, eteklerinde kızıl pırıltılarla damlarken su
Bir at kişnemesi, yağız gül kokusu
Vardığımda yoktu bütün kapılar.
Ben yitik zamanın altında kaldım
Silindi kapılar ben dışarda kaldım
Bu soğuk, bu kimsesiz karanlıkta

Yaşar Miraç
(d. 1953)

Gurbette

gurbete kaçacağım
o lâcivert ülkeye

o üzünç denizine
uzayan iskeleye

ansızın sormaksızın
neler kalır geriye

gurbete kaçacağım
o kimsesiz ülkeye

o geri dönülmeze
bağlanan ilk köprüye

umarsız durmaksızın
acılar tüketmeye

gurbete çıkacağım
o duvaksız tepeye

o yolunda gözyaşı
çeşmesi kuru köye

kopup yalnızlığımdan
kopup sonsuzluğumdan

gurbete kaçacağım
gurbete tükenmeye

Ali Cengizkan
(d. 1954)

Solfasol Otobüsü

Haydi gel, bir kere daha deniyelim,
Mutluluk hakkını kaptırma başkasına.
Solfasol otobüsüne binelim sıkışıktır,
Yakın olmanı istiyorum bana,
Asu gel, bir kere daha deniyelim.

Bu otobüs en kalabalık, en coşkunu,
Yollarda hemen hergün kaza,
Ama olsun, biz yine ona binelim.
Şöyle geç, hem biraz daha sokul,
Duymak isterim o kızoğlan kokunu.

Senin ellerin ne küçükmüş ki,
Tuttuğun bir ölü gövde olmasın.
Derin nefes al, geleceği düşün.
Bilincini sık, yaşlar dolmasın,
Senin gözlerin ne büyükmüş ki.

Asu gel, bir kere daha deniyelim.
Asu gel, solfasol otobüsüne binelim.

Şavkar Altınel
(d. 1954)

Gece ve Sessizlik

Cumartesileri
sinema dönüşlerinde
geçerdim bekçi düdüklerinin
yankılandığı boş sokaklardan;
demir kepenkler, bitmeyen kaldırımlar,
apartmanların giz dolu karaltıları
uzanıp büyüsünü yakalayabileceğime
inandığım hayattı.

Sonra başka bir kıtada,
artık büyüyü bulamayacağıma emin,
başka sokaklardan geçtim geç vakit,
kendimle kavga etmesini öğrendim
ve hırsla günlere söverek
tükettim kalanını gençliğimin,
mutsuzluğun da mutluluk gibi
geçici olduğunu bilmeden.

Şimdi burada gece ve sessizlik,
ağır ağır tıkırdarken saat
soğuk yoğunlaşıyor evin çevresinde,
buz gibi cama dayıyorum alnımı:
Önümde hiçbir şeyin
kıpırdamadığı yapraksız bahçe
ve üstümde donuk ışıkları
kendileri çoktan ölmüş yıldızların.

İlhami Çiçek
(1954-1983)

Satranç Dersleri'nden

VI
bu hüznün
mesnevisi yazılmadı
gürbüz tarhlar öldü
o ceylanda
birkaç minyatür
mütekeddir
-de bana bu esrime
bu koygun minyatür yalnızlığından
başka nedir - oysa
kocamandır aşk
usanç
hep eksiler alanında
olup biten birşeydir
parçala bu trajik geçiti
o taşı sür ey insan
taşı taş - çünkü saat
sınanan bir süreçtir ve atlar
yanıldıklarında
kaygan
o karangu duvarına çarpıp kuşkunun
düşer ölür atlar

çünkü satrançta
çünkü orada ve burada
her zaman
./...

Öğretidir zaman
aşkın da
katlan vardır - kadim
kabank bir öyküdür alınyazısı

ey aşk
elbet başındasındır belâ kitabının
ne çok dilin var
gece ki anlamadı
şu anda
o
ibrahim ve ishak
yargıç yok taşı kim atacak
leyla bilmez mi gerekli olduğunu
diye döğünüp duran
gece ki ey gece
o küllî aynalar
seni ararlar
ıssız bir hat fotoğrafın
dan sana çıktım

oynanan
göstermelik bir sonoyunuydu
aldandın
ağır taşlar verdik
...ve ay seni bulduğunda
yani ki kanıtladığında kendini
ben
müthiş bir başlık atacağım
şiirime
sevgili gecem diye

Hüseyin Avni Dede
(d. 1954)

Giyotinsiz Karanfillere Ağıt

kendimden biliyorum
sizi de ağlatırlar bir gün
nasibi acılardan alırsınız
sizi de öksüz bırakırlar bu kentte
bu kentte boynu bükük kalırsınız

kendimden biliyorum
hangi çiçeğe uzansanız
karanfil takılır elinize
güneşi eksik olmayan bir yürekle
ölü sokaklardan geçersiniz
dar ve uzun
ister istemez yalnızlık girer kolunuza
acılan bir kenara itmek istersiniz
kendimden biliyorum
zamanı kurşun gibi eritmek istersiniz

kendimden biliyorum
siz de alışırsınız zamanla
alıştım karlı gecelerin yağlı karanlığına
sattım kırmızı kazağımı ve akik yüzüğümü
klrmızı kazağa ellibeş lira verdiler
akik yüzüğe yüzotuzbeş
cebimdeki yirmi lirayla ikiyüzon etti
alıştım yağlı karanlığına karlı gecelerin
giyotinsiz karanfillere ağıt tuttum
önce aklımdaydı suyu ekmeği umudu
sonra unuttum

Veysel Çolak
(d. 1954)

Zaten Bitmişti Yaz

Bu fotoğraftan dışarı çıkalım, üşüten gölgeden
Bir şey olsun, bir şey kalbimi asi kılan
Solan yüzümüzü bize uzak dünyadan kurtaralım
Hep düşülsün sokakların özlemiyle; yaşatan hız
Kışkırtan hıçkırık, bozulan düş kaldığı yerden.

Bu bakır çerçeveden dışarı çıkalım yeni günahlara
Kıyılarını kaybetmiş bir deniz olarak dağılalım.

Zaten bitmiş yaz
En çok soğuyan bir şeydi, yorgundu
Birikip durmuştu ayrılıklara.

Ne kadar kaçsam ölüm haberlerinden ve taşan günden
Ezilirdik bir dalgınlıkla ve önceden kırılgan
O incelen boynumuz kopartılan bir şeydi
Ve eğiten çelişki, emek ve meta,
Duygularımız satılan bir şeydi daha çok.

Ellerimizin buluşması önceydi yalandan
Dağlarla buluşmaktan daha hüzünlü
Daha sokulgan ama bitmişti yaz,
Hayat ıslıklıyan bir şeydi
Dağılıyor hep öbür yüzünden atlayıp geçince.
Biliyorum benden sonradır bütün başlangıçlar
İşte bunu saklıyamam
Kendine kalabalık bir kadından.

Gözleri mutsuz, yüzü lekeli, göğsü sonuna kadar açık
Bakın nasıl düşürüyoruz birbirimizi ve aldatıcı
Günleri başlatarak, bir şeyler umarak karanlıktan
Yataksız bir kadın, evsiz bir erkek; sorular
Zaten bitmişti yaz, kendi dünyada parçalanan.

Hüseyin Ferhad
(d. 1954)

37. Enlem

Kandan söz etmeyeceğim artık, kırımdan.
Yürünmedik yollar var önümde.
Artık söz etmeyeceğim kan dolu kırbadan.
Yollara kar yağıyor.
Bir tekne bağlı duruyor düşsel iskelemde
atlastan yelkenleri açılmayı bekliyor.
Gitmeliyim; unutmalıyım köylü hayatımı;
açık denizlere sürmeliyim atımı;
yeni çentikler açmalıyım totem direğimde.
Dağ rüzgârlan eteklerime dolanıyor-
kepeneğimi sarp vadilerin yamaçlanna sermeliyim.
Koyun sürülerim ovalara dağılıyor-
mataramdaki bengisuyu meralara serpmeliyim.

Türkiyem, sevgili yurdum, kolları bağlı ülke.

Yürüyorum, yürüdükçe dağlar üstüme devriliyor.
Yürüyorum, yürüdükçe kuşlar başıma üşüşüyor
buzulların çözülüşünü görüyorum kanatlannın arasından.

Karlara yuvarlanır günün çıngırağı
küllere bulanır saatler
hüznün uzun sessizliği
uzun tınılan yalnızlıkların
beyaz keder
yaban kazlannın sağanağı.
Kırlara yuvarlanır beynime akan öfkenin karanlığı
kinin mor karanlığı.

Lâle: kül çiçeği. Gül: alevden sedef.
Görünmez atlılar geçiyor alnımdaki kınşıkıardan
yürüdükçe, kül ipeğimi alevle nakışlıyor göğsümdeki gergef.

Gölgesi yüzüme düşer ormanların
gözlerim tutuşur
tüm kıyıları büzülür İhtiyar Asya'nın
ruh barbarlaşır
ten barbarlaşır
yanık izleri kalır ellerimde büyük talanın
tarihin buruk gülüşü kalır
toprağın sömürge çağı.

Dünya, bir kule. Nöbet yerinde bir siluet dolaşıyor. Gece, sürüklenerek geliyor arkasından. Yıldızlar dökülüyor gökyüzünün kara atlasından. Pembe kar taneleriyle örtülüyor yanardağların ağzı. Nehirler kaynıyor -kanımız değil-. Yalnızlıklar mayalanıyor -akıımız değil-. Zelzele değil fakat toprağı sarsan, biziz. Dünya, etrafı sarmaşıklarla çevrili bir kule. Bir mahkûmun ayak sesleridir mazgallarından dışarıya sarkan.

Türkiyem, sevgili yurdum, kolları bağlı ülke
yaralı bir eşkiya gibi çırpınıyor şafak
yüzündeki kaygı içimi acıtıyor,
soluyor Hakkâri, sararıyor Reşko dağının ak papağı.
Türkiyem, sevgili yurdum, kolları bağlı ülke
tebdil ve hüzünle geçiyorum güneydoğu sınırından
genç bir köylünün alnına çakılı
kırık bir ayna gibi, ürkek;
göğ ekinler türkü söylüyor
uğultularla çalkalanıyor gökkubbe
yankılanıyor yüreğimde bir ceylanın ince çığlığı.

Yüzlerce serçe havalanıyor saçlarımdan. Yüzlerce çaylak

tünüyor kirpiklerimin gölgesine. Ayaklarımın altından toprak kayıyor. Kemikleşiyor keçe postallarım. Koltuğumdaki haritadan sesler geliyor. Açıp bakıyorum, 37. Enlem boydan boya kanıyor. Sesler sesime karışıyor. Açıp bakıyorum, 37. Enlem boydan boya yanıyor. Ey ulu sessizlik seni duyuyorum!

Görünmez atlılar geçiyor alnımdaki kırışıklardan.

Işık. Öncesiz ve sonrasız ışık içine yuvarlanıyor dünya. Boşlukta birer kalker yaprağı gibi bulut hevenkleri. Yeşil bir düzlem üzerine kayıyor tan. Karalmış yıldızların arasından ihtişamla yükseliyor ay. Kahredici bir sessizlik sonra. Uzaktan uzağa atılan kurşun sesleri, tökezleyen hayaletler. Unutulmuş bir hayat: Hazro, Şırnak, Midyat. Kubbesi çökmüş bir tapınak: Deyr-i Zaferan. Yazıları solmuş bir kitap, ve bir mizra: Harran.

Görünmez atlılar geçiyor alnımdaki kırışıklardan
bıyıkları buzlu
kirpikleri tirşe
nefesleri bakır.
Görünmez atlılar geçiyor alnımdan
omuzlarında Yirminci Yüzyıl
yükleri tuz ve sahtiyan.

Yeşile çalıyor ayak izlerim. Yeşile çalıyor yürüdüğüm yollar. Ey gönül kapısını yumruklad ığım halk ver elini! Seninle yanyana olmak için geldim. Ver elini, ver bana elini!

Oğuzhan Akay
(d. 1955)

Bir Ayrılık Klasiği

Gidiyorum işte birazdan, gölgemi getir
Bana gölde unutulan bir gemi getir
İçinden uykusuzluk geçen bir gece getir
Ayrılıklar kalbe sevmeyi öğretir

Gidiyorum işte birazdan, gövdemi getir
İkimizi resimleyen bir demi getir
Sade neskafeyle sesini getir
Geceler zamana rolünü öğretir

Doluyorum artık bir bardaktan bir başkasına
Serseri bir bulut kadar efendi kılığında
Dudaktan kalbe dökülen gözyaşı kıvamında
Vedalar düşlere dalmayı öğretir

Gidişimi getir, ağır aksak, yel yepelek gidişimi
"Gi"yi sana bırakıyorum, ..diyorum işte birazdan
Sana dönüyorum, senin için dönüyorum, dünya benim
Her ayrılık kavuşmaktır aslında
Ayrılığa

Roni Margulies
(d. 1955)

Elsa'nın Gözleri

Herbiri bir keman teliydi ki kirpiklerinin
her an bir başka sessizliği bölerdi:
Açıp kapağını dinlerdim gözlerini.

Değdiği yere baklşlan mızrap gibi değerdi:
Daldığında gözleri bir noktaya bazen,
baktığı yerde herşey hepbirden dile gelirdi.

Bir bakışıyla, örneğin, meyve verdiğini bir ağacın,
bir denizin çekildiğini anımsıyorum birden,
bilinmedik renkler aldığını çakılların.

Tüm bencilliğimle ve herşeye rağmen,
ilk kez bir başkasının gözlerinden
bakabilir olmuştum dünyaya.
Onsuz yaşayamam sanmıştım.

Yanılmamışım:
Anımsamak bir yana o yaz neler olduğunu
-gözlerimle belleğimin bir garip oyunu-
herbirini hergün baştan yaşıyorum.

Murathan Mungan
(d. 1955)

Son El

I

henüz açılmamış kartların birinde gizleniyor
vârisi olduğumuz tehlike
zırhlanmız kamaşıyor gövdelerimizden
mıknatıslar deneniyor kaygan zeminlerde
birkaç teorem terkisinde alınan yol
büyük tonozlar altında ilk buluşma
benim cevabım silah, seninse sorun yok daha

geceler gölge oyunu
geceler bir kürk gibi yumuşak
gel deriler giydireyim gecene
kırbaç akar adımların
kuzgun kanadı kaldırımlarda ilerlersin
sınanmamış Öteki'ne
pusulamda alıkoyduğum sihir
kumaş parçaları, bir tutam saç ve ağ
ilerliyoruz o trapez dengeye
senin ayıklanmamış duyguların avucunda
benimse kalbim rehin bir cellat mezadında
gong vurunca taşıl zaman:
elde kalan bir tutam saç
uçuşan kumaş parçaları
delinen ağ
ölendir öldüren yalnız kalır trapezde

trapez yalnızca bir benzetme
yeniden ilerliyoruz o kıl payı dengeye

/...

birkaç ok ve kalaşnikof
birkaç saldırma ve yatağan
yatıyor tütün ve buhurdan içinde
tarot kâğıtlarına yazılmış pusula
eksiltiyor sana açtığım falı
yollan kendine kapalı bir dağ gibisin
karlar eriyince uçurum masalı
titrek ibrelerde
kalp ve kıble
tenimizde eski oyunlar
bir linç gibi karışıyor
gecenin gölgesine
son darbe!
henüz açılmamış kartlann birinde gizleniyor
büyü seçmişti bir ölümü uzun kirpiklerinde

Mehmet Çetin
(d. 1955)

Tek Çocuğumdu Kalbim

üzgün bir tarih girdi aramıza

gülağacının kırık bir dalı altında
kırık kemanlar satıyor şimdi

kalbimdi

uzatın. sırsız bir aynaya dokunurca
daha uzatın parmaklarınızı efendim

bakın. konuk odasıydı şurası
açıktı. gelip kalanı oldu kimi an
severken inciteni oldu eğilip bakın

kalbimden sözettik efendim bir konaktı

artık haraptı. uzayıp giden bu serüvende
ayaklarım ordan kanayıp geldi efendim
yağmur yağsa yaş görmezdi artık
hakettim. geçip gidildi. ah etmedim
yakamdan atamazdım efendim. kalbimdi

kalmadı bir cesareti sereserpe ve korkaktı
ama bir kahraman gibi sözettik kimi an
kalbim ki korkardı oysa kendinden
kaçandı. çocuk eskisi bir yalandı
çok yaralandı kuşkusuz
tek çocuğumdu kalbim kötü ettik efendim

tek çocuğumdu kalbim
ne yakışıklı ne de gencecikti artık
durmadan sürdü kendisini aşk öykülerine
öyküdü. cesetler bırakıp giden bir şımarık
arsızdı kiminde. akrepliği tutan bir acımasızdı
ardısıra alıp bir çığlığa sererdi yatağını kalbimdi

kınk kemanlar satıyor şimdi
gülağacının kınk bir dalı altında

kalbimdi adadım bir sokak sergisine
şimdi kınk kemanlar satıyor efendim
kadınsız şarkıların en dokunaklı yerine

kalbimdi eğlencenizde çalgıcılara sunulan
o yoksul şarkı olmazdı önceki hayatında
sıcaktı. jazz gibi yakışırdı bir yangına
ama aşk ve aldanış yalnızlığında
kül sayıldıkça her rüzgara savrulan
duyulmadıkça o dağlarda kanayan şarkısı
orda sustu efendim kendisine yakıştı kalbim

kalbimdi kendi yangınına yakıştı
kalbimdi. kınk kemanlar satıyor şimdi
ayrılık şarkılarının en dokunaklı yerine

tek çocuğumdu kalbim kötü ettik efendim

Turgay Fişekçi
(d. 1956)

Yüzün

Suların yuvarlaklaştırdığı bir dünyaydı yüzün
Gelin perçemlerinde takılı gelinciklerin çevrelediği
Döndü ışıklar içindeki dünyamızda yüzün
Topladı güzelliklerin ışığını

Gülüşünden aktı dünyayı damıtan bütün ırmaklar
Sinikliğin karanlığını kanattın en koyu yerinden
Açtı menekşe, lacivert ipek ellerini
Küpe deliklerine astık yüreğimizi
Gözpınarlarında biriken acılarımızdı
Yüzünün laleli sevinci bıraktı onları denizlere

Dünyanın bütün çocukları buluşup yüzünde
Hepbirden güldüler bir an
Gülüşün doğdu, dudaklarının kavunu, yüreklerinin ipeğinden
Sarı, siyah, beyaz, kırmızı ve gülüştü.
Yüzün yaratılırken yanında değildim
Karşılaştığımızda yapacak bir şey yoktu.

Yusuf Alper
(d. 1956)

Gezgin

Akşam solgun, salınan bir kız gibi yürüyor
Ellerinden tutulup avcundan öpülen
İnce bir sayrılıktan henüz kurtulmuş gibi
Öyle ince, duyarlı, nazlı büyüyen bir kız
Bir sarışın, salınan kız gibi nazlı akşam

Üzüncün gelmesine gitmesine ayarlı
Kaygılı bir yüzün çarpılıp apansızın
Bir güne karışması gibi solgun, acılı
-Acıları kim bilir acı çekenden başka-
Acılar bıçak gibi yararlarken yüreği-

Akşam, karalara bürünmüş bir gelin
Karların şimdilerde dağlara inmesiyle
Akların karalanıp ırmaklar doğurması
Gibi öyle üzünçle, öyle kaygılı, bezgin
Ben, koynunda acısı sırtında kamburuyla
Acısını büyütüp satan solgun bir gezgin

Demirden değneklerin çanklarının olduğu
Masal kahramanları gibi öyle kimsesiz
Al atlara binmeden giyinip kuşanmadan
Kargısı kalkanıyla günün devine karşı
Yurtsama yüreğinde, elinde asası
Öyle sessiz, kimsesiz, umutları büyüten

Gece sulan ağır ağır girerken kente
Yüreğimden dökülen acıyı durdurursam
Öfkeyi durdurursam gözlerimden fışkıran
Bir karanlık sokakta beni öldürebilir
Yüzümü bir gazete örtebilir sonra da

Salih Bolat
(d. 1956)

İlkbahar Üzerine Varsayımlar

diyelim ilkbaharı ikiye böldük
nasılsa yansı kullanılmadan atılıyor
rüyalarımızı uyguladık yarısına diyelim
yüzümüzde geleneksel bir gülümseme
diyelim zor yetiştik, sirkeci iskelesinden
sessizce batıp giden bir gemiye.

diyelim bir şair aşk şiirleri yazmak için
kapı kapı dolaşıp aşk sözcükleri topluyor
diyelim mevsimlerden ilkbahar, elbette aşığız
seni seviyorum'u, alıp başımızı gidelim'i
beni bırakma'yı, mutlu aşk yoktur'u
bildiğimiz bütün aşk sözcüklerini verdik diyelim.

leylekler ilkbaharda gelir ya
diyelim, biz geldik onların yerine
badem ağaçları çiçek açar mı yine?

Mehmet Ocaktan
(d. 1956)

Aşk Meleği

Yaşamayı ve ölmeyi unuttuğumda
günde beş vakit
gaybımda parçalanıp
çoğalıyor alnımı koyduğum
hayallerin yabani yengeci.
Ve yıllardır dünyanın kapılarında
yaktığım bir ateşle taşıyorum
ruhuma akan, ruhumu akıtan aşkları.

Hergün biraz daha
kendime yaklaştığımda
aşk meleği kokularımı kırıyor
ve henüz dünyanın yeni resmini
koynunda taşıyan gecenin
loş ışıklı karnına alışmadan
paramparça oluyor
kendi ateşimde ömrümün yansı.
Çünkü çoktan unutuldu
rüyalarımın solma çağında
kurumuş aşk sözlerine
konulan o gizli dokunulmazlık

Uzaklara gittim suyum yandı
rüyalara durdum camdan cama
korkularımı söküp aldılar
camdan rüyalarla kaçtığım uykulardan.

./...

Oysa görünmez bir cinle
ben çizdim camdan bir meryemi
ben tuttum gözlerinizin
kar bahçesinde
aklımın camlarda unutulan küllerini.

Süha Tuğtepe
(d. 1956)

Elim Sende

Saçların da solar bir gün

Baklmsız heyecanlar savrulur yüzlerde... bilyalar
çocukluğuma kadar yuvarlanır.
Fala bakarım seni her düşündüğümde
yandıkça birbirine dönen kibritler,
denizanalan, balonlu yosunlar çağırır adını.
Her şey bir zaman seçer kendine
bir tarih seçer tanışmalar gibi
geriye anılar kalır... panldayan ay geceleri.

Saçların da solar bir gün

-Sevmediği duvarda yaşlanan sarmaşıklar-
Uzar gider bahçelerde caneriklerine yakın.
Çakmak taşlan kıvılcımdır, gizli ateş
Vurdukça birbirine, geçmiş zaman dikilir önüne
Odalar kav gibi tutuşur.
Sarsam cıgarama sığmazsın
yürüsem kurtulamam ağırlığından
dursam oynar ayaklarının altı.
Bahar temizliği ister yürek.

Saçların da solar bir gün

Sıkıldıkça kutsal kitaplara günah çıkartanlar
ateşe dikilirler üç ayak. Bağışlayan yoktur artık,

./...

bağışlanan da
-Gece giyer hükmünü sırtına- bir başınadır bunca
insan arasında
Sevda bir denk... bir eşitlik; iki bilinmeyenli tuhaf
bir terazi
-Hesaplaşır gitgide küçülen kefeleriyle-
Birbirinden icazet alır kınk tarakla seyrek baş
Elim sende oynar bıkmadan
Bıkmadan pek-kilit.

Lale Müldür
(d. 1956)

Dolce Vita

dilsiz kristal kadehte oluşan
esrarengiz tınıdan
tanıyorum seni

cebindeki silahı
Sirius'dan gelen
bir ışıkla değiştiriyorsun

Amore
ölü yıldızların gölgeleri gözlerinde
kapatıyorsun onları
kara gözlüklerle

fırtınalı kimlikler yaşıyor yalnız
yerin altını ve üstünü
ve bize olanlar ilgilendirmiyor başkasını

hiçbir insanın bir odası yok mu
kalıcı bir taştan yapılmış
gerçek bir ülkesi, bir insanı yok mu

Amore
gözlerimi sana çevirdiğim zaman
bir buğu sanıyor onları
görmüyormuş gibi yapıyorsun ama
imkânsızlıklar yaratıyor aşkları

ve şimdi artık... ardında...
yalnızca bir gölge... Dolce Vita...

denizlerin önünden giden Dolce Vita
güvertesinde beyaz giysilerin
dansettiği bir gemi
benden çok uzaklara
götürmek istiyor artık seni...

seni bırakıyorum semender ellerimle
seni bırakıyorum
seni bırakıyorum
duvarlarda kurutulan anemon ellerimle

içimdeki sulara
içimdeki sazlıklara
içimdeki bataklıkıara

seni bırakıyorum

seni bırakıyorum kendine kapanmış
kollarının anarşik güzelliğiyle

içimdeki yosun yeşili sulara
içimdeki tehlikeli kıyılara
içimdeki siyah ışığa

seni bırakıyorum

seni yatıracağım ellerimde
bir ıhlamur yaprağı gibi
seni yatıracağım göğüslerimde
menekşeler gibi
seni yatıracağım gözlerimde
bir yağmur suyu gibi...

Hüseyin Haydar
(d. 1956)

Tutuşur Kemikler

Irmakların birleştiği öpüş bölgesinde
Köklerin indiği karanlıkta başlayan
Aşkı kimsesizliğin, aşkl unutuşun içinde

Öylece kalıyorum yalnız, uçarı an
Göklerden boşalıp gelen o efsane kuş
Getirir kanat aralarında günün özetini
Suların birleştiği yerde ayrılır saçların

Yeşil otlarda ilkyaz buğuları tütüyor
Kımıl kımıl ellerin neyin ardında
Ve otlar içinde çıplak gövde, ıslak ten
Kalçalar, omuz başları, kollar
Kasıklarda tükenen harfleri adının...

Tutuşur kemikler, sedef ve kanım!

Haydar Ergülen
(d. 1956)

Beni Aşka Terkettiğin İçin Seviyorum Seni

bir sır-çocuksun, yalnızca aşk açık sende,
ne sen kalıyorsun ne o, aşktan başka
biri yok, gel, aşk istediği için varsın,
ne onu kurtarıyorsun ne kendini, aşktan başka
biri yok, git, aşk istediği için yoksun

aynlıktan değil, taşıdığı saflıktan konuşursun;
aynlık sana dönmektir, yeniden bana
ruhumuz öpüşür ya, başkasındayken ağzımız,
gövde gözaltındadır, oysa ruhumuz sereserpe
seni senden beni benden bağışlar birbirimize

bir sır-çocuksun, aşkıa açıyorsun kullandığın her şeyi
burda değilsin, çoktan çekilmişsin ve seninle
gitmiş senin olan, her zamankinden çoksun bu evde,
çünkü aşk hepimizden çalışkandır, ben duruyorum
vefa aşk lisesindeki ceza nöbetine

bu karanlıkta daha iyi görüyorum seni
aynı tünelden geçiyorsun gelişte ve gidişte
kavuşmaya, ayrılığa aynı yolu kullanıyorsun,
beni büyüten aşktan söz ediyorum, yolculuğa övgü,
zaman yok ki aşktan başka, uykusuzluğa övgü,

bir sır-çocuksun, baştan çıkarır gibi açığa çıkardın beni,
ayrılık mı; beni aşka terkettiğin için seviyorum seni!

Necat Çavuş
(d. 1957)

Meşale

Ve işte renkler meşalesi ellerin
Ellerinle bu şehre ışıklar taşıyorsun
Bense iki şiir arasına düşerim
Düşer ve derin ve küçük ve titrek
Ve menekşe gözlerini izlerim

Gördüm ki bütün renkler dışarda
Senin bakışlarının eleğimsağması dışında
Ve insanlar dünya sahifelerinde
Hem okudum hem baktım hiç yazmadım
Ve sokaklarından geçtim kentin
Kentin güneşi senin
Senin dağlarının denizlerinin âlemlerinin
Ötesinde ötesinde

Ve evlere girdim ki öyle
Başköşede ve ulukişi kılığında
Yaşlı ve kırılgan bir rüzgâr esmekte

Ve her insanın elinde
Yansa da meşalesi

Ben avuçlarına bakarım.

Adnan Özer
(d. 1957)

Kafileler

Ne anyorum çarşıda
tezgâhlardan düştü ellerim
ne alıp ne satmaya
uzun sokaklar düşlemek benim işim
yaza bakan, kireç boyalı
koştursun güneşin limondan atları
alkışlanarak
çırakların çürük lastik kokan
nefesleriyle

klmin aslıyım ben
ne yüz oldum ne ayna
azdı gençliğim
aya doğru tutulan çarşaflar arasında
anladım hep aynı kadındır sokaklar
yokuşlar gevşemeyen orospular
ne pamuk ne de zambakla

tarih olsun diye geldim buralara
son kez Ferat'ta yıkadım saçlarımı
billûr çalardım eskiden
daha sığ bir deniz için
koridorlara girdim sonra
büstlerin ezdiği zamanı kullandım

boşuna,
telaşlanmaz artık şehirli

./...

yaka yırtıp ünlesem
göstersem
varoşlara sürtünerek geçen kafileleri

kafileler kafileler
barbar Atilla'nın taylanyla çekilen
şehirler kuruldukça
uğraklar yitiren kafileler

geçerler yine de
varoşlara sürtünerek geçerler
'yeryüzü hep delikanlı' diye haykıran
yiğitlerle dolu kafileler

Hasan Öztoprak
(d. 1957)

Semt Şiirleri

I.
Topaçlar çevirdim güneş dönüşlü, hayretim söndü
şiirler kazıdım derme çatma taraçalarında
deva olmadı yine de yangın sofrasına dönen bedenine
Haliç, geri çek sularını, uykularıma sürme saçlarını.

Çakırkeyf uyanır Balat
kendi sabahında
ilk aşkıma tutsak olurken
ıslak öğütler sürerken üstüme
düşman oldum sana, üşüyorsam
sendendir ve kendine saklı bir çok el: kaytan beyazı.

Şimdi hangi meydanına dikebilirsin Biracı Ali'nin
cesedini, hangi ahşaptan fırlayabilir balıkçı Niko'nun
yüzü ve serseri bir yürek taşıyorsam bugün
fırlatıyorsam onu kimsenin farkına varmadığı bir çöplüğe
Ali'nin ve Niko'nun gökyüzüne üfürdüğü dumanın
ruhumu azdıran etkisiyledir.

Fırlama oğlu İstanbul'un: Haliç, tasa etme
iki yakan bir araya gelmese de
karşı koyabilirsin dukasına gökdelenlerin
bıçkın bir delikanlısın sen
bir poyraz çıkmaya görsün
kaç çocuğun var kendin gibi

./..

Balat! Kızılderili baltam benim
çağırırsan gelirim yokuşlarını soluksuz yutmaya
sana tarihsiz bir kader sunmaya.

Çamurdan bir kalp ve işte encam;
Âlem bitti. Tarih bitti.

II.
Ruhumdaki gökyüzü açığa çıktı.

Kana bulandı gözlerim, köşelerinde Zülüflü sokağın
izmarit tarlasına dönerken kaldırım taşı
saçlarım bulutlara karıştı
kalbimi tortop yapıp yuvarlarken
cümlesiz mektuplar yazdırdın bana
puşt çömezlerine çiğnettin bedenimi.

Karşı koymayı öğretir her semt kendi çocuklarına
kendisine bile
bir yokuş tırmanır başka bir yokuşu
bir tuzak başka bir tuzağa gebe
kendi semti de tuzak kurar insana.

Draman, tombul memeli kadın, şükran borçluyum sana.

Engin Turgut
(d. 1957)

Küs

Koca bir şehrin başı döner karanlığımdan, utanırım
Kulağım ağır işitir, sakardır, ritmik şarkıları bozar
Düdük sesleri canımı acıtır, üşütür, ter basar bedenimi
Şöyle kalbimi tuta tuta ağlayacak olsam
Ölüm sıçrayarak koşar yanımdan.

Yıldız kaydırırım gecelerime, kendime kaçarım
Bir petek tatlı söz duymadım yalnızlığımdan
Dalgınlığımdan birşeyler çıkartmaya kalksam,
yüzümü ateş basar
Beceremem denizde gül yüzdürmesini.

Kalbim en savruk pozunu alır fotoğraflarımda
Yüzüm bir sadelik kesilir yağmurların sağnağından
Çocuklar gibi tuturum, peşinden gitmeye kalkışırım
güneşin
Kalbim incinir, tel örgülere bakamam, kafeste kuş
Akvaryumda balık, avlu ve parmaklık
Hepsi. hepsi, incinirim, hey hey'lerimi kopanırlar buramdan
Bakamam içime, bileklerim çekilir içime içime
Gürbüz bir yaz doğrurum merhabalarımın sıcaklığından
Kaçamam denizin kudurmuş ruhundan.

Nasıl dayanıksızım, nasıl yağmalanırım ah!
Her şiirim acılarıma sus payıdır biraz da
Çiçek sularım boyuna, ceplerimde buğday taneleri
Martıların kanatlarını taşırım, köpüğünü denizlerin

Geniş zamanlardan geldim desem ne yalan ne yalan

Kırmızı şapkalı kız, en çok sen kal yanımda
Doktorlar koşarak abanırlar, yargıçlar rüyalarımda
Ecza kokarım, ağır ceza.

En sevdiğim oyuncağım diyorum dünyanın dönüşüne
Çocukluğumun uçurtmaları, patlamış balonlarım aklımda
Ey çelebi susuş, kıracaksan kır artık prangalarını kafamın
Düşürüldüm mavi bir ışığın omuzlarından.

Tahtadan bir tarih yaptım kendime, bir de küheylan
Kaçıyorum işte içimdeki yurdumdan...

Ahmet Güntan
(d. 1957)

Mektup

Gelip bana aşklardan söz ediyorlar
Aşkların seçilen hatıralarından
Mektup beklemenin uzayından baklyorlar
Kıskanmanın klâsik huzurundan

Bir isim bulamadan sana
Sanatkâr bir yaz daha geçti sevgilim
Sıcaklar teorimin baş oyuncuları
Besbelli inanıyorsun bir şeyler kaldığına
Perdeyi daha kapatamadık sevgilim
Bitmemiş biyografilerin tüccar akşamına

Yazlar bitecek bana aşklardan bahsedecekler
Her şey bitmiş gibi bir kışa başlayacaklar
Bizse görmedik birbirimizi daha

Sürecek inanarak sevgilim
Gelecek yaza da beraberiz
Tarihte adını arayarak bir bünyenin
Biten bir yazın teorisiyle sevgilim
"Gözlerinden amansız bir hasretle öperim"

Suat Vardal
(d. 1957)

Saten Perdeli Sokak

geçiriyorlar onu sabah alacasında
uykulu bakışlarıyla pijamalı çocuklar
çıkmalarda sardunya karaltıları
kalçalarına kadar sarkıyor pencerelerden kadınlar
annesi oturmuş kapının eşiğine
sanki hiç duymuyor gökyüzüne bakıyor
bostancı vangel kollarında yeşil soğanlar
küçük caminin gül kokan imamı
sütçü ahmet amca sokaklambasının sarı aydınlığında
babası sırtı duvarda ayağında terlikler
şişeyi dikip öksürüklere boğularak gülüyor

çığlıklarla sessizlik patlıyor birden
boşalıyor sokak insanlarından
sine sine duvar diplerinden uzaklaşıyor

duvarlar acıları gözyaşlarını yutuyor
koyu saten perdeler günışığını
saçları dökülüyor anasının kötülüyor
o da bitkinlikten hüznü unutup
hayat bu diyor ne yapalım

ardından şaşkın uykulu üsküdar
vapur çığlıklarıyla kendine geliyor
unuttum diyor bu gidişlerin sayısını
saten perdeli bir sokağı eliyle okşayıp

Orhan Alkaya
(d. 1958)

Bir Telefon Konuşması

bir akşamüstü bütün ağaçlarını
hışırdayarak dolaştığım sokak aralarında
tutkularınıza benzeyen gözyaşlarınız
ıslattı gömleğimi
neşeyi kalkan
acıyı vurucu güç diye kullanan
siz
-sen demeyişimi bağışlar mısınız-
bakışlarınızın sarkacında titreşen heyecan
ölüm caddelerinin kıyısındaki deniz
kadar müthiş
bir o kadar tutarsız
ve inanın, dörtte dört kadınsınız

kıyı kahvelerinde Gencebay
çay kaşıklarıyla bağlanıyor Rodrigo'ya
herkesin çizdiği kendi portresidir
tahta masaya
sarhoşluğum sarhoşluğunuza doyamıyor
sarhoşluğum
sarhoşluğunuzda niyetsiz ayılmaya

ağlamamalıydınız öyle, dayanamıyorum
sarhoşken bakmamalıydınız gözlerime
ellerim ellerinize tutsak
dudaklarınız dudaklarımda ortanca
kara haberlerde genç ölümleri sayıyorum

balkonlarda kuruldu bile akşamüstü pazarları
genç kızlar yaşanmamış şarkılarda, Neveser
göbekli tüccar gülüşmeleri zehirliyor
zakkumları
-dün gece miydi Saccho ile Vanzetti'ye ağlaştığımız-
göğüslerinizde uyanmak
her sabah başka keder

•

hangi ufka yaslandınız gene
sesinizi tanıyamadım telefonda
biraz çarpıntılı, çokca ürkek
ocakta yemeğiniz vardı galiba
-söylemeliyim, istemesem de üzülmenizi-
kocanız her şeyi biliyor aslında

Ahmet Erhan
(d. 1958)

Anne

Bırak kalsın masada ekmek,
testide su
Ayna puslu, pencere camı kirli
Bırak kalsın saçların dağınık,
gözlerin uykulu.
Saksıdaki çiçek susuz, kedi
yalını bekler bir köşede
Bırak kalsın meyva ağaçta,
kırlangıç havada
Dama düşen ince yaz yağmuru...
Yoruldun artık, bütün gün
didinip durdun
Toprak bile, gök bile, deniz bile
bir yerde yorulur
Bırak kalsın süpürge duvarda,
sabun kovada
Anne, gel yanıma otur.

Mehmet Yaşın
(d. 1958)

İthake Yok

Demir atacağın bir liman yok bu yolculukta
İthake diye bir yer yok.

Dinle ey çocuk!
Kâğıttan gemiciğini alabora edecek dalgalar
tuzlu sular yutacaksın
denizi kulaç kulaca avuçlıyarak yüzeceksin engine
-ufuk çizgisinin gerilmiş bir ip gibi
hep önünde duracağını bile bile.

Daha nice gemiler batacak içinde
boraya kapılacak nice sevdalar
tek düşlerin batmayacak: - Anayurdun uzaktaki ada
tanrıya denk yalnızlık düşmüş payına
ve sen o mavi sonsuzlukta
Yaradan kadar sessiz
mağrur başını kaldıracaksın hırçın dalgalara.

Acıların bittiği bir yer yok
ağlamak ve gülmek için vakit yok.
-Hem gelgeç mutluluk kahkahası
ne öğretir ki insanoğluna-
acılar acılar büyütecek seni
ve sonunda öğreneceksin
buz üstünde dansetmeyi

buz üstünde dansetmeyi.

Enver Ercan
(d. 1958)

Gök Yüzünü Çevir Bana

bende bulduğun benim de aradığımdı
sarmaşıp inceldiğimiz o nokta
hadi tut elimden gezdir sokaklarını
ansızın yakalan sağnağıma

akşam kendini karartırken geliyorsun
komşular kimbilir ne diyor
günü soyunup beni giyiniyorsun
parmakların ışıkları dinlendiriyor

gök yüzünü çevir bana
gezinsin tutkunun alevden dili
uçarken çıkardığın o ses var ya
bütün sözcüklerin özeti gibi

tanrı bu geceyi korusun

Osman Hakan A.
(d. 1959)

Ölüm ve Zakkumlar

Bakışların dumanı siyah elbiseler giydirir
Gülüşler boşanır kendi üzerine
Sıkıntı buharlaşır mumdan kanatlar
Billûr bir aynanın yankılarına benzer
Hançerin yüzündeki koku, bir tül
Gibi alev balçıklanyla sarkar
... açık bir pencere koyunda
Sis ve zakkumlar

Akar yüzünün derelerinde; gülüşüm
Gülüşünde birşey var?..
Öyle eksik çocuklar gibi, bizi
Bir arada tutan korku
Sen ben ve zakkumlar

Akar söz savrulur yüzünde
Saçlarının seli uyur zaman
Köpükleri kırılır, hançer ülkesidir
Karanlıklar çıkıp gelir, keder tadı
Acı harmanı savrulur korkuların
Örtüsü anımsanır veda
Sesin kılıcı değer başka bir sese
Sızar köhne uğultular yapraklardan

Akar yüzümün derelerinde; gülüşün
Gülüşümde birşey var?..
Öyle eksik çocuklar gibi, bizi
Bir arada tutan korku
Sis sen ve zakkumlar

Oktay Taftalı
(d. 1959)

Senlerle Söyleşi

her gün burada kapılar
sessiz harflerle kapanır
soluk almaz yürekler
karanlık gök ağırlığı olur
o çocuklar yetim
bu kadın dul
sokaklar yağmur yağmur gençliğim
sevgiye yangınız
benim belalı kentim İstanbul
ayrılığımız
ayrılığımız
ayrılığımız

bu beni doğrulayan en yasadışı yol

eşlik etmek zor sanırım gelemezsin
gönderirsen ama elyazısı bir gülücük
severim yeniden, yaşantımız öylesine kor
severim yeniden, dur, radyo tiyatroları susar
alamazlar elimden yorgunluğumu, duyma bunları
bilmemiş ol

zaten aşk şiiri yazamam belki utanırım

ya da kimi zaman isyanlar girer koluma
burada isyanın doğulu adı

yani onur
ötede sevgi ve sen
ve bu dünyada deli gibi ben varım
azaltma beni n'olur
doğal hukuk gibi kutsaldır gözyaşlarım
resimlerin...
(hem şimdi pazar
gitmeliyim
anamın fileleri ağırdır, ayaklan sayrı)
resimlerine türkçe öğrettim
renkleri beyaz bir öpüşle bitecek
ilk sevgiden beri biz
sürekli insan doğduk
ama onlar ilk kez
insan gibi ölecek
severim yeniden, beni sor
dünyanın doğusunda diyecekler
orada yazılır coşkulanımın tarihi, görülmedik özlemlerim
uzun etme artık anlaman gerek
düğüm düğüm gırtlağım, sevgime atbaşı ölüm
ve o ölüme en derin mapustur
bu aykırı gözlerim

Akif Kurtuluş
(d. 1959)

Yüreğinin Vuruşuyla

ikiniz'e: artık "tören bitti"

mermi sususunu aldım, başansız suikastler hazırladım kendime

kar içinde geçtim ovalardan, gölgemi dağ kapladı
fırtınaya karıştırdı soluğumu sevgilim, savurdu tipiye

yüreğinin vuruşuyla sayardım aramızdan geçen göçmenkuşları
unutturdu yüreğini de, fırlatıp attı boynundan uçan kokumu
ayaz vurdu, buğulandım kara saplanmış tren camlarında

artık güneş saati kullanacak mevsimlerden çok uzaktayım

tetik sesindeyim, düşüyorum küçük ihanetlerle yaralı aşklara

Orhan Kahyaoğlu
(d. 1960)

Seni Böyle Bu Kadar İlk Defa

I
seni öyle bu kadar ilk defa
şelalenin içinde yüzüyorken gördüm
sezgiler abandone, acıkıran elek
yelesinden silkinip açıyor boynunu
dudak kulesi bir boyun bu
yalnızlıktan oyulmuş bir deniz figürü

düşündeki posa ritim değiştiriyor
çıkıyor içinden uçurumla uçurtma
alımlı misyoner! metruk bir ruh bu
kırılgan bir gülün gözpınarı ol
ve çal aşkın ateşini yasla

sara asn bitiyör, siren sesleri
hummaya tutulmuş insana dokununca aşk
bırak ayak izini çöllerin haritasına
arzudan bir dil bul o çölden ırmakta
çözülmemiş uyumlarla büyüyen
elini değdiği tene nakşeden bir dil
çölü öğrenen ısrar ve sırla

II
iki defa durun o ırmağın önünde
biraz kınn rotanızı önce
ölü dolu bu tekne oturmuş karaya

./...

acının asmakatına çıktığın günden beri
bir çocuk okunuyor gözlerinin içinde
aradığım yalnız sarmal bir uyum

seramik bir vazoya koyun aşkı
çatlasın büyüsü ama klnlmasın
kalpten bir kapan sokun içine
beyazla buluşana dek oyulup
susuz bu vazoda boğulsun

seni böyle bu kadar ilk defa
yalnızlıkla sevişirken buldum
ormanı terkeden topal bir geyik
kılavuz olsun bilinmez aşka
boyun ve çatal! birarada, uyuşsun
aklın kuruttuğu armonik başla

İhsan Deniz
(d. 1960)

Tortu

Bir ruhun geriye dönüşü: Sâf, titrek
ve kasvetli bekleyiş! Ve sükûta damlayan kor
gibi ağır, kanlı çırpınma.. Dilden dile
süzülüyor mâzîdeki suskun şelâle. Ne çok
unuttum, burda, bu kederle: O meçhul koku döndü
durdu bir ışık hüzmesi gibi kollarımda. Baş
ağrısı ve gururla başladı sesteki yanma.
Yalnızlığın okulunda.. Dumandan bir ruhla..

Gaipteki esrâr! Parıldayan bir hayâlet bulutu
gibi yazıda. Ben kendime inerken, derinde, çok
eski bir defterin hiç yazılmamış eşiğinde..

Ey ezelî gece! Hatırâlar sancağı.. Pişmanlıklar
ve derisi yüzülmüş ömürler..

Melekleri ihmal ettim: Kalbim bunun için
bedbaht! Yüzümün çekildiği sularda ipeğin
ve kendirin sırrı aralandı. Akıyor nehir
ve ötesi..

Hilekâr hayat! Neden
ben?

Zaman, artık hasta!

Nevzat Çelik
(d. 1961)

Şafak Türküsü

beni burada arama anne
kapıda adımı sorma
saçlarına yıldız düşmüş
koparma anne
ağlama
kırıldıysa düş evinin kapısı
bütün kırık kapıların çağrılısıyım
kızların yanaklarında çukurlaşan
biten başlayan aşkların ortasındayım
her kavgada ölen benim
bayrak tutan çarpışan
her kadın toprağı tırnaklayarak doğurur beni
özlem benim kavga benim aşk benim
bekle beni anne
bir sabah çıkagelirim

bir sabah anne bir sabah
acını süpürmek için açtığında kapını
umarım kurtuluş haberleriyle dönmüş olur
çamur ve kekik kokulan içinde acı yüzlü çocuklar
o zaman nasıl indirilmişlerse şen şakrak
öylece kalkar uykudan şalterler
dişleyip tükürmeden sigaralarını
türkü tadında giyinirken işçiler

bir sabah anne bir sabah
acını süpürmek için açtığında kapını

/...

adı başka sesi başka nice yaşıtım
koynunda çiçekler
çiçekler içinde bir ülke getirirler
başlarını koymak için yorgun dizine
sen hazır tut dizini anne
o mükemmel güne

Turgay Nar
(d. 1961)

Yüz Yapraklı Ateş

Bright star, would I were stedfast as thou art-
John KEATS

İki kez yıkandım senin ırmağında,
Yüz yapraklı ateşe dönüştüğüm gün;

İlkin gözlerinle yüzleştim,
Dalların kökleştiği şafakta;

Gitgide sökülüyor kuşların kanatları
bir dağın bir dağa sürüklendiği mavilikten,

Üç kanatlı bir güvercin
sarkanat ediyor beni... denizlerin bir ırmağa
döküldüğü yerde... uçurumlardır sarı bir çiçeğin
yüzümdeki ağlama duvarı...

Uykuyla ölüm arasında.

Kırık bir cam parçasına
doğruyorum etimi
Üç baklşlı bir yüzü öpüyorum
sularının bana bakan aynasında... beyaz bir at
kaldırıyor ağzıyla gövdemi,
yüz yapraklı ateşe dönüştüğüm gün...

Beni ahşap bir deniz boğacak ve gömleğim
ve göğüs kafesimden irin
gibi sağılan nefesim
sokacak
hep seni sokacak ve öpeceğim
dudaklarında kan izleri kalacak, aynalar
kalacak, kuşlar kalacak,
tutunacak deniz fenerlerinin çığlığına
koynumda açan nar çiçeği,
Uykuyla ölüm arasında.

Turgay Kantürk
(d. 1961)

Öç!

1
Çık şimdi sokaklara, sürüyerek ayağını,
Geç, evde kalmış bir kızın belleğinden geç!
Urbandaki o kir, bun.
Çık şimdi sokaklara, can sıkıntısının ölü kuşuyla cebinde
Söndür tüm kandillerini kentin, serseri çocuklar gibi
Yalnız, günlüğünü tut sapkın tanrılann, çık şimdi sokaklara!

2
Gemiler nerde? Görünmüyor mavisi gökleyin camlann,
Yolculuk şiiri düşleme ey sürgün odalann ozanı,
Gecenin kirpiğidir eline değen ya da bir umada
Getiriliyor sana yalnızlığın. Yolculuk şiiri!

Mor! Mor! Kırsal buğusu akşamlann!

3
Gözlerinden bin yonu geçiyor, balkonlar geçiyor,
Sarkmış yaz sıcağına hırçınlığın, tut saçlarını
Gidiyor! Nereye gidiyor ökesi ağaçlann?

4
Ey bellek, kutsal gecenin böceğini büyüttün yokta,
Kimileyin bir uyuz köpek! köpek! köpek! Kimileyin
Çürük meyvesiydin zamanın, ey bellek, çılgın
Askeri karanlıklann, geçiyorlar, uygun adım
Geçiyorlar, kuytusunda odalann.

5
Bu çamuru kim sundu sana, kim suluyor kesik
Başlan merdiven diplerinde, sandıklara
Konmuş, kuruyor kötü suyu musluklann.

6
Yut! Yala! Isır! Tüm betikleri çiğne usunda!
Yarım kalmış şiirler var, en dokunulmaz yerlerinde
Orospuların, gözyaşı şişeleri, sayrıl ozanların!

7
Geç şimdi masa başına, tüm kağıtlar esrik,
Tüm kalemler kan, şarap gibi yabanıl, yaz!

8
Geç tüm zamanları hızla, hangi kip
Anlatabilir ıssızlığını, .yıkımını anımsa!

9
Yol kaşlarını yedi rengin, tüm aynalar sana
Tanık, akşamla git, git şimdi güneşle, git!

10
Ah ne zormuş, hem anka, hem bulut!

Metin Celâl
(d. 1961)

Enjektör Havayla Dolduğunda

denizden uzaklaştığımda görürdüm seni
kendi dilimle konuşmayı reddettiğimde
parası ödenmemiş sorumsuzluklarda
haberlerle masalların benzeştiği yerlerde görürdüm

yorgun ve onarılmazdım
iki ucu açık yalnızlıklarda kız çocuğu
uçardım. kanatlarım yoktu. tanımazlardı.
bir ihale aceleciliğinde geçirilirdi aşklar
resimler de değişirdi zamanın harcında

nihayet tarihten çıkıyorduk
inişleri ve virajları olmayan bir kente
kocamandı ve soysuzdu, diyecekler
gözlerinde renkli fotoğraf suretleri
yazmadı anılarını unutulmak istedi

eceldi gel diye inkâr eden
ellerinde kara bozuk çiller
sevmedi, sevmeyecek insan olanları
çünkü sözdü, hükümsüzdü hattın yanında

yine de iyi biriydi diyecekler, hıncıyla öldü
hecelerini yitirdi, sesi öylece kaldı
baba sözcüğünü oluşturamadı defterde
kendi mi bir başkası mı bilmediği

-sadece bir dipnottu

Serdar Koçak
(d. 1961)

Bakmalar Şehri ve Zaman

bir demet güldü zaman
koynuma girerdi ben bilmeden
gölgeli ikindiler gibi loştu ruhu
kelimelerin kaybolduğu çocukluğunda
örtünûp bakmalar şehrinin masalını
tenha bir kıyı vapuru gibi yavaşlardı
eski bakmalann hazzıyla gülümseyen

bir demet güldü zaman
berrak ve yinelenen hazla yiten
göçebe yazlarında siyâh kuşları
küpeştelerinde söz gizleyen kayıklarda
solardı sarışın bir göl gibi
yosunlu kış bahçesinden odalara sürgün
rüyalarıma mevsimsiz cinler getirirdi

sessiz harflerle inerdi merdivenlerden
deli şehrin aşklarına küserdi
bir demet güldü eski zaman

Vural Bahadır Bayrıl
(d. 1962)

İksir

Arzular çarpışır birbiriyle,
şe..ra..re! Aşklarsa kıvılcım
sızdırmaz... Dipten akan bir
mağma gibi sessiz, tevekkülle
yerleşir kalbe.

Ay saatleri bunlar. Yüzünü
yüzüme tut, gel seviş, ayna
kesil güzelliğime.

Sönen çerağ, ılık mumla, sökül
müş ruhuma akan bu mühür,
dayanmaz hasretine. A y s a ç ı l d ı
gümüş kırıntılarından yaptığın
i k s i r... kekre!

Yüzünü yüzüme tut, seyredeyim
dilinin dilime bıraktığı zehir, sevişir
ken geçmişin akrebiyle.

Söyle, bu kaçıncı 'dağ' kalbimde?
Aşk... aşk ey küçük anne!

Seyhan Erözçelik
(d. 1962)

Gülün Hançeresi

Hançeremde saksağan var,
kalbimde sansar...
Yürüdükçe ürkerdi kadınlar...

Bir sağa, bir sola,
haykıra haykıra...

Ama benim sesim kısık artık.
Gültozlan kaçtı boğazıma.
Diken battı topuğuma...
En ince yerimden vurulmuşum ben.

Hançeremde saksağan vardı,
kalbimde sansar...

Aya baktım, topuğumdan vuruldum.

İflah olmaz artık bu dert.
Kimse sevmez aysarları...

Gün doğuyorsa eğer.
Yani gün doğuyorsa eğer...

Şimdi hançerem saksağan.
kalbim sansar-

Gül yapraklan battı damarlarıma.

Sansar gözlerini kırpıştırdıkça
yapraklar yüzüyor kanımda.

Sansar kan pompalıyor gözleriyle,
sözleriyle...

Etözüm de bir gül gibi kuruyor.

Gül gibi.

Akgün Akova
(d. 1962)

Caz Çiçeği

bilinmez, belki son öpüşümdür bu seni
bir kadına bir nehri son ekleyişim
bilinmez, bahçene ektiğim son çiçek hırsızıdır bu
bomba konmuş tren istasyonlarına
arzunun titreyen yollarına
son adım atışım, belki bu da bilinmez

bilinmez, bahann ensesine bir kuşun
ilk kurşun sıkışıdır bu
bir kedinin yağmurda ilk yıkanışı
bir kadını merdivene ilk benzetişim, sen gidiyorken
arka sokak otellerine ilk rastlayışı bir sarayın
güzelliğin aynalan tehdit ediyor sevgilim
hüzünü unutuşun bu gece, belki sözü edilmez
bilinmez, belki yanıbaşımdadır o kaygan sevdan
bu şiir kuştüyü elini ilk özleyişimdir senin

(sanki ilk sendin bu kanayan alnıma duran
çarpışan gemilere adını verdiğim ilk sendin
ardından kırık camlara çizdiğim
bir Piaf şarkısı geçerken parmak ucumdan
anladım ki ilk sendin

caz çiçeğim,
nasıl denir
içimde çatal mısın bıçak mısın bilinmez)

Sami Baydar
(d. 1962)

Kuğu

Alnında küçük bir mumla
beni dünyadan alıp götürecek
kuğu geldi artık
bana kalplerin anahtarını vermişti
artık düşünmek bile istemiyorum
kaybolacak şeylerin değerini.

Son çağrını ver
sesini onda dirilt
açıcı olana ait tomurcuk beyin
güz mevsimine
alnında küçük bir mumla giren kuğu.

Yakılmış küçük bir mumla
kitapların, resimlerin, ilgilerin
arasından geçen
bana gizlenme şansı ver
bu arada.

İçinden geçmek istediğin ruha, bedene
sen aykırı gelecek yalnızlığı ver
geçip gidişini bıraktığı izler
boyalı kuşlar
gerçekliğinden kuşkuya düşüren beni.

Solmuş
madonna resimleri
yüklenmiş
yoketmeye götüren.

Alnında küçük bir mumla bir kuğu
beni istediği yere götüren
şiiri değil artık cesareti
bana güç veren.

Simge ormanından
sütun ormanından çölün
geçirip şiiri
bana geldikleri yer
benim çok yakınımdaydı
her sefer.

Hüseyin Alemdar
(d. 1962)

Gecede Gülümseme

/Konuş birşeyler gecenin ortasındayız

Görüyor musun ayışığını
yansımış odamıza pencereden
Kalkma! n'olur aralama tülperdeyi
çok soğuk burdan dışarısı
Doğrul, kenetle ellerimi ellerinle
geceye inat gülümse kucağımda
Bir yastık daha koyayım başının altına...
durman için yatakta daha dimdik

/Konuş birşeyler gecenin ortasındayız

Sesini öpmeliyim böyle gecelerde
bağışla, öper gibi kırmızı bir karanfili
yorgun düşen sesini akşamüstleri
Ellerini saymalıyım böyle gecelerde
bağışla, sayar gibi imgelerini bir şiirin
cam buğusu sürüper ellerini sabahleyin
Saçlarını yormalıyım böyle gecelerde
bağışla, yorak gibi közlenmiş bir yangını
yasak güneşlerle taran saçlarını

/Konuş birşeyler gecenin ortasındayız

Tadını tatmalısın gülümsemenin
biraz tomurcuk çatlamasına benzer

./...

biraz nar yanılmasına
huy edinmelisin gülümsemeyi ancak
Tadına çiy düşmez gülümsemenin
gülümseyebilirsin çekinmeden
bir ağız dolusu bir yürek dolusu
huy edin gülümsemeyi yeter ki geceleyin

/Konuş birşeyler gecenin ortasındayız

dokun bir yerime, tezdir uykum
öp çocuğumun aşkına yanağımdan
sular bile susmaz seni kadar
en uzun bir gece
on dakika bile sürmez beslen kanat yorgunluğu

•

/Konuş birşeyler gecenin tam ortasındayız

Sunay Akın
(d. 1962)

Kaza Süsü

Biri çıkıp öldürsün beni
ve kaza süsü versin
cansız bedenime
nasıl da sevinirdim
ilkokul pencerelerine bayrak asarken
doğduğum kazanın
her bayram öncesi süslenmesine

Çay bardağı biçiminde yontulsun
mezar taşlarım
ve yaşamdan bir tek yudum
bile alamayacağım için
üstlerine yatay olarak
bir de kaşık
konsun

Ne başucuma
ne de ayakucuma dikilsinler
biri sağımda
diğeri solumda olsun
ki görenler
mezarı sansınlar
bir çocuğun

Peşlerinde koşturarak papazı
kiliseden çaldıkları
günah çıkarma kulübesinde

./...

şiir kurtuluş örgütünü kuran
kenan evren lisesinden terk çocuklar
mutlaka gelirler cenazeme
her birinin elinde deniz yıldızı

Üzülmeyin dostlarım
ezbere bilirim latince sözcüklerini
hayvanlar ansiklopedisinin
adını bilmemiş olmaktan
utanmayacağım asla
tabutumun içine girecek
ilk böceğin

Hüseyin Atlansoy
(d. 1962)

İlk

annemin saksılara çiçekler işlediği günlerdi.

hep bir traska oyunu peşindeydik
üstüste dokuztaş dizerdik ardımızda yakartop
birbirimizi kovalardık algördüm vaktinde gecelerin
kurşunaskerlerin kurşunları bize işlemezdi.

annemi hatırladığımda gözümün doğurduğu yaslı
günlerdi

bir canı uğurlamıştık üstüne kazma kürek toprak
ve beyazlıklar göndererek
yüzümüz toprağa bulanmıştı
kızlar kaburga kemiğimiz gibi düşlerimize giriyor
birden büyümüş parabol umutlarımız okul yolunda idi.

annemin ağrılanma ve güzelliğime kurşun
döktürdüğü günlerdi

bir başka sözler edinmiş gözlerimiz uzun saçlara kaymıştı
kayık küreklerini bir tekerlemeden hatırlayarak
alparslanı gelecek hafta deniz kenarında bekliyor
poz verip başımıza bela kesileceğini bilmiyorduk iskenderin.

annemin serum şişelerini sayıp dalgınlaştığı günlerdi
elüstünde topaçlar çevirip fır dönüyor, çıtıpıtı
ağucuk bebeleri uçuruyorduk
nedense hep ceee-e'lere güldüğü anlardı sütbebeklerinin
pamuk gibi yumuşak ellerimiz çirkinleşmişti, susmuştuk
bircanı uğurluyorduk işte evlerden, yaşımıza bir
ölüm eklenmişti.

annemin siyahlara büründüğü ve hep siyah kaldığı günlerdi

Birhan Keskin
(d. 1963)

Cinayet Kışı

I
bir kereye mahsus yaşanan her an
kendi hatasını bir daha düzeltilemeyecek biçimde
içinde barındırır.

bana kanatlarımı bıraktırdılar.
bana ihaneti öğrettiler

başka haber yok.

II
İkiye bölünmüş bir bütün gibi yaşadım
bir yanım öbür yanıma düşman
sağımda kızgın kumlar gezdirdim
solum üşüyor eski bir anıdan.

III
Mum: alıngan. Kendi ateşiyle
kendini yokeden yumuşakça.
Erimek üzere varsın, kaderine inanırsın.
Ölürken fark edilmez, ışığın solduğu zamansın.

Hiçbir aşk titremez sonsuza değin
bütünlüğünü yitirişinden ölür bir mum
ve insan acıdan ölür bir gün.

IV
yüzümde taşıdığım kuyu
soğuk iklim,
ağır yaprak tenimde
durup dönüp dokunduğum
yük.

yağmurun aramıza çektiği perdeyi yırtıyorum
geçiyorum göğsümdeki uykunun sarmaşığından
birazdan dünya beni unutacak, ben onu anlamıyorum.

soğuk iklim,
durup dokunduğum
dönüp seni
ben de unutacağım.

V
İnsan ölüyorsa acıdan ölür bir gün
kendine bir daha uğrayamadığından,
koyduğu yerde durmayışındandır hayatın
hatanın dönüşsüz oluşundandır:

Hiçbir aşk titremez sonsuza değin,
bütünlüğünü yitirişinden ölür bir mum
ve insan kanatlarından
ayrılır bir gün.

Merih Akoğul
(d. 1963)

Akşamları / Çağrışımlar

Sen kahverengi fotoğraflardan baktığında
Bir devinim olur sevgili cehennemimde;
Olanca saflığıyla belirir yanımda ansızın
Silik duvar resimlerinden çiçekler sunan yanın.

Şimdi kapımızda yer sarsıntıları / mevsimidir
Ve denizler sonlu sulardır benim için

İşte sukuşlarının gözlerinde sorgulayan bakışlar
Dudaklarında rüzgâr kırıntıları, saçlarında telâş
Ve gölge gibi ardında, yabancı dillerden çevrilmiş adın

Kaybolur göklerde güze bu denli yakınlığın.

Dağılırken akşam tüllerin ardında
Yetişiyorum kendini yokeden gülün çığlığına

Böyle çekinik olmasan diyorum
Ve çatılar gözünü almasa, saksağanların bu denli
Yine çok sever miydin unutulmuş denizleri
İçinde savaşmaktan vazgeçtiğin yeldeğirmenlerinin korkusu

Bilmezsin ıslanır kâğıt, dağılır mürekkep
Sözcüklerin bulutlar gibi seçildiği; çağrışım saatleri

küçük İskender
(d. 1964)

Ben Ölürsem

ben ölürsem karakutumu bulamayacaklar
ne bir aşk zerafeti
ne bir hayal tabiri... küçücük ömrüm
hep rüzgâr gülleri kokacak!

bir sinek cenazesinden dönmüşüm de sanki
ağzım burnum kanyak
denizden yeni çıkartmışlar yağmurun ölüsünü
mevsimlerden napalm günlerden ilkbahar

hummalı sabnmın glayöllü dağ köyleri
sana hasret şakımak mı yakışacak
çok arayacak çocukluğum esas sırrını
benim yüzüm bir kedi amipidir
ben ölürsem o kendiliğinden çoğalacak!

ben ölürsem karakutumu bulamayacaklar
ne bir buz yorgunluğu
ne bir sinema perdesi yırtık.. küçücük kabrim

bir çocuk kalbi gibi haylaz olacak!

Osman Olmuş
(d. 1964)

Adam Çıkmaz Sülelesi

okudum ama adam olamadım işte: hep karavana!
devirdiğim onca kitap ve yalayıp yuttuğum her sayfa
savrulunca boşluğa: sahiden sen haklı çıktın baba!
-hayatım boyunca-
bir kez olsun beni sevdiğini belli etmedin: açıkca
hiç sevmediğini sanırdım bakışlarından: anlamsızca
çıkardığım anlam ve korkudan boynuna bile sanlamazdım
-bayramları saymazsam-

bahanesiz birbirimize dokunuduğumuzu dahi hatırlamam
bir gece şeytan aldattığında uyanıvermesem! uluorta
ve kör karanlıkta başımı okşadığını bilemezdim asla
-suçluymuşcasına-
bir karaltı halinde saatlerce saçlarımı sıvazladıkça
çocukıaşırdın. hem de çoğu çocuktan daha çok: masumdun
ve mahzun: kalakalırdın öyle alenen sevemediğin için
-utanırdın kendinden-

elâlem görmesin diye geceyi seçtiğinden: tökezlerdin
hep kapının önüne koyduğum o kalın kitaplara çarpınca
iyice gömülürdüm yastığa: çocukla çocuk olunmaz ya!
-olamadım işte senin gibi-
gözü kara: karacaoğlan mı olacaksın derdin okuya yaza
adam olamadım ama; zaten adam çıkmaz ki bu sülaleden
hiç kimseye saygım yok okuduklarımdan başka: bir sen!

Ali Asker Barut
(d. 1964)

Yarım Sevinçle

Uçurumda açan gökkuşağına
Gürültüyle dökülüyor bir çağlayan

Yanıbaşında bir yaz çiçeği
Sisin arkasında tutuyor devamlı hüznünü

Bir ağaçtan bir ağaca gerili ipten
Yarım sevinçle kuşlar havalanıyor yüzünün içine

Yenilenler tarihinin henüz yazılmamış önsözü yüzün
İki kaşının açtığı paranteze yeni ekler alıyor

Her yenilgide

Radyoda ilk kez çalınan jazz parçası
Simsiyah düşündürüyor sana içini

Ne zaman tanıştırılsan biriyle
Bir soyadı gibi ekliyorsun adının sonuna, yaralı ülkeni

Avucuna doğru bir kapanıp açılan
Tütünün sararttığı parmakların

Yıllardır, saygıyla biriktiriyor orda
Herkeslerden sakladığın utangaç öfkeni

Osman Çakmakçı
(d. 1965)

İki

Sabahları iki taş
buluyorum göğsümde
biri beyaz biri siyah
biri neden beyaz
biri neden siyah

Sabahları iki göz
buluyorum yüzümde
kahverengi ve uzak
neden kahverengi
ve benden uzak

Sabahları bir baş
ıssız ve yorgun
iki kol
sarkık ve cılız
iki bacak
yarım ve tuzak
buluyorum gövdemde
nasıl da güç
geriye dönmek

Sabahları bir ırmak
ne dışarda ne içerde
yok akmıyor artık
iki ıssız ağaç
dönmüyor kendine
benden uzak
ruhum gibi suskun
iki uzak ağaç

önümsıra uzayan boşlukta

Hakan Savlı
(d. 1965)

Yalnızlık

ipek bir girdap
sis bir labirent
işlemeli kalb şeklinde küçük bir yastık
ya da
mor birpelerindi yalnızlık

o zamanlar

içinde yaşardım hiç farketmeden
sarı bir kederin dalgınlığında
ve bilmem neden
dönüp dolaşıp
kiliselere
giderdim ağlamaya
loş bir köşede yanan
mum ışığında simli
anılardı yalnızlık
dantel acılar

elimde verdiğin o resimli mendil

derken bir düet
usulca başlar
düşlerimle org arasında

bir aşk başlardı bach'ın acılarından
takılırdı vitrayların dudaklarında

./...

buğulu bir ırmak karlar içinde
çocuklar gülümserken uykularında

sankl bir peruk
nasıl desem: yazseli...

gözyaşlarından
şeffaf bir mektup

bir ova dolusu ölü beyaz kanguru
süngülenip yırtılmış keselerinden
ağlara takılan genç insan ölüleri
kadınların saçlarında istiridyeler
istiridyenin içinde eskl
doğulu bir öykü
ya da gizli bir
balerindi yalnızlık

kapardım gözlerimi

kış güneşi vururken tomurcuklara
anlardım tutunca bir an elimi isa
buluşup aynldıkça içimdeki beyazla

süslerdim yollarını
sim sinen dakikalar
karanlıkta konuşurdum içimden

açılırdı masalların çekmeceleri

org susar
sessizce
alkışlardı ölü arkadaşlar.

10 Mayıs 93 Oxford

İrfan Yıldız
(d. 1967)

Eğreti Yıldız

öyle bir zaman var ki saatlerde
doyamıyorum
sanki hiçliğe bağlı elleri
ve sanki bir şişe çıkıyor kayaların ordan
diyor ki, çam dalları. çam dalları.
öyle bağlıyım ki sana.

öyle bağlıyım ki sana.
nicedir yalvanyorum hiçlikteki zamana
dönelim geri bir atım kaldı arada.

ağaç beni kandırıyor rüzgâr esince
yüzerken gördün diye zamanı
oysa ben dalgayı görmüştüm
yaralı atın ayağında

eğreti yıldız
eğreti yıldız

dursun artık bu avlulara mahkûm söyleşi
herkes şaşırıyor bana akşamüstü geliyorum diye

eğreti yıldız
eğreti yıldız

kurtar beni

sarmaşıklara takıldı koşarken atım
sırtüstü dönünce gördüm nallarını
böyle bir oyun kurdum sana karşı
toparlayamayınca cesaretimi

itirafsa, işte itiraf:
- her akşam bir dağı döllüyorum acıdan!

eğreti yıldız,
kurtar beni!

bir yol buldum kayalarda
yokluğa giderken çam dalları
ve sanki bir şişe çıkıyor da kayaların ordan
diyor ki, çam dalları! çam dalları!
öyle bağlıyım ki sana

öyle bağlıyım ki sana
nicedir yalvarıyorum hiçlikteki zamana
dönelim geri bir atım kaldı arada!

eğreti yıldız!
eğreti yıldız!
kurtar beni!

Ahmet Hâşim • Yahya Kemal Beyatlı • Orhan Seyfi Orhon • Halit Fahri Ozansoy • Salih Zeki Aktay • Şükûfe Nihal (Başar) • Ali Mümtaz Arolat • Faruk Nafiz Çamlıbel • Kemalettin Kamu • Nâzım Hikmet • Ahmet Hamdi Tanpınar • Ahmet Kutsi Tecer • Halide Nusret Zorlutuna • Zeki Ömer Defne • Ercüment Behzat Lav • Ömer Bedrettin Uşaklı • Necip Fazıl Kısakürek • İlhamı Bekir Tez • Asaf Halet Çelebi • Cevdet Kudret • Sabri Esat Siyavuşgil • Behçet Kemal Çağlar • Yaşar Nabi Nayır • Mustafa Seyit Sutüven • Hasan İzzettin Dinamo • Ahmet Muhip Dıranas • Ziya Osman Saba • Cahit Sıtkı Tarancı • Rıfat Ilgaz • Bedri Rahmi Eyuboğlu • Halim Şefik Güzelson • Orhan Veli Kanık • Celal Sılay • Oktay Rifat • Melih Cevdet Anday • Mümtaz Zeki Taşkın • Niyazi Akıncıoğlu • İlhan Berk • Cahit Irgat • Behçet Necatigil • A. Kadir • Cahit Külebi • Halit Asım • Nahit Ulvi Akgün • Fethi Giray • Hasan Şimşek • Salâh Birsel • Ceyhun Atuf Kansu • Suat Taşer • Orhon Murat Arıburnu • Sabahattin Kudret Aksal • Enver Gökçe • Mehmet Kemal • Rüştü Onur • Ömer Faruk Toprak • Necati Cumalı • Muzaffer Tayyip Uslu • Özdemir Asaf • Arif Damar • Attilâ İlhan • Mehmet Karabulut • Sedat Umran • Sabri Altınel • Mehmet Başaran • Ümit Yaşar Oğuzcan • Can Yücel • Ahmed Arif • Metin Eloğlu • Hasan Hüseyin • Şükran Kurdakul • Turgut Uyar • İlhan Demiraslan • Edip Cansever • Ercüment Uçan • Ali Yüce • Ece Ayhan • Cemal Süreya • Talât Sait Halman • Tevfik Akdağ • Sait Maden • Ahmet Necdet • Gülten Akın • Cevat Çapan • Sezai Karakoç • Ahmet Oktay • Cengiz Bektaş • Sıtkı Salih Gör • Erdoğan Alkan • Kemal Özer • Ali Püsküllüoğlu • Bedrettin Aykın • Özdemir İnce • Onat Kutlar • Ruşen Hakkı • Tekin Sönmez • Hilmi Yavuz • Nihat Ziyalan • Ülkü Tamer • Metin Demirtaş • Ergin Günçe • Afşar Timuçin • Fikret Demirağ • Erdem Bayazıt • Cahit Zarifoğlu • Eray Canberk • Aydın Hatipoğlu • Metin Altıok • Egemen Berköz • Ataol Behramoğlu • Abdülkadir Bulut • Sennur Sezer • Süreyya Berfe • İsmet Özel • Güven Turan • Özkan Mert • Refik Durbaş • Nihat Behram • Hidayet Karakuş • Mehmet Taner • Ahmet Telli • Hüseyin Yurttaş • Ahmet Ada • Gülseli İnal • Arkadaş Z. Özger • İsmail Uyaroğlu • Hulki Aktunç • Behçet Aysan • Sina Akyol • Ebubekir Eroğlu • Seyyit Nezir • Barış Pirhasan • Gültekin Emre • İzzet Yasar • Erdal Alova • Abdülkadir Budak • Turan Koç • Mehmet Müfit • Enis Batur • Şükrü Erbaş • Erol Çankaya • Metin Cengiz • Tarık Günersel • Ali Günvar • Arif Ay • Tuğrul Tanyol • Yaşar Miraç • Ali Cengizkan • Şavkar Altınel • İlhami Çiçek • Hüseyin Avni Dede • Veysel Çolak • Hüseyin Ferhad • Oğuzhan Akay • Roni Margulies • Murathan Mungan • Mehmet Çetin • Turgay Fişekçi • Yusuf Alper • Salih Bolat • Mehmet Ocaktan • Süha Tuğtepe • Lale Müldür • Hüseyin Haydar • Haydar Ergülen • Necat Çavuş • Adnan Özer • Hasan Öztoprak • Engin Turgut • Ahmet Güntan • Suat Vardal • Orhan Alkaya • Ahmet Erhan • Mehmet Yaşın • Enver Ercan • Osman Hakan A. • Oktay Taftalı • Akif Kurtuluş • Orhan Kahyaoğlu • İhsan Deniz • Nevzat Çelik • Turgay Nar • Turgay Kantürk • Metin Celâl • Serdar Koçak • Vural Bahadır Bayrıl • Seyhan Erözçelik • Akgün Akova • Sami Baydar • Hüseyin Alemdar • Sunay Akın • Hüseyin Atlansoy • Birhan Keskin • Merih Akoğul • küçük İskender • Osman Olmuş • Ali Asker Barut • Osman Çakmakçı • Hakan Savlı • İrfan Yıldız

[ISBN 975-329-175-2
9 789753 291750

199 ustanın en güzel 199 şiiri bu kitapta... Hepsi bir arada.